

Nr. 42

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 1996-1997

27 mei 1997

# HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INTERPELLATIES

RESOLUTIES UNIVERSELE DIENSTVERLENING

MONDELINGE VRAGEN

# Inhoud

---

Nr. 42

Dinsdag 27 mei 1997

<b>Berichten van verhindering</b>	1
<b>Ontwerpen van decreet</b>	
Indiening en verwijzing	1
<b>Voorstellen van decreet</b>	
Indiening en verwijzing	1
<b>Voorstellen van resolutie</b>	
Indiening en verwijzing	1
<b>Reflectienota</b>	
Indiening	2
<b>Verslagen</b>	
Indiening	2
<b>Met redenen omklede moties</b>	
Indiening	3
<b>Verslagen van het Rekenhof</b>	
Indiening en verwijzing	3
<b>Voorstel van normatieve rechtshandeling van de EG</b>	
Indiening	3
<b>Mededelingen van de Vlaamse Regering</b>	
Indiening	4
<b>Mededelingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)</b>	
Indiening	4
<b>Moties van een gemeente</b>	
Indiening	4
<b>Mededeling van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie</b>	
Indiening	4
<b>Jaarverslag</b>	
Indiening	4
<b>Kennisgevingen van het Arbitragehof</b>	
Indiening	5
<b>Arresten van het Arbitragehof</b>	
Indiening	5
<b>Motie van orde</b>	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	5
Sprekers : de heren Karel De Gucht, Johan De Roo, Gilbert Bossuyt en André Denys	

**Interpellaties** (Regl. art. 73)

Interpellatie van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven

Interpellatie van de heer André Denys tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven

Interpellatie van de heer Jos Geysels tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven

6

Sprekers : de heren Jean-Marie Bogaert, Gilbert Bossuyt, Filip Dewinter, Paul Van Grembergen, André Denys, Jos Geysels, Karel De Gucht en Jos Stassen en minister-president Luc Van den Brande

Met redenen omklede moties

25

**Motie van orde**

Voorstel tot spoedbehandeling

25

Sprekers : de heren Jacques Laverge en Joachim Coens

**Voorstel van resolutie** van de heren Jean-Marie Bogaert, Jacques Laverge en Jos Stassen betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie

– 605 (1996-1997) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

25

**Voorstel van resolutie** van de heren Joachim Coens en Robert Voorhamme betreffende de universele dienstverlening

– 588 (1996-1997) – Nr. 1

**Voorstel van resolutie** van de heren Jean-Marie Bogaert, Jacques Laverge en Jos Stassen betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie

– 605 (1996-1997) – Nr. 1

Bespreking

25

Sprekers : de heren Robert Voorhamme, Jacques Laverge en Jean-Marie Bogaert, mevrouw Marijke Dillen, de heren Joachim Coens en Jos Stassen en minister-president Luc Van den Brande

**Regeling van de werkzaamheden**

42

**Bijlage**

Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het beheer van gelden en goederen van bejaarden door OCMW's

44

Mondelinge vraag van mevrouw Sonja Becq tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

46

Mondelinge vraag van de heer Herman Candries tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de Vlaamse betrokkenheid bij de industriële compensaties voor opdrachten van het ministerie van Landsverdediging

49

Mondelinge vraag van de heer Stefaan Platteau tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de gevolgen voor instellingen van openbaar nut van de recente hervorming voor wat het Vlaams Gewest betreft van het Wetboek der Successierechten

52

Mondelinge vraag van de heer Francis Vermeiren tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de sanering van de Zenne	55
Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het naschools gebruik van schoolsportzalen	57

**VOORZITTER : De heer Marc Olivier, eerste ondervoorzitter**

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.18 uur.*

**De voorzitter :** Dames en heren, de vergadering is geopend.

**BERICHTEN VAN VERHINDERING**

Maria Tyberghien-Vandenbussche : gezondheidsredenen.

**ONTWERPEN VAN DECREET****Indiening en verwijzing**

**De voorzitter :** De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1997  
– 660 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar alle terzake bevoegde commissies.
- Ontwerp van decreet houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen  
– 666 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.

**VOORSTELLEN VAN DECREET****Indiening en verwijzing**

**De voorzitter :** De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren Herman Suykerbuyk, Etienne Van Vaerenbergh en Fred Dielens houdende maatregelen om het woonrecht maximaal te verzekeren door, onder bepaalde voorwaarden, voorrangregels en een voorkoopprecht voor huisvesting in te voeren  
– 663 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting.
- Voorstel van decreet van de heer Luk Van Nieuwenhuysen houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen  
– 671 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.
- Voorstel van decreet van mevrouw Vera Dua houdende wijziging van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen  
– 674 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

**VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE****Indiening en verwijzing**

**De voorzitter :** De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer Herman Suykerbuyk betreffende de Rwandese vluchtelingen in Zaïre  
– 662 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Ria Van Den Heuvel betreffende telefonische hulpverlening voor dove en slechthorende jongeren  
– 665 (1996-1997) – Nr. 1.

**Voorzitter**

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.

- Voorstel van resolutie van de heren Leonard Quintelier en Jef Van Looy betreffende de financiering van het milieubeleid  
– 667 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Sonja Van Lindt, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Roland Deswaene betreffende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel  
– 669 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Voorstel van resolutie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen betreffende het plaatsen van advertenties van overheidsinstellingen in politieke of partijgebonden publicaties  
– 670 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.
- Voorstel van resolutie van de heren Paul Dumez, Jaak Gabriels, Robert Voorhamme, Jan Penris en Herman Lauwers betreffende het Vlaams zeehavenbeleid  
– 673 (1996-1997) – Nr. 1.  
Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

**REFLECTIENOTA****Indiening**

**De voorzitter :** De volgende reflectienota werd ingediend :

- Reflectienota van mevrouw Sonja Becq, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren Johan De Roo, John Taylor en Leo Cannaeerts en mevrouw Trees Merckx-Van Goey over het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 48 van het Wetboek der Successierechten inzake in partneriaat samenwonenden  
– 488 (1996-1997) – Nr. 9.

**VERSLAGEN****Indiening**

**De voorzitter :** De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Freddy Sarens over de hoorzittingen over de toestand in Kosovo  
– 664 (1996-1997) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Gilbert Bossuyt over het voorstel van de heren John Taylor en Peter Vanvelthoven houdende wijziging van artikel 56 van het Wetboek der Successierechten  
– 645 (1996-1997) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Freddy Sarens over het voorstel van resolutie van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en mevrouw Nelly Maes betreffende de houding van Vlaanderen tegenover Indonesië  
– 539 (1996-1997) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door de heer Herman Lauwers over het voorstel van decreet van mevrouw Mieke Van Hecke c.s. houdende wijziging van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidieregeling voor instellingen voor volksoontwikkeling  
– 596 (1996-1997) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin uitgebracht door mevrouw Sonja Becq over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 29 mei 1984 houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin  
– 635 (1996-1997) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Stefaan Platteau over het voorstel van resolutie van de heer Herman Suykerbuyk betreffende de Rwandese vluchtelingen in Zaire  
– 662 (1996-1997) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen over het voorstel van decreet van de heer Marino Keulen c.s. houdende de

**Voorzitter**

subsidieregeling voor het volksontwikkelingswerk in Vlaanderen

– 312 (1995-1996) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over de hoorzitting over het advies van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling van 19 februari 1997 “Overheid en Volksontwikkeling, partners in kwaliteitszorg”

– 672 (1996-1997) – Nr. 1.

**MET REDENEN OMKLEDE MOTIES****Indiening**

**De voorzitter :** De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Johan Malcorps, Dirk Van Mechelen en Herman Lauwers tot besluit van de op 13 mei 1997 door de heren Dirk Van Mechelen en Johan Malcorps in commissie gehouden interpellaties tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de slibproblematiek in de haven van Antwerpen

– 659 (1996-1997) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren Jan Penris en Pieter Huybrechts tot besluit van de op 13 mei 1997 door de heren Dirk Van Mechelen en Johan Malcorps in commissie gehouden interpellaties tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de slibproblematiek in de haven van Antwerpen

– 661 (1996-1997) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heer John Taylor tot besluit van de op 20 mei 1997 door de heer John Taylor in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de kerntaken van de Vlaamse administratie

– 668 (1996-1997) – Nr. 1.

**VERSLAGEN VAN HET REKENHOF****Indiening en verwijzing**

**De voorzitter :** De volgende verslagen van het Rekenhof werden ingediend :

- Verslag van het Rekenhof over het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting en van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997

– 21 (1996-1997) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

- Verslag van het Rekenhof over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1997

– 660 (1996-1997) – Nr. 3.

Verwezen naar alle terzake bevoegde commissies.

**VOORSTEL VAN NORMATIEVE RECHTS-HANDELING VAN DE EG****Indiening**

**De voorzitter :** Het volgende voorstel van normatieve rechtshandeling van de EG werd ingediend :

- Beschikking van de Commissie van de Europese Gemeenschappen tot wijziging van de beschikking houdende goedkeuring van het enig programmeringsdocument voor de structurele bijstandsverlening van de Gemeenschap in de in het Koninkrijk België onder doelstelling 2 vallende regio's Limburg en Turnhout (EG 8/1996-1997).

Dit voorstel van normatieve rechtshandeling van de EG ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

**MEDEDELINGEN VAN DE VLAAMSE REGERING****Indiening**

**De voorzitter :** De volgende mededelingen van de Vlaamse regering werden ingediend :

- Uitvoeringsstand van de begroting en de schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap, toestand op 31.03.1997 (DOC 97/70) ;
- Ontwerp van beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de BRTN (VRT) (DOC 97/71).

Deze mededelingen van de Vlaamse regering liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

**MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)****Indiening**

**De voorzitter :** De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Advies met betrekking tot het voorontwerp van decreet betreffende een afwijkingsprocedure voor ontwikkelingsdoelen en eindtermen (DOC 97/74) ;
- Advies over het voorontwerp decreet milieubeleid, delen handhaving en veiligheidsmaatregelen (DOC 97/75).

Deze mededelingen van de SERV liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

**MOTIES VAN EEN GEMEENTE****Indiening**

**De voorzitter :** De volgende moties van een gemeente werden ingediend :

- Motie van de gemeente Tienen tegen opslag van radioactief afval op de militaire domeinen van Vissenaken en Goetsenhoven, goedgekeurd door de gemeenteraad op 30 januari 1997 (DOC 97/72) ;
- Motie van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van de gemeente Eeklo inzake politieke vluchtelingen, goedgekeurd door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn op 12 mei 1997 (DOC 97/76) ;
- Motie van de gemeente Kraainem betreffende de bekrachtiging door België van het Europees Handvest voor lokale autonomie, goedgekeurd door de gemeenteraad op 29 april 1997 (DOC 97/77).

Deze moties van een gemeente liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

**MEDEDELING VAN DE VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE****Indiening**

**De voorzitter :** De volgende mededeling van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie werd ingediend :

- Advies van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie betreffende klacht 880 : Belgische Staat – Europees Centrum voor Opera en Vocale kunst vzw (ECOV) vs. Minister van Financiën (Nationale Loterij) (DOC 97/78).

Deze mededeling van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

**JAARVERSLAG****Indiening**

**De voorzitter :** Het volgende jaarverslag werd ingediend :



**Voorzitter**

- Verslag der werkzaamheden in 1996 van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (DOC 97/73).

Dit jaarverslag ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

---



---

**KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**
**Indiening**

**De voorzitter :** De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummers 1015 en 1077 ;
- Rolnummer 1073 ;
- Rolnummer 1074 ;
- Rolnummer 1080 ;
- Rolnummer 1081 ;
- Rolnummer 1083 ;
- Rolnummer 1078 en 1079 ;
- Rolnummer 1084 ;
- Rolnummer 1086 ;
- Rolnummer 1087.

---



---

**ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**
**Indiening**

**De voorzitter :** De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest 19/97 van 16 april 1997 ;
- Arrest 20/97 van 16 april 1997 ;
- Arrest 21/97 van 18 april 1997 ;
- Arrest 23/97 van 2 mei 1997 ;
- Arrest 24/97 van 2 mei 1997 ;
- Arrest 25/97 van 2 mei 1997 ;

- Arrest 26/97 van 2 mei 1997 ;
- Arrest 27/97 van 7 mei 1997 ;
- Arrest 28/97 van 7 mei 1997.

**MOTIE VAN ORDE****Voorstel tot aanvulling van de agenda**

**De voorzitter :** De heer De Gucht heeft het woord.

**De heer Karel De Gucht :** Mijnheer de voorzitter, vooraleer de agenda wordt aangevat, zou ik bij motie van orde het woord willen vragen om een punt toe te voegen aan de agenda.

**De voorzitter :** U bedoelt de agenda van de plenaire vergadering.

**De heer Karel De Gucht :** Het betreft de toevoeging aan de agenda van een interpellatie die ik namens de VLD-fractie heb ingediend over het dossier van de Boelwerf. We hebben hiervoor twee redenen.

U herinnert zich misschien nog dat ik bij de behandeling van de resoluties ter afsluiting van de interpellaties over het eerste dossier van de Boelwerf – zeg maar de Europese aangelegenheid – in de plenaire vergadering het verband heb gelegd tussen het dossier van de Europese subsidies en het dossier van de Navigator dat op dat moment in de belangstelling kwam. Zowel minister-president Van den Brande als minister Van Rompuy hebben toen gezegd dat deze twee dossiers niets met elkaar te maken hadden.

We zijn van mening dat het dossier van de Boelwerf en de fraudemechanismen die zowel door de NV Boelwerf als door de NV Boelwerf Vlaanderen in de Vlaamse periode werden gebruikt bij de bouw van zeeschepen, een zulkdanig probleem vormen inzake beleid en politieke verantwoordelijkheid, dat dit van algemeen politiek belang is en dus in plenaire vergadering moet worden behandeld.

Om deze twee redenen vragen we dat hierover uitspraak wordt gedaan in plenaire vergadering.

**De voorzitter :** De heer De Roo heeft het woord.

**De heer Johan De Roo** : Mijnheer de voorzitter, de interpellatie waarover de heer De Gucht spreekt, is inderdaad behandeld in het Uitgebreid Bureau, dat deze interpellatie heeft verwezen naar de commissie voor Economie en Tewerkstelling. De interpellaties en hoorzittingen over de Boelwerf werden trouwens in het verleden in de commissie behandeld en niet in plenaire vergadering. Naar analogie met het verleden is ook deze interpellatie verwezen naar de commissie.

**De heer Karel De Gucht** : Verontschuldig me, mijnheer de voorzitter, maar de interpellatie over de Boelwerf, waarmee ik het Europese dossier bedoel, is gehouden in de plenaire vergadering van 27 november 1996. In de plenaire vergadering van 19 december 1996 heb ik het verband gelegd tussen de twee dossiers. Dat verband is door minister Van Rompuy en door minister-president Van den Brande ontkend. Het Uitgebreid Bureau heeft inderdaad beslist dit naar de commissie te verwijzen, maar de plenaire vergadering is baas over haar eigen agenda.

**De voorzitter** : De heer De Roo heeft gelijk wanneer hij zegt dat bij consensus werd beslist om uw interpellatieverzoek naar de commissie te verwijzen. U vraagt eigenlijk om van de beslissing van het Uitgebreid Bureau af te wijken.

De heer Bossuyt heeft het woord.

**De heer Gilbert Bossuyt** : Mijnheer de voorzitter, ik ben het eens met de opmerking van de heer De Roo. Beslissingen van het Uitgebreid Bureau kunnen in de plenaire vergadering inderdaad worden herroepen. Ik stel dan ook voor om een tijdstip te bepalen waarop wij hierover zullen stemmen.

**De voorzitter** : De heer Denys heeft het woord.

**De heer André Denys** : Mijnheer de voorzitter, u zegt dat het Uitgebreid Bureau bij consensus heeft beslist. Mag ik u erop wijzen dat de VLD-leden tijdens de bijeenkomst van het Uitgebreid Bureau dezelfde opmerking hebben gemaakt als de heer De Gucht ? Het is evenwel niet onze gewoonte om over een agenda te stemmen. Ik verwijs hierbij naar artikel 15 waarin duidelijk staat dat tijdens de plenaire vergadering kan worden beslist of een agenda al dan niet wordt aangenomen. Ik ben het evenwel eens met de suggestie van de heer Bossuyt. Een dergelijke stemming mag namelijk niet onverwachts worden uitgelokt.

**De voorzitter** : Ik stel voor dat we ons hierover morgen uitspreken.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

---



---

#### INTERPELLATIES (*Regl. art. 73*)

**Interpellatie van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven**

**Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven**

**Interpellatie van de heer André Denys tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven**

**Interpellatie van de heer Jos Geysels tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven**

**De voorzitter** : Dames en heren, aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heren Bogaert, Dewinter, Denys en Geysels tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot een lastenverlaging voor de bedrijven.

De heer Bogaert heeft het woord.

**De heer Jean-Marie Bogaert** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-

## Bogaert

president, collega's, op 13 mei laatstleden keek ik met verbazing naar de late BRTN-nieuwsuitzending. Het verheugde me dat de BRTN de beslissing had genomen om ongeveer van 12 uur tot 2 uur de nieuwsuitzendingen steeds te herhalen. Op die manier kon ik namelijk een tweede maal luisteren naar de verklaringen van de minister-president.

Mijnheer de minister-president, het verwonderde me ten zeerste dat u deze verklaringen aflegde, amper twee weken na het uitgebreid werkgelegenheidsdebat in het Vlaams Parlement. In de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden werd aan de voorbereiding van dit debat bijzonder veel aandacht besteed. Tijdens de plenaire vergadering stelden we evenwel vast dat de belangstelling dramatisch afnam naarmate het debat vorderde. Dat heeft ons niet belet om tot het bittere einde te blijven en met veel aandacht te luisteren naar het antwoord dat u, naar wij meenden namens de regering, aan dit parlement gaf op 29 april.

Dat antwoord hebben we na die dinsdagnacht van 13 mei nog eens nagelezen. Zeer tot onze verbazing was er een enorme discrepantie tussen de twee verklaringen. In uw antwoord naar aanleiding van het debat over werkgelegenheid in dit parlement hebt u met geen woord gerept over het standpunt van de Vlaamse regering over de loonlasten, het niveau van de arbeidskosten en een mogelijke reactie van de Vlaamse regering daarop. Op dat ogenblik bekroop me de drang om me de dag daarna tot de minister-president te wenden door middel van een actuele vraag, een parlementaire tactiek die een aantal andere leden wel hebben gehanteerd. Ik wilde echter gebruik maken van een interpellatie : ik vond en vind dat wat nu aan de orde is, fundamenteel is in het hele debat.

Mijnheer de minister-president, het kan niet door de beugel dat u eind april in dit parlement met geen woord heeft gerept over arbeidskosten en arbeidskostenverlaging, een onderwerp waarover we het op dat ogenblik reeds uren en dagen hadden gehad en dat twee weken later plots wel doet. Als u dit probleem ernstig neemt, is dat niet mogelijk. Op het einde van de zitting van 29 april verklaarde u zelfs dat het parlement zich rustig bij zijn opdracht moest houden, zoals ook de regering dat zou doen. Verder zei u dat het parlement door middel van de Septemberverklaring van 22 september akte kon nemen van de wijze waarop de regering met dit debat was omgegaan en van de wijze waarop de regering de hoofdlijnen van dit debat al dan

niet zou vertalen in concrete maatregelen die hun weerslag zouden hebben op de begroting van 1998. Dat was uw verklaring op 29 april.

Op 13 mei, nauwelijks twee weken later, verklaart u dat het vanzelfsprekend is dat de Vlaamse regering op korte termijn de nodige herschikkingen zal aanbrengen in haar financiële middelen. U zei verder dat via besparingen op diverse posten van de Vlaamse begroting miljarden franken zullen worden vrijgemaakt om de kosten van arbeid te verminderen, waardoor bijkomende werkgelegenheid kan worden gecreëerd in de privé-sector.

Dit is op zijn zachtst gezegd verbazingwekkend. Het werk dat tot op 29 april in het Vlaams Parlement werd verricht, wordt op deze manier minachtend en neerbuigend behandeld. U wilt me toch niet wijsmaken dat u tijdens die eerste dagen van mei de intenties om iets te doen aan de loonlastverlaging, tot de uwe hebt gemaakt ?

Als dat vandaag uw oprechte bedoeling is, dan was het ongetwijfeld ook al uw intentie op 29 april. Ik mag er dan toch van uitgaan dat u die conclusie had getrokken uit het debat dat in het parlement is gevoerd. U bent echter niet ingegaan op onze uitnodiging om daar op 29 april al een antwoord op te geven. De eerste vaststelling is dus dat ik het, samen met de Volksunie-fractie, heel erg vind dat u als regeringsleider, die in dit parlement namens de regering spreekt, op amper twee weken tijd de klemtonen op die manier verlegt en over een essentieel element waarover u eerst zwijgt, plots een ronkende verklaring aflegt.

Er is een tweede vaststelling die minstens even pijnlijk is. Een paar dagen na uw verklaring en zelfs een paar dagen na uw antwoord op de actuele vragen in het parlement, fluit een niet onbelangrijk lid van uw regering, namelijk de tweede in bevel, uw vice-premier, u eigenlijk al meteen terug. Hij zegt : wat minister-president Van den Brande gisteren of eergisteren heeft verklaard, heeft hij helemaal niet namens de Vlaamse regering gezegd. Erger nog, ik ben het daar helemaal niet mee eens. Einde citaat.

Ik had eigenlijk verwacht dat wanneer ministers worden geïnterpelleerd, ze ook het nodige respect voor dit parlement zouden opbrengen door hier aanwezig te zijn, om te vermijden dat we morgen in de pers weer zulke verklaringen moeten horen. Minister Van den Bossche heeft voldoende politieke ervaring om te weten dat de interpellaties die we vandaag tot de minister-president richten eigenlijk ook tot hem zijn gericht. Het blijft wel zo dat de minister-president een ronkende verklaring

**Bogaert**

aflegt en twee dagen later door de tweede in bevel wordt teruggefloten.

Tijdens het debat en in de commissies hebben we al een beetje kunnen aanvoelen dat er binnen de SP misschien wel enige onenigheid was in verband met de loonlastenverlaging. Sommigen beweren nogal nadrukkelijk dat ook zij vinden dat de last op arbeid eigenlijk te hoog is. Anderen verwijten ons meteen, als we dit argument in bepaalde debatten gebruiken, dat we voorstander zijn van wild kapitalisme.

Ik wil die redenering even afmaken, nog steeds met betrekking tot de SP. Anderen werkten ondertussen blijkbaar achter de schermen keihard aan nota's, om God weet welke strategische redenen, om juist op dat ogenblik naar buiten te komen met nog eens een andere, maar helaas tegengestelde visie.

**De voorzitter :** De heer Bossuyt heeft het woord.

**De heer Gilbert Bossuyt :** De heer Bogaert heeft er een klucht van gemaakt. Ik ben blij dat het maar zijn redenering is.

Het standpunt van de SP is heel duidelijk : we zijn voorstander van een loonkostenverlaging onder bepaalde voorwaarden. Dat is nooit door iemand in onze fractie, noch elders, anders gezegd.

**De heer Jean-Marie Bogaert :** Mijnheer Bossuyt, uw minister in de regering zegt nochtans nadrukkelijk dat er in deze Vlaamse begroting, voor een maatregel waarvan u beweert dat u er voorstander van bent, gewoon geen geld is.

De minister-president verklaart echter dat hij ertoe bereid is om via een herschikking van zijn begroting de nodige middelen vrij te maken.

**De heer Gilbert Bossuyt :** Mijnheer Bogaert, ik zou u willen vragen een beetje intellectuele eerlijkheid aan de dag te leggen. U wou het hebben over ons standpunt over de loonkostenverlaging. Hoe de situatie in Vlaanderen moet worden opgelost, is iets helemaal anders. Ik hoop dat het voor u duidelijk is dat dit twee verschillende zaken zijn.

**De heer Jean-Marie Bogaert :** Neen, dat is mij niet duidelijk. Voor mij is dat een en dezelfde zaak. Als wij zeggen voorstander te zijn van loonkostenverlaging, dan schermt u onmiddellijk met de vraag waar we het geld vandaan zullen halen. Als de

minister-president namens de regering verklaart waar hij het geld vandaan zal halen, namelijk via een herschikking van zijn begroting, dan komt u onmiddellijk af met de stelling dat u wel voorstander bent van een arbeidskostenverlaging, maar dat het hier om een federale materie gaat. U zegt dat de federale overheid daar maar iets aan moet doen. Doet ze dat niet, dan is het maar zo. Als Vlaamse socialist en als lid van een Vlaamse regeringspartij wilt u daar verder geen uitspraak over doen. Is dat wat u zegt, mijnheer Bossuyt ? Zo lees ik het trouwens ook in de reactie op de verklaring van de minister-president van minister Van den Bossche, tot nader order medeverantwoordelijk in deze Vlaamse regering.

**De heer Gilbert Bossuyt :** Is het dan zo verkeerd te zeggen dat dit nog altijd een federale bevoegdheid is ? Dat zijn nu eenmaal de feiten. Is het dan verkeerd zich vragen te stellen over de financiering, zelfs indien het gewest ertoe bereid is een inspanning te leveren ?

**De heer Jean-Marie Bogaert :** Het is verkeerd dat een vice-minister-president zegt daar geen geld voor te hebben, terwijl de minister-president verklaart daar wel het geld voor te hebben. Het is het een of het ander. Ik nodig de regering in de persoon van de minister-president uit om ons enige duidelijkheid op dit vlak te verstrekken.

Hoe komt het dat wij in Vlaanderen – ondanks alle ronkende verklaringen – nog altijd met meer dan 200.000 werklozen zitten ? De hoofdoorzaak is het feit dat in Vlaanderen het vertrouwen zoek is, dat niemand nog weet welke zekerheid hem rest. Dit geldt niet alleen voor zij die geen werk hebben, maar ook voor zij die wel werk hebben. Een van de drie Vlamingen met een job – zo blijkt uit de publicatie van een opiniepeiling vorige week – vreest die job op korte termijn te zullen verliezen.

Hoe denkt u dat dit soort wantrouwen gegroeid is ? Voor het eerst sinds de Vlaamse regering als dusdanig functioneert, is het wantrouwen van de publieke opinie jegens deze Vlaamse overheid toenomen. We moeten dit in mei 1997 helaas voor het eerst vaststellen. Hoe kan dit worden verklaard ? Mijn analyse is eenvoudig : de Vlaamse overheid moet dringend ophouden elkaar tegen te spreken en ophouden de ene dag ja en de volgende dag neen te zeggen.

Mijnheer de voorzitter, ik zal afronden. Ik was begonnen met de bedenking dat er een dualiteit bestaat tussen de twee meerderheidspartijen. Dit weekend moest ik bovendien vaststellen dat ook

## Bogaert

de CVP-leden van de regering onderling verschillende klemtonen leggen. Een CVP-minister zegt zelfs dat de Vlaamse minister-president alleen in eigen naam heeft gesproken, niet in naam van de regering.

Ter afronding wil ik mijn vragen aan de minister-president duidelijk stellen. Ik hoop dat hij aan één oor voldoende heeft om te luisteren. De vragen die ik u schriftelijk heb overgemaakt, mijnheer de minister-president, hadden betrekking op de verduidelijking van de maatregelen die eventueel een reorganisatie van de sociale zekerheid als gevolg zouden kunnen hebben.

In welke mate zal het toekennen van premies voor arbeidsplaatsen onder de vorm van weer een nieuw banenplan, bijdragen aan de reeds grote versnippering van de verschillende maatregelen? Of zal het een nieuw alternatief vormen?

Werd er terzake met de federale overheid overleg gepleegd? En een blijkbaar retorische vraag: berusten de uitspraken op een beslissing die werd genomen door de Vlaamse regering, of was het eerder een persoonlijke stellingname van de minister-president?

Mijn tussenkomst was in tijd gezien niet lang genoeg om u ook nog nadrukkelijk te vragen wat u precies bedoelde met uw omschrijving van kerngebieden van delen van Engeland, Nederland, Frankrijk en Duitsland die u met Vlaanderen zou willen verbinden.

Ten slotte kreeg ik graag enige duidelijkheid over uw vaststelling dat het sociaal-economisch model in Vlaanderen zich losmaakt van het Waalse model.

In ieder geval is het de hoogste tijd dat wij van de Vlaamse regering een eensluidend, keihard, weloverwogen, maar radicaal antwoord krijgen op de vraag hoe wij in Vlaanderen op sociaal-economisch vlak verder moeten. (*Applaus bij de VU en de VLD*)

**De voorzitter:** Ik zou graag afspreken dat de volgende sprekers zich houden aan de hun toegekende spreektijd van tien minuten.

De heer Dewinter heeft het woord.

**De heer Filip Dewinter** (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, ik dacht dat door het Uitgebreid Bureau was afgesproken dat dit een uitgebreid

debat zou worden en dat wij de kans zouden krijgen het op een degelijke manier te voeren.

**De voorzitter:** De heer Van Grembergen heeft het woord.

**De heer Paul Van Grembergen:** Mijnheer de voorzitter, ik zou graag een opmerking willen maken. Uw uitlating staat niet in verhouding tot de tijd die wordt gespendeerd aan de actuele vragen, waar elke vraag zou moeten worden afgerond in vijf minuten, maar steeds uitloopt tot tien minuten. Het was niet de afspraak om de interpellaties, waarbij redeneringen krachtig moeten worden opgebouwd, op deze manier af te zwakken. (*Applaus bij de VU en het VB*)

**De voorzitter:** De heer Dewinter heeft het woord.

**De heer Filip Dewinter:** Mijnheer de voorzitter, ik vat onmiddellijk een aantal zaken samen en geef niet het relaas van de opeenvolgende feiten weer, want het is goed de zaken even in perspectief te brengen.

De heer Vinck legde juiste verklaringen af in zijn eerste toespraak als nieuwe voorzitter van het VEV. Direct hierna kwam de reactie van PS-voorzitter Busquin, die het nodig vond ons van Vlaams egoïsme te beschuldigen.

Op 12 mei deed ook de Waalse minister-president zijn duit in het zakje met een soortgelijke uitspraak. Mijnheer de minister-president, u kon niet achterwege blijven en u hebt op 14 mei gereageerd met een aantal uitspraken die we allemaal kennen en die ik ook niet zal herhalen.

Toen begon de klassieke vaudeville, met minister Van den Bossche die afstand nam van minister-president Van den Brande, met de opmerking dat een verlaging van de arbeidskosten een prioritaire bevoegdheid en verantwoordelijkheid is van de federale overheid en met de waarschuwing dat er op de Vlaamse begroting nauwelijks ruimte is voor een relevante arbeidskostenverlagende maatregel. Opvallend was dat tijdens het voorbije weekend ook minister Kelchtermans verklaarde dat hij niet tegen Vlaamse sociale akkoorden gekant is, maar dat dit in feite de zaak van de sociale partners is. Wie vertolkt hier nu eigenlijk het standpunt van de Vlaamse regering?

Dit is allemaal volgens een vast stramien verlopen. Vanuit Wallonië komen hatelijke anti-Vlaamse uitspraken: het imperialistische Vlaanderen, het egoïstische Vlaanderen. De minister-president ziet

## Dewinter

hierin een gedroomde kans om zich op een volkomen gratuite manier te profileren. We kennen allemaal zijn hou-me-tegen-of-ik-doe-een-ongeluk-verklaringen. Binnen de kortste keren gaat de socialistische coalitiepartner van de minister-president dwarsliggen. Het resultaat is dat alles bij het oude blijft.

We kunnen die inhoudsloze spelletjes niet blijven spelen. Er moet een concreet antwoord komen op de gestelde vragen. Dat die vragen zich opdringen, blijkt uit drie onafhankelijke en algemeen erkende bronnen.

In het concurrentierapport van het International Institute for Management Development, dat jaarlijks 46 landen doorlicht, valt België terug van een 17de plaats in 1996 naar een 22ste plaats in 1997. In 1993 stond België nog op een 12de plaats. Vooral op het vlak van de overheidscriteria blijft België heel slecht scoren met een 43ste plaats. Enkel Italië, Polen en Rusland doen het nog slechter. Ook in de categorieën management, financiën, onderzoek en ontwikkeling is België in de rangschikking er sterk op achteruit gegaan.

In het rapport van het World Economic Forum merkt men dezelfde evolutie op. In deze ranglijst van 53 landen strandde België op de 31ste plaats, tegenover de 25ste vorig jaar. In zowat alle categorieën gaan we erop achteruit.

Het OESO-rapport van april 1997 wijst vooral op de penibele situatie op de arbeidsmarkt waar vraag en aanbod niet op elkaar afgestemd zijn. Dit heeft enerzijds te maken met de loonrigiditeit en de weinig flexibele arbeidsmarkt en anderzijds met een aantal gekende opmerkingen die we hoorden tijdens het tewerkstellingsdebat.

Uit deze actuele rapporten – waar niemand de objectiviteit van in vraag stelt – blijkt dat België het op alle vlakken slechter en slechter doet. Voor Vlaanderen geldt dit niet. Uit de regionale rekeningen die het Instituut voor de Nationale Rekeningen op 14 mei publiceerde, blijkt dat de Vlaamse economie sneller groeit dan de alom geprezen Nederlandse economie.

De conclusie die uit al deze objectieve gegevens voortvloeit, ligt voor de hand. Nochtans hebben we geen strategie om het probleem op te lossen. Moet Vlaanderen België en Wallonië dan blijven meesleuren als een blok aan het been? Mijnheer de minister-president, u bent blijkbaar niet in staat om

tot dezelfde conclusie te komen als wij, om een antwoord te bieden op al deze vragen en om de juiste strategie uit te werken.

Nochtans is het antwoord vrij eenvoudig. Ik overloop even onze analyse. Voor de hele Waalse politieke klasse is het bijzonder duidelijk: alles moet bij het oude blijven. De status-quo is heilig en absoluut. Dat hoeft niemand te verbazen, want de Walen hebben bij de laatste staatshervorming alles gekregen wat op hun verlanglijstje stond. Ondertussen mag Vlaanderen zwijgen en betalen. De stelling daarover van de heer Nothomb, voorzitter van de PSC, die gisteren en eergisteren in de pers stond, is duidelijk en typerend: Vlaanderen moet nog minstens tot het jaar 2010 wachten op verdere stappen in de staatshervorming, omdat het economisch, sociaal en politiek herstel van Wallonië zoveel tijd in beslag zal nemen.

De heer Nothomb huldigt de typische en inherent federale stelling dat het geheel maar zo sterk is als de samenstellende delen; daar heeft hij ook gelijk in. Deze theorie, essentieel voor het federalisme, wordt ons nu al 166 jaar opgesolferd, namelijk sinds 1830, het onzalige ontstaan van dit land, en dit voornamelijk tot schade en schande van Vlaanderen. Steeds meer mensen beginnen in te zien dat de Belgische staat met zijn halfslachtig federalisme de oorzaak is van onze problemen, of op zijn minst de problemen van Vlaanderen verergert, als ik de studies mag citeren.

De Vlaams regering is bevoegd voor tewerkstelling, maar de voornaamste instrumenten, te weten fiscaliteit en sociale zekerheid, blijven in federale handen. De Vlaamse regering mag een beetje aan welzijns- en gezondheidsbeleid doen, maar de pensioenen en de ziekteverzekering zijn federaal. Ik kan nog een tijdje doorgaan met het opsommen van deze pijnlijke lijst.

Er moet naar onze mening dringend een algemene kosten-batenanalyse worden gemaakt van het al dan niet instandhouden van de Belgische constructie, niet alleen op economisch en financieel, maar ook op maatschappelijk vlak. De onmogelijkheid van Vlaanderen om naar eigen inzicht en vermogen welk beleid dan ook te kunnen voeren, leidt tot een gebrekkige besluitvorming, tot verwarrende, halfslachtige en tegenstrijdige beslissingen en tot een democratisch deficit.

Mijnheer de minister-president, de Vlaamse regering heeft geen strategie, maar doet aan dagjespolitiek. Men poogt de indruk te geven de problemen op te lossen, maar vaak bereikt men het omgekeer-

## Dewinter

de van wat men beoogt. Men legt stoere communautaire verklaringen af, zonder de minste intentie – en dat verwijt ik u – om die verklaringen ook daadwerkelijk hard te maken en in de praktijk om te zetten. Ik sta achter die stoere verklaringen. Maar als u ze niet uitvoert, is het enige resultaat dat de hele Franstalige pers en de politieke kaste in Wallonië wordt gemobiliseerd tegen Vlaanderen en dat Vlaanderen bijgevolg in het defensief komt te staan.

Men wil geld vrijmaken voor een verlaging van de loonkosten in Vlaanderen. Het lijkt een goed idee, omdat men het Belgisch-Waalse immobilisme zo kan omzeilen. Maar in feite betalen we op die manier twee keer de rekening voor iets waar we hoe dan ook recht op hebben : eenmaal voor de specifieke maatregelen, waarvoor een inspanning nodig is met geld uit de Vlaamse begroting, en eenmaal via het geld dat nu in de bodemloze Waalse putten terecht komt via de nog steeds unitaire sociale zekerheid.

Een ander voorbeeld dat een schrijnend gebrek aan doordachte strategie blootlegt, is de verklaring van de minister-president dat Vlaanderen geen natiestaat hoeft te worden, maar als Europees kerngebied – en dat is een nieuw woord dat u hebt uitgevonden – moet fungeren tussen Noordwest-Frankrijk, Zuidoost-Engeland en een aantal andere regio's. Dit kan voor sommigen misschien wel goed klinken, maar de realiteit is dat men in dit Europa tot nader order spijtig genoeg enkel rekening houdt met volwaardige en soevereine staten, en niet met allerlei onduidelijk gedefinieerde regio's.

Net op het ogenblik dat de kans op Vlaamse onafhankelijkheid groter en reëler wordt, wil de minister-president de boot afhouden en overgaan tot die onduidelijke regiovorming. Hij wil ons gelijkschakelen met regio's die in economische zin enige samenhang vertonen, maar dat op andere vlakken zeker niet doen.

Mijnheer de minister-president, ik rond af. U weet dat het Vlaams Blok er op staatkundig vlak fundamenteel – gelukkig maar zou ik zeggen – andere ideeën op nahoudt dan de andere partijen in dit halfroond. Het Vlaams Blok is een uitgesproken separatistische partij die opkomt voor Vlaamse onafhankelijkheid. U hebt onlangs nog verklaard dat in Vlaanderen alle parameters vervuld zijn om van Vlaanderen een onafhankelijke staat te maken,

maar u kiest desondanks toch voor het federale model.

**De voorzitter** : Mijnheer Dewinter, gelieve uw betoog af te ronden. U hebt uw spreektijd al met 4 minuten overschreden.

**De heer Filip Dewinter** : Mijnheer de voorzitter, ik ben 3 minuten en 48 seconden langer dan mijn spreektijd bezig. U hebt 2 minuten van mijn tijd genomen voor ik kon beginnen door uw ellenlange betoog dat niet terzake deed.

**De voorzitter** : Mijnheer Dewinter, gelieve u aan het Reglement van het parlement te houden en af te ronden.

**De heer Filip Dewinter** : Feit is dat niet het Vlaams Blok, niet u als CVP'er of als minister-president het lot van België en Vlaanderen zult bepalen.

Momenteel is het Wallonië dat wikt en beschikt. De PS en de PSC weigeren elk gesprek terzake en u weet dat. Wallonië dreigt en beschuldigt. Wallonië kiest voor het status quo waarbij Vlaanderen betaalt en Wallonië verteert. Jaarlijks geven we 10 percent van ons bruto regionaal product aan Wallonië. Percentueel is dat meer dan West-Duitsland de jongste jaren in Oost-Duitsland heeft geïnvesteerd.

In feite heeft Wallonië niets te vragen of te eisen. Nederigheid en dankbaarheid voor zoveel naïeve Vlaamse vrijgevigheid zou hen sieren. Nochtans zijn ze daar niet toe bereid en kiezen ze voor de aanval, voor de vlucht vooruit, voor de agressieve aanpak. De reden daarvoor moet niet in Wallonië worden gezocht, maar wel in Vlaanderen. De reden moet op de banken van de Vlaamse regering en van de Vlaamse regeringspartijen, hier en in het federaal parlement, worden gezocht. Zolang men immers aan de overkant van de taalgrens weet dat de Vlaamse beleidspartijen de keuze voor Vlaamse onafhankelijkheid uitsluiten en kiezen voor het federale model, voor het overleg en voor die eeuwige Belgische consensus, kunnen zij vanuit hun minderheidspositie, en alleen dan, Vlaanderen blijven terroriseren, chanteren en afdreigen.

De enige taal die men in Wallonië begrijpt, is radicale, ondubbelzinnige taal. Ze begrijpen geen houme-tegen-of-ik-doe-een-ongeluk-uitspraken, geen wild flamingantisme, zoals we dat van u gewoon zijn, zonder die uitspraken achteraf ook hard te maken, maar wel radicale taal gevolgd door concrete beslissingen die die uitspraken hard maken.

**Dewinter**

We hebben nu geen verzoenende oproepen tot dialoog nodig.

We hebben nu een Vlaamse minister-president nodig die duidelijk stelt dat hij de piste van de Vlaamse onafhankelijkheid niet langer uitsluit. Voor mijn part moet u hier vandaag de Vlaamse onafhankelijkheid niet komen verdedigen, integendeel. Maar u moet op zijn minst als Vlaming en als minister-president één ding doen : die Vlaamse onafhankelijkheid niet langer uitsluiten, zeker niet wanneer men aan de andere kant van de taalgrens met uw voeten speelt, zeker niet wanneer men aan de andere kant van de taalgrens met een nooit geziene arrogantie Vlaanderen blijft chanteren, afdreigen en terroriseren. Doe wat u moet doen, laat u niet langer voor de gek houden. *(De voorzitter schakelt de microfoon uit)(Opmerkingen van de heer Filip Dewinter)(Applaus bij het VB)*

**De voorzitter** : Collega's, dit Vlaams Parlement heeft unaniem een Reglement goedgekeurd. Ik betreur dat het Vlaams Blok daar misbruik van heeft gemaakt.

De volgende sprekers moeten zich aan de gereguleerde tijd houden.

De heer Denys heeft het woord.

**De heer André Denys** *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het stoort ons steeds meer dat het discours van de Vlaamse minister-president buiten het parlement niet overeenstemt met zijn verklaringen binnen het parlement.

Mijnheer de minister-president, uw antwoord tijdens het tewerkstellingsdebat was klassiek. U gaf veel opsommingen, maar u vertelde geen nieuwigheden inzake loonkosten en overleg.

Korte tijd nadien krijgen we een nieuw discours tijdens een aspergebijeenkomst met de verzamelde Vlaamse pers. We onthouden daaruit twee belangrijke uitspraken. Ten eerste zei u dat als er op federaal vlak geen globaal sociaal akkoord komt, we het dan op Vlaams niveau moeten invullen. Ten tweede moet er op de Vlaamse begroting 1998 een aanzienlijk bedrag worden vrijgemaakt voor een lastenverlaging op de arbeidskosten. De woorden aanzienlijk en substantieel werden uitdrukkelijk gebruikt.

Met deze twee uitspraken is de VLD-fractie het inhoudelijk eens. We reageren echter met ongelooft op de realisatie ervan en twijfelen aan de ernst van deze beweringen.

We hebben het verhaal van de Vlaamse lastenverlaging op arbeid al te vaak gehoord. In 1995 werd op de tewerkstellingsconferentie zelfs overeengekomen om een bedrag te voorzien van 1,5 miljard frank. Toen ging het niet over een substantieel bedrag, maar om een klein bedrag. Dit kleine bedrag werd op alle mogelijke manieren door de socialisten geboycot.

In Wallonië werd het afgedaan als concurrentievervalsing. Wat moet er dan worden gezegd van de jaarlijks meer dan 20 miljard Europese subsidies waarmee Vlaamse bedrijven verleid worden om te delocaliseren naar Wallonië ? In Vlaanderen werd de verlaging op de vennootschapsbelasting door vele Vlaamse socialisten voorgesteld als een cadeau aan de bedrijven die inefficiënt zijn inzake tewerkstelling.

De socialisten zullen uiteindelijk nog gelijk krijgen ook. Vlaminov, in plaats van Marivlam, houdt een lastenverlaging in via de onroerende voorheffing. Dit is echter zo oneigenlijk, ondoorzichtig, onbegrijpelijk en minimaal van bedrag, dat het elke vorm van tewerkstellingsefficiëntie zal missen. De uitvoering van deze beslissing zal bovendien bijna drie jaar hebben geduurd : het werd vastgelegd op de tewerkstellingsconferentie van 1995 en uiteindelijk aangerekend op de begroting 1998.

Was het niet Karel Vinck die sprak van the sense of urgency ? De kersverse VEV-voorzitter bedoelde dat geleidelijkheid moet worden vervangen door een schoktherapie. Als we zien dat het op Vlaams niveau drie jaar duurt om een bedrag van 1,5 miljard frank te realiseren, dan zult u begrijpen, mijnheer de minister-president, dat we uw aankondiging met groot scepticisme hebben aanhoord.

Mijn eerste vraag is : over welk bedrag gaat het ? Gaat het over 20 miljard frank, zoals sommigen suggereren, of over meer of minder ? Het is belangrijk dat u hierover vandaag klaarheid en duidelijkheid schept.

Er is echter niet alleen het voorbije verleden dat ons sceptisch maakt. Het grote scepticisme wordt mee gevoed door de niet mis te verstane reactie van de tweede man uit uw coalitie, de socialistische vice-minister-president Van den Bossche. Minister Van den Bossche zegt dat arbeidskostenverlaging een federale materie is. Zijns inziens moeten we



## Denys

ons concentreren op de eigen bevoegdheden, zoals de kwalitatieve versterking van het concurrentievermogen van onze ondernemingen en het verbeteren van de positie van de laaggeschoolden op de arbeidsmarkt. Zijns inziens moeten de inspanningen van de Vlaamse regering beperkt blijven tot de omgevingsfactoren en tot banenplannen voor laaggeschoolden.

Dat was de ogenblikkelijke reactie van minister Van den Bossche op de uitspraken van minister-president Van den Brande. Hij rept dus met geen woord over substantiële en herkenbare stappen inzake de verlaging van de arbeidskosten. Mijnheer de minister-president, u zult begrijpen dat deze verklaring van minister Van den Bossche voor heel wat verwarring zorgde. U hebt gezegd dat de heer Busquin het noorden kwijt is. Parafraserend zou ik kunnen zeggen dat het noorden het noorden kwijt is.

We mogen echter niet veralgemenen. In het noorden zijn vooral de socialisten het noorden kwijt. Ze beseffen niet dat een Vlaams tewerkstellingsbeleid alles te maken heeft met het verwerven van alle bevoegdheidsinstrumenten terzake. Een echt tewerkstellingsbeleid gaat hand in hand met belangrijke stappen in de verdere evolutie van de staats-hervorming.

Met stijgende verbazing hebben we dan ook geluisterd naar de uitspraken van mevrouw De Vits op 1 mei jongstleden. Diezelfde mevrouw De Vits van het ABVV vormde samen met de heer Peeters van het ziekenfonds en vele andere vooraanstaande socialisten, de kerngroep voor de nota-Willockx. Dit is een voorhistorische tekst die totaal geen rekening houdt met wat we hier in het Vlaams Parlement nastreven. Rekening houdend met al deze feiten is het zeer duidelijk : inhoudelijk is er geen enkel verschil tussen de PS en de SP.

De Engelse premier Blair heeft een duidelijk onderscheid gemaakt tussen partij, vakbond en ziekenfonds. De Belgische socialistische partijen vormen echter één front met het ziekenfonds en de vakbond. Hierdoor wordt Vlaanderen geremd in zijn ontwikkeling. *(Opmerking van de heer Jef Sleetx)*

De SP-fractie stemt in de commissie voor Staats-hervorming trouwens ook tegen het opstellen van een Vlaams sociaal akkoord indien men hierin op federaal niveau niet zou slagen.

Ik som al deze zaken nog even kort op : de uitspraak van minister Van den Bossche, de nota-Willockx en de houding van de SP-fractie in de commissie voor Staats-hervorming. Mijnheer de minister-president, als ik dit alles vergelijk met uw verklaringen, vraag ik me af wie nu eigenlijk wie bedriegt in de coalitie. Eén ding is zeker : alleen politieke naïevelingen geloven nog dat de coalitiepartners inhoudelijk op dezelfde golflengte zitten voor cruciale thema's als tewerkstelling en staats-hervorming.

Mijnheer de minister-president, in Vlaanderen en Wallonië wordt er meer belang gehecht aan de toespraak van de heer Vinck dan aan uw toespraken. Dit heeft te maken met het feit dat men niet langer gelooft dat u over deze thema's uit naam van de volledige Vlaamse regering spreekt. De tegenstrijdigheden in uw coalitie tasten uw geloofwaardigheid aan. Bovendien tasten ze in de publieke opinie ook uw gezag als minister-president aan.

Dit is vooral erg voor u. Het zou ons – als oppositieleden – eigenlijk moeten plezieren. We voelen echter aan dat het onvermogen en het gezagsverlies van de Vlaamse regering ook afstraalt op het Vlaams Parlement. De bevolking verwacht dat de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement een eigen Vlaams sociaal-economisch beleid en een eigen Vlaams tewerkstellingsbeleid voeren.

Door de afremmingsmanoeuvres van de Vlaamse socialisten is dat vandaag onmogelijk. Wij kunnen het daar niet bij laten. We willen niet de mist ingaan als gevolg van die Vlaamse onverschilligheid. Daarom zal onze fractie naar aanleiding van dit debat en deze interpellaties binnen de veertien dagen een duidelijke motie ter stemming voorleggen.

We verzoeken dit parlement om twee duidelijke uitspraken. Ten eerste vragen we het aan een eigen Vlaams sociaal akkoord te werken, indien er op federaal niveau geen tot stand kan worden gebracht. Ten tweede vragen we om in de begroting van 1998 in een substantiële verlaging van de arbeidskosten te voorzien. Dit zijn twee punten waarvoor de minister-president zich heeft uitgesproken ; twee zaken waar ook wij inhoudelijk achter staan. Collega's, alleen als het parlement zich hierover uitsprekt, kan het zelf, samen met de regering, opnieuw geloofwaardig worden. *(Applaus bij de VLD)*

**De voorzitter** : De heer Geysels heeft het woord.

**De heer Jos Geysels** (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, vrijdag woonden we een colloquium bij waarop ook uw partijvoorzitter, de heer Van Peel, aanwezig was. Hij heeft toen uitgehaald naar wat hij de consensusdwang noemde. Ik kan hem daar grotendeels in volgen. Het parlement hoeft geen eenheidsworst af te leveren waar alle fracties te allen tijde over alles hetzelfde zeggen. Democratie krijgt haar kleur door het georganiseerd meningsverschil.

Dat de verschillende fracties verschillende denkkaders naar voren brengen inzake werkgelegenheid, is maar normaal. Dat ook binnen de regering meningsverschillen aan de oppervlakte komen over een aantal aspecten, hoeft al evenmin een reden te zijn voor paniekvoetbal of crisissen. Maar wat we de laatste tijd en vooral de laatste week te horen en te zien hebben gekregen, mijnheer de minister-president, is van een heel andere orde dan het normale democratische meningsverschil.

Toen de voorzitter van de PS, de heer Busquin, Vlaanderen onlangs betichtte van imperialistische neigingen, was niet alleen u gechoqueerd, maar ook wij. Hij was het noorden kwijt ; dat was inderdaad de kwalificatie die hij verdiende. Het antwoord dat de volgende dagen, ook door u, werd gegeven, deed het tewerkstellingsdebat bijna terecht komen in een vaudeville ; ik kan het woord blijspel moeilijk gebruiken. Er werden voorstellen geuit die constitutioneel nauwelijks uitvoerbaar, inhoudelijk uiterst betwistbaar en financieel-budgettair quasi onmogelijk zijn.

Een democratisch meningsverschil heeft weinig met freewheelen te maken en het intern gekibbel binnen de Vlaamse regering houdt zeer weinig verband met een effectieve en creatieve aanpak van de werkloosheid. We vragen ons af wat de tienduizenden werklozen wel moeten denken van een schouwspel waarin ministers van de Vlaamse regering in twee, of zelfs drie en vier verschillende richtingen fietsen.

Ik zet kort de gebeurtenissen op een rijtje. We hebben een lange voorbereiding gehad in de commissie Economie en Werkgelegenheid. Op 29 april wordt bij het slotdebat in plenaire vergadering na lang aandringen een resolutie aanvaard, waarin de regering wordt gevraagd de parlementaire voorstellen te implementeren in de begroting van 1998. In de laatste tien minuten van het debat vragen de heren Stassen en Van Mechelen u concreet hoe u dit budgettair gaat vertalen. Uw antwoord is, ik citeer : kijk en luister naar mijn septemberverkla-

ring. Einde citaat. Dus : niet naar mijn meiverklaring, maar naar mijn septemberverklaring.

Amper veertien dagen later inspireert de communautaire actualiteit u blijkbaar tot meer precieze gedachten. U verklaart in Rijmenam dat in de begroting van 1998 ettelijke miljarden zullen worden vrijgemaakt voor een arbeidskostenverlaging, met name door een herschikking van de beleidskredieten.

Twee dagen later kregen we dan de uitspraken van vice-minister-president Van den Bossche te horen. Hij verklaarde, en ik citeer : laat ons geen ondoordachte beleidsbeslissingen nemen. Einde citaat. Hij benadrukte daarbij de federale bevoegdheden inzake loonkostenverlaging. Wat hem betreft, komen er dus geen Marivlam-operaties of iets dergelijks meer.

Dit weekend gebeurde er iets eigenaardigs. Toen reageerde eindelijk de minister van Tewerkstelling. Hij deelde mee dat hij eigenlijk een soort van tussenpositie inneemt. Anders gezegd : minister Kelchtermans werpt zich op als de minister-president van twee ministers met een meningsverschil, die evenwel werkgelegenheid niet onder hun bevoegdheid hebben.

Wat is de voorlopige conclusie ? Ten eerste : het parlement krijgt na een lang debat geen antwoord op vragen over de budgettaire implicaties. Ten tweede : een voorzitter van een Franstalige partij lokt het antwoord uit dat het Vlaams Parlement niet werd gegund. Ten derde : een minister-president wordt teruggefloten door zijn eigen regeringsleden.

Is dat alles ? Misschien kunnen we nog iets meer onthouden. Ten eerste : u sprak niet namens de regering ; noch op 13 mei, noch op 14 mei, tijdens het vragenuurtje in dit parlement. Ten tweede : u stelt andermaal een maatregel voor die constitutioneel moeilijk uitvoerbaar is, en dezelfde weg dreigt op te gaan als Marivlam. Daarvan heeft men later de Vlaminov gemaakt. We vermoeden nu al dat uw voorstel weinig succes zal hebben. Ten derde : u stelt voor de financiering van de loonkostenoperatie te doen via een herschikking van beleidskredieten. Daarbij bent u wel vergeten rekening te houden met de verklaringen van uw minister van Begroting in december 1996, toen wij aandrongen op meer middelen voor werkgelegenheid. Minister Demeester zei dat de begroting voor 70 percent arbeidsintensief is : 70 percent van de begrotingsmiddelen zorgen rechtstreeks of onrechtstreeks voor werkgelegenheid. Met andere woorden : elke

## Geysels

heroriëntering van middelen na een bezuiniging van middelen op andere departementen moet worden bekeken vanuit het besef dat men geen extra werkgelegenheid zal kunnen creëren met maatregelen die elders werkloosheid zullen teweegbrengen. Als men bijvoorbeeld 5 miljard frank wil bezuinigen in het onderwijs, dan moet men eerst berekenen wat dit aan arbeidsplaatsen zal kosten vooraleer men via andere kanalen arbeidsplaatsen schept. De vraag luidt dus, mijnheer de minister-president : in welke departementen en hoe zal deze herschikking plaatsvinden ? Zal dat in het welzijns-werk gebeuren, of in de milieusector ? Wilt u de expansiekredieten afschaffen ? Of wilt u de Vlaminov heroriënteren ? Enig concreet inzicht is nodig, aangezien het zou kunnen dat u meer werkloosheid veroorzaakt dan dat u werkgelegenheid creëert.

Minister Van den Bossche noemde uw voorstellen ondoordacht. Hij voegde eraan toe, en ik citeer : het zou absurd zijn om een nieuwe marge te creëren, en tegelijk uitgaven met een arbeidsopbouw karakter te schrappen of het investeringsniveau te verlagen.

Ten vierde : wat ons betreft, is het erg onduidelijk of het nu gaat over een lineaire dan wel een selectieve loonkostenverlaging. En het is ook onduidelijk in welke garanties u voorziet inzake bijkomende werkgelegenheid. Ten vijfde : uw verklaringen van 13 mei verschillen van uw verklaringen van 14 april. Op 14 april hebt u een persmededeling verspreid met als titel : Geen ruimte voor nieuwe initiatieven op de Vlaamse begroting. Daarbij verklaarde uw minister van Begroting, en ik citeer haar : geen besparingen en geen nieuwe initiatieven dus, zonder dat dit het beleid van de regering schaaft. Einde citaat. Zo stonden de zaken op 14 april. Op 29 april was er weinig mogelijk ; op 12 mei was er dus plots erg veel mogelijk. Ik ben nu op zoek naar de logica in dit verhaal.

**De voorzitter** : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

**Minister-president Luc Van den Brande** : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, het ging hier om een duiding van de begrotingscontrole. Zijn we het daarover eens ? Het ging over de controle op de begroting van 1997.

**De heer Jos Geysels** : Ja.

**Minister-president Luc Van den Brande** : Ik kom daar straks nog op terug. Het ging over de begrotingscontrole 1997. Ik zal straks aangeven hoe voor 1998 een aantal zaken kunnen worden bekeken.

**De heer Jos Geysels** : Mijnheer de minister-president, mijn vraag blijft dezelfde : waar zit de logica van uw verhaal ? Of hebt u uw verhaal gewijzigd tussen 14 april en 13 mei ? Ook in het kader van de begrotingscontrole is er gediscussieerd over werkgelegenheid en extra stimulansen. Als u voor 13 april al wist wat u op 13 mei zou zeggen, waarom hebt u dat dan niet in het kader van de regeringsbespreking en van de begrotingscontrole ook zo aangebracht ? Tenzij wat u beweerde in uw antwoord van 13 mei, een volstrekt nieuw element was. Wat kon er wel op 13 mei wat niet kon op 14 april en waarom wordt op 13 mei uitdrukkelijk iets gezegd wat op 14 april wordt tegengesproken ? Wat is de logica van uw verhaal inzake werkgelegenheid ? Het lijkt me goed dat u in het parlement zegt wat u eigenlijk wilt en zult doen. We begrijpen dat u de heer Busquin krachtig van antwoord wilt dienen. We begrijpen niet dat u hierbij aan het parlement voorbijgaat. Dat u van mening verschilt met sommige leden van de regering is eigenlijk geen probleem, maar als u hierbij wegen bewandelt die niet uitvoerbaar en politiek betwistbaar zijn, dan geeft u de indruk dat de bestrijding van de werkloosheid niet het hoofddoel is, maar wel een tactisch element in een communautair debat of een vrijblijvende belofte die niet kan worden waargemaakt. Daarom vragen we in het parlement antwoorden te formuleren over de manier waarop en de mate waarin de aanbevelingen van het Vlaams Parlement zullen worden opgevolgd. Daarbij zijn noch de heer Busquin, noch de heer Nothomb belangrijk, maar wel de werklozen. Dan is niet de PS of de PSC, maar wel wat het Vlaams Parlement zegt, van belang.

Ik verwacht dat u voorstellen zult doen die rechtstreeks verband houden met de Vlaamse bevoegdheden, en dat zijn er nogal wat. Ook daarover is in het parlementair debat een en ander aan de orde gekomen. En ook daarover hebt u heel weinig gezegd. We komen dan tot de ongelofelijke situatie waarbij u geld voorziet voor zaken waarvoor u niet bevoegd bent en waarbij er geen geld is voor zaken die we zelf kunnen uitvoeren. Dat is de centrale boodschap die u de jongste weken hebt verspreid. Diverse fracties vroegen om meer geld voor initiatieven inzake Vlaamse bevoegdheden. Dan was er evenwel geen geld. Nu komt u met een loonkostenverlaging op de proppen die op korte termijn van kracht moet worden op federaal niveau en daarvoor is er wel geld. Dat is de perverse logica van de

**Geysels**

manoeuvres die u de voorbije weken hebt uitgehaald. Dit kan voor ons niet. (*Applaus bij AGA-LEV*)

**De voorzitter** : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

**Minister-president Luc Van den Brande** (*Op de tribune*) : Voorzitter, collega's, ik denk dat de vragen min of meer gelijklopend zijn. Er is een beetje minder ingegaan op een tweede onderdeel van een verklaring die ik heb afgelegd met betrekking tot de institutionele evolutie. Aan het einde van mijn antwoord zal ik hierop nog kort ingaan.

In verband met de arbeidskostenverlaging heb ik onlangs inderdaad een aantal uitspraken gedaan. Mijnheer Geysels, ik wil nogmaals duidelijk stellen dat de verklaring van 14 april volledig samenhangt met de begrotingscontrole. Ik denk niet dat het nodig is ons af te vragen of we deze twee zaken al dan niet in elkaar zouden schuiven. We hebben echter gezegd dat de begrotingscontrole een moment van ijking vormt. Het is bij een begrotingscontrole niet de bedoeling om fundamentele, nieuwe of versterkende maatregelen uit te werken. De uitspraken die ik deed, stemden overeen met de conclusies die in het Vlaams Parlement naar voren werden gebracht op het einde van het werkgelegenheidsdebat.

Mijnheer de voorzitter, ik zal niet ingaan op de omstandigheden waarin deze plenaire vergadering plaatsvond. Wel spreek ik opnieuw mijn waardering uit voor de voorbereidingen van de commissie. Waarschijnlijk herinnert u zich het antwoord van de unanieme Vlaamse regering van 29 april 1997. Door bepaalde omstandigheden hadden slechts enkelen van ons de mogelijkheid om het unanieme standpunt van de Vlaamse regering naar voren te brengen.

De vraag rijst welke overeenstemming er is met de besluiten uit de resolutie. Welnu, ik heb gezegd dat deze besluiten voor de Vlaamse regering uitermate belangrijk zijn. Ik zal een aantal suggesties uit de goedgekeurde resolutie herhalen, en ik citeer : ten eerste, een arbeidskostenverlaging is noodzakelijk ; ten tweede, een vereenvoudiging en een vermindering van het aantal arbeidskostenverlagende maatregelen dringt zich op ; ten derde, er wordt gepleit voor samenwerkingsakkoorden tussen de federale en de Vlaamse overheid, met het oog op het meer doeltreffend activeren van werkloosheidsuitkeringen. Einde citaat.

Op 29 april 1997 heb ik gezegd dat de Vlaamse regering deze suggesties au sérieux zou nemen. Het uitgangspunt is dat het Vlaams Parlement voorstander is van een loonkostenverlaging en van een activering van de werkloosheidsuitkeringen. Bovendien dringt men aan op een concentratie van maatregelen.

**De voorzitter** : De heer De Gucht heeft het woord.

**De heer Karel De Gucht** : Mijnheer de minister-president, ik ben het eens met wat u zegt. Tijdens mijn betoog hebt u mij terechtgewezen. U hebt namelijk gezegd dat wij hiermee in de begrotingscontrole voor 1997 geen rekening zouden houden, maar wel in de begroting voor 1998. De volgende dag heeft minister Van den Bossche dit tegengesproken. Wij beweren niet dat u dit niet hebt gezegd, het probleem is dat u wordt terechtgewezen.

**De voorzitter** : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

**Minister-president Luc Van den Brande** : Ongeuld is geen deugd. Ik stel dan ook voor dat u luistert naar wat ik hier in naam van de Vlaamse regering zal zeggen. Ik wil het trouwens positief uitdrukken : geduld is een grote vaardigheid en ik heb al velen die deugd laten beoefenen.

De door het parlement naar voren gebrachte besluiten werden niet verder verduidelijkt noch gekwantificeerd. Niettemin blijven het belangrijke aanwijzingen voor het te voeren beleid. In de suggesties van de resolutie staan immers een aantal richtlijnen, die niet nader zijn gepreciseerd. Ik vind het ook logisch dat deze richtlijnen zonder verdere verduidelijking naar voren worden gebracht. Eveneens wil ik verwijzen naar mijn uiteenzetting in het werkgelegenheidsdebat, die steunde en steunt op een consensus binnen de Vlaamse regering. In het licht van deze interpellaties wilde ik een bepaald element dat ik er in het bijzonder wilde doen uitspringen. Misschien is het een aantal onder u ontgaan dat ik dat duidelijk heb gedaan door letterlijk te verklaren dat we bij onze eigen begrotingsopmaak voor 1998 en eventueel voor de volgende jaren, beleidsruimte moeten opzoeken, uiteraard binnen de door ons vastgelegde begrotingsnormen. Dit opzoeken van beleidsruimte betekent dat we niet uitgaan van het statische gegeven of er al dan niet ruimte is. Het creëren van deze beleidsruimte zal een aantal werklozen – bij voorkeur laaggeschoolde en langdurig werklozen – aan een job helpen. Hierbij kunnen arbeidskostenverlaging en/of tewerkstellingspremies en/of andere formules

### Van den Brande

inderdaad een referentiepunt zijn. Mijns inziens ben ik dus vrij consequent met wat ik op 13 mei verklaarde, en waarbij het uitgangspunt het unaniem ingenomen standpunt van de Vlaamse regering was.

Zoals de zopas vermelde parlamentsbesluiten is ook dit regeringsstandpunt ondertussen nog niet omgezet in gepreciseerde en gekwantificeerde beleidsmaatregelen. Zoals gezegd moet dit gebeuren naar aanleiding van de begrotingsopmaak, een punt dat ik uitdrukkelijk heb aangehaald bij het einde van het debat op 29 april. Ik heb toen verklaard dat de eerste gelegenheid om tot concrete maatregelen te komen precies het opstellen van de begroting is. Dat niet over de principes, maar wel over de concretisering verschillende ideeën kunnen bestaan binnen een coalitie, lijkt me de normaalste zaak van de wereld. Over de uitgangspunten bestaat echter unanimititeit. Ik breng u mijn antwoord van 29 april over de uitgangspunten van de resolutie van het Vlaams Parlement in herinnering : over de concretisering is nog beraad nodig, hetwelk zal plaatsvinden bij de afhandeling van de begroting van 1998. Dat lijkt me vanzelfsprekend.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren, laten we immers wel wezen : waarom zou het een probleem zijn dat er binnen een regering verschillende ideeën circuleren inzake de uitvoering van gemeenschappelijke uitgangspunten ? Dit wordt toch als vanzelfsprekend beschouwd tussen en binnen fracties en ook bij sociale partners en sociale organisaties. Ik ben ervan overtuigd dat het goed is dat een regering niet op een totalitaire wijze handelt. Dat zou trouwens indruisen tegen mijn opvatting en het ligt al evenmin in mijn aard om mogelijke uitvoeringen van uitgangspunten niet te bespreken.

Overigens is het zonder meer zo dat de zorg voor de, voor economische groei noodzakelijke, omgevingsfactoren een prioriteit blijft voor de regering. Herhaaldelijk – in de Septemerverklaringen en de regeringsverklaring – heb ik nadrukkelijk beklemtoond dat de omgevingsfactoren ook buitengewoon belangrijk zijn.

U herinnert zich dat ik in de vorige zittingsperiode, vanuit mijn bevoegdheid voor Economie, over vier jaar te rekenen, 3 miljard frank heb overgebracht naar andere beleidsdomeinen, precies om de omgevingsfactoren te verbeteren. Als er dus iemand overtuigd is en was van dit punt, dan is het wel uw dienaar. Zoals ik reeds heb gemeld, willen we

tevens beleidsruimte opzoeken en creëren om onze bijdrage te kunnen leveren, hopelijk in een gezamenlijke inspanning, op het vlak van de arbeidskosten.

Ik stel wel vast dat de hoofdverantwoordelijkheid of -bevoegdheid, gelet op de verdeling van de verschillende verantwoordelijkheden, op dit ogenblik op het federale vlak ligt. Mijnheer Denys en collega's, er is dus geen meningsverschil binnen de Vlaamse regering. Er zou er wel één zijn als we er niet in slagen om, binnen de regering en op het gepaste ogenblik, namelijk wanneer we de begroting voor 1998 opmaken, uit te voeren wat ik heb gezegd. Ik bevestig uitdrukkelijk dat ik bij deze uitspraak blijf. Ik heb er dus het volste vertrouwen in dat de Vlaamse regering deze prioriteit naar voren schuift, met uitzondering van zeven punten, waarover ik het dadelijk zal hebben.

Mijnheer de voorzitter, het is logisch dat men tijdens het debat heeft gevraagd om een actualisering of synthese te maken van de uitgangspunten van de Vlaamse regering. Ik wil dit heel kort, in zeven punten, doen. Die zeven punten zijn gewoon het verlengstuk van wat we sinds 1995, maar eigenlijk al sinds 1992, naar voren hebben geschoven. U zult merken dat dit bijna naadloos aansluit bij de resolutie die door het Vlaams Parlement is goedgekeurd.

Ten eerste is er een geïntegreerd of inclusief beleid nodig om het werkloosheidsprobleem aan te pakken. Ik heb dat al vaak gezegd. We mogen elkaar toevertrouwen dat er geen wondermiddel is om de werkloosheid op te lossen.

Ten tweede is de ontwikkeling van de arbeidskosten een belangrijke – maar niet de enige – determinant voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid. Ook andere beleidsopties, en meer bepaald de zeven doelstellingen van het Vesoc-werkgelegenheidsakkoord van 1995, waarmee we ons akkoord hebben verklaard, verdienen onze aandacht.

U moet er mij niet van overtuigen dat onderzoek en innovatie belangrijk zijn. Ik heb samen met de coalitiepartner en in een grote eensgezindheid de aanzet gegeven om tijdens één zittingsjaar 20 miljard frank extra te besteden aan onderzoek en ontwikkeling. Dat is een operatie zonder voorgaande die in het regeerakkoord is ingeschreven. We beloven dit bedrag, zelfs buiten de jaarlijkse begrotingsbesprekingen. Voor permanente vorming wordt in een extra krediet van 3,5 miljard frank voorzien. Ik leg er momenteel de laatste hand aan, zodat die permanente vorming operationeel kan worden.

**Van den Brande**

Dat is 3,5 miljard frank extra voor wat ik opleiding zou noemen ongeacht de leeftijd en de toestand, om een bestendige omturn en een bestendige heraanpak en versterking van mensen waar te maken.

Er is ook nog een versterkend vermogensdraagvlak voor bedrijven, basisinfrastructuur, social profit en nieuwe diensten, een aanmoediging van deeltijdse arbeid, enzovoort. U weet dat meer dan 12.000 mensen uit dit systeem hun keuze hebben gemaakt. Ik wil niet stellen en ik heb nooit gesteld dat arbeidskostenverlaging het enige exclusieve middel is. In elk geval kan de beleidsruimte niet ten koste van andere uitgaven gaan. Het is juist dat 68 tot 70 percent van de Vlaamse begroting een tewerkstellingsbegroting is. Ik heb ook nooit gesteld dat we het ene zouden afbouwen om het andere op te bouwen. Ik herhaal wat ik op 29 april en ook daarna nog vaak heb gezegd, namelijk dat wij als Vlaamse regering en Vlaams Parlement ernstig werk moeten maken van het opzoeken van toekomstige beleidsruimte. Die moet dienen voor extra inspanningen, onder meer om een arbeidskostenverlaging door te voeren ten gunste van de privé-sector.

**De heer André Denys :** Mijnheer de minister-president, ik zou u een concrete vraag willen stellen. In uw discours van vandaag hebt u even iets gezegd waarop u niet meer bent teruggekomen, maar dat wel aan bod kwam in uw bewuste verklaring. U hebt toen gezegd dat het een aanzienlijk bedrag moest zijn. Handhaaft u deze verklaring ?

**Minister-president Luc Van den Brande :** Mijnheer Denys, het is vanzelfsprekend dat een bedrag waarvoor we de beleidsruimte zouden opzoeken, geen marginaal bedrag mag zijn, want dan zou er geen enkel effect uit ressorteren en zal de maatregel helemaal zonder nut zijn.

Ik herhaal dat we op dit vlak de nodige beleidsruimte moeten opzoeken om een substantiële inspanning te leveren. Sta mij toe daar dadelijk op terug te komen.

**De voorzitter :** De heer Geysels heeft het woord.

**De heer Jos Geysels :** Mijnheer de minister-president, u hebt de laatste tien minuten vaak verwezen naar de consensus binnen uw regering die er nu blijkbaar niet is. Mijn vraag is dan ook of in uw regering iedereen ermee akkoord gaat om die miljarden aan te wenden voor een loonkostenverla-

ging in de begroting 1998-1999. Graag een duidelijk ja of neen.

**De voorzitter :** Daar komt de minister-president dadelijk op terug.

**De heer Jos Geysels :** Ik heb mijn vraag aan de minister-president gesteld en niet aan u, mijnheer de voorzitter. (*Gelach*)

**De voorzitter :** Minister-president Van den Brande heeft het woord.

**Minister-president Luc Van den Brande :** Mijnheer Geysels, de voorzitter heeft een overzicht van op een zeker niveau, en beschikt daarnaast natuurlijk ook over een horizontaal zicht.

**De heer Jos Geysels :** Maar ik kijk vanuit een kikvorsperspectief.

**Minister-president Luc Van den Brande :** Een en ander betekent dus dat de arbeidskosten ook in gunstige zin worden beïnvloed door het hogere opleidingsniveau van werkenden en werkzoekenden. Daarom is het recente initiatief van de Vlaamse regering met betrekking tot permanente vorming even belangrijk.

Ten derde hangt de evolutie van de arbeidskosten af van drie elementen waarvoor de rechtstreekse verantwoordelijken niet altijd dezelfde zijn. Er is de ontwikkeling van de brutolonen, in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de sociale partners. In dat verband zijn de voorbije weken en maanden een aantal vaststellingen gemaakt. Ten tweede is er de omvang van de bijdragen voor de sociale zekerheid die, zij het na overleg, uiteindelijk wordt vastgelegd door de federale overheid. Het derde onderdeel, de loonkostensubsidies en de arbeidsplaatspremies, behoort tot het arsenaal maatregelen van de federale en de gewestregeringen. Daarover is geen discussie mogelijk.

Dit wil dus zeggen dat in de huidige bevoegdheidsverdeling een aantal factoren tot de rechtstreekse bevoegdheid van de federale overheid behoren, maar dat er nog institutionele ruimte blijft om bepaalde maatregelen te overwegen.

Ten vierde verdient het de voorkeur – zoals ik in mijn verklaring heb aangehaald – dat er over de globale loonkostenontwikkeling een ruim trilateraal overleg wordt gevoerd met de beleidsverantwoordelijken van zowel het gewestelijk als het federaal niveau. U zult zich nog herinneren hoe we ongeveer twee maanden geleden met betrekking

### **Van den Brande**

tot de social-profitsector ervan overtuigd waren dat het belangrijk was om een samenhangende en op elkaar afgestemde inspanning te leveren. Het is dus verstandig die inspanning nu ook op het vlak van de arbeidskosten te leveren.

Dit wil dus zeggen dat creatieve formules voor de financiering en toepassing van de loonkostenverlaging niet mogen worden uitgesloten. In antwoord op een van de vragen is daarover nu reeds een concreet overleg aan de gang. Dit wordt ernstig voorbereid en wordt het werk van de volgende weken en maanden.

Binnen de Belgische context moet ik benadrukken dat deze problematiek niet exclusief Vlaams is. Integendeel, het gewicht van de structurele werkloosheid is hoger in het zuiden dan in het noorden van ons land. De jongste weken wordt dit overigens ook in het zuiden door steeds meer beleidsverantwoordelijken in het publieke debat gebracht. Ik zal nu evenwel niet reageren op die recente uitspraken. Maar ik merk wel dat op zijn minst een aantal beleidsverantwoordelijken in het zuiden tot het inzicht aan het komen zijn dat er op sommige punten een grotere verantwoordelijkheid van de deelgebieden nodig is. Dit is in het belang van iedereen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, het is onze opdracht om bij het opstellen van de begroting van de komende jaren en bij het uitwerken van een nieuw Vlaams sociaal akkoord, ruimte vrij te maken voor arbeidskostenverlaging. Ik wil duidelijk zeggen dat ik, en met mij de hele Vlaamse regering, dit als onze opdracht beschouw. Dit thema kan de Vlaamse inbreng worden in het overleg dat we zullen voeren met de federale instanties en de ander gewesten. Door afstemming en versterking moet bij dit overleg een beleidspakket worden uitgewerkt dat een belangrijke bijdrage levert tot de vermindering van de werkloosheid, met bijzondere aandacht voor de risicogroepen. Mocht om gelijk welke reden dit overleg niet tot resultaten leiden, dan moeten wij in Vlaanderen onze verantwoordelijkheid opnemen. Hoe dan ook zullen we ernaar streven om voor de komende periode opnieuw een Vlaams sociaal akkoord te bereiken.

Het is niet onbelangrijk, mijnheer de voorzitter, dat het uitgangspunt dubbel is : enerzijds komt het erop aan de begrotingsruimte voor arbeidskostenverlaging vast te leggen, en anderzijds moeten we onderhandelen over een nieuw Vlaams akkoord en er alles aan doen om dit te bereiken. Vanuit deze

dubbele benadering moeten we in overleg met de federale regering de maatregelen te versterken. Als dat niet zou lukken, wat ik zou betreuren, moeten we zelf handelen.

Deze benadering situeert zich heel duidelijk binnen de bestaande institutionele bevoegdheidsverdeling. Zoals we weten, laat deze nauwelijks ruimte voor Vlaamse akkoorden over werkgeversbijdragen en vennootschapsbelasting.

Ik weiger om het institutionele en het sociaal-economische van elkaar los te koppelen. Het ene vormt een voorwaarde voor het andere. Kennelijk slaag ik er niet in om dit aan sommigen duidelijk te maken. Diegenen die – uit vrees of als alibi – bij herhaling zeggen dat dit debat niets te maken heeft met de werkloosheid, vergissen zich grondig. Het zou onverantwoord zijn om precies de werklozen te laten wachten op een volgende staatshervorming. We kunnen nu al nieuwe maatregelen uitwerken en zoeken naar wat we nog meer kunnen doen.

Ik wil geen afbreuk doen aan de standpunten over de staatshervorming van het parlement en de regering. De door ons bepleite defederalisering van het gezondheids- en gezinsbeleid en de daarbij horende maatregelen op financieel en fiscaal vlak, zouden de invloed van de Vlaamse overheid op de loonkostenproblematiek vergroten en ons voor een aantal beleidskeuzes plaatsen. De twee debatten zijn met elkaar verbonden.

Arbeidskostenverlaging is niet de enige methode om de werkloosheid terug te schroeven. Het is een van de middelen waarvoor we beleidsruimte moeten zoeken. Dit moet worden gekoppeld aan een Vlaams sociaal akkoord. Zo wordt een overleg met de federale regering mogelijk en kunnen we hopen dat dit tot goede resultaten leidt. Voor degenen die het antwoord van 29 april jongstleden hebben onthouden en de resolutie van het Vlaamse Parlement respecteren, is dit niet nieuw.

Ik wijs op de ontwikkeling waarbij de bevoegdheden van een natiestaat in twee richtingen evolueren. Enerzijds is er een overdracht naar supranationale overheden zoals de Europese Unie, anderzijds is er een overdracht naar regionale niveaus zoals gemeenschappen en gewesten. Dit gebeurt niet alleen in België. In Spanje en Italië zien we eenzelfde ontwikkeling. Ik verwijs ook naar Schotland en Wales.

Ik acht het van het grootste belang dat de politiek verantwoordelijken uit de regionale overheden,

### Van den Brande

over de grenzen van de natiestaten heen de opportuniteit van samenwerking onderzoeken en uittesten. Deze samenwerking kan natuurlijk diverse vormen aannemen en kan verschillen afhankelijk van de te behandelen aangelegenheden en materies. Vanzelfsprekend speelt ook de culturele affiniteit mee.

Het ligt voor de hand dat samenwerking met de regio's uit het Nederlandse taalgebied meer perspectieven biedt dan andere. Nederland is niet alleen gebonden aan de economische evolutie in het noorden, maar er is al veel langer dan vandaag een hechte samenwerking tussen de zuidelijke Nederlandse provincies en Vlaanderen.

Ik ben toch wat verbaasd over sommige reacties. Het is zoals Multatuli zei : er is altijd de hoop dat we gelezen en beluisterd worden. Reeds in 1995 heb ik in mijn beleidsbrief Vlaanderen Internationaal precies geschreven wat ik twee weken geleden heb gezegd. Ik stelde namelijk dat zich de laatste jaren een opmerkelijke evolutie heeft afgespeeld. Op een natuurlijke en spontane manier groeit er toenadering en samenwerking tussen de Zuid-Nederlandse provincies, Vlaanderen, enkele naburige Duitse Länder, Franse buurregio's en Engelse counties. Er ontstaat dus ontegensprekelijk in een straal van 200 kilometer rond Brussel en/of Antwerpen, een Europees regionaal kerngebied met nieuwe kansen voor economische groei voor Vlaanderen. Dit schreef ik al in 1995. Ik begrijp niet goed dat dit nu als iets totaal nieuws wordt ontdekt.

Mijnheer de voorzitter, wij hopen dat het contact met buurlanden en regio's ons zal versterken, onder meer door oplossingen voor grensoverschrijdende problemen inzake verkeer, milieu, ruimtelijke ordening en dienstverlening aan de burgers. Daarnaast zijn in dat verband nog andere vormen van versterking denkbaar : versteviging van de culturele en economische banden, afstemming van de politieke visie op de ontwikkeling van Europa, vergroting van de effectieve en zichtbare aanwezigheid en uitstraling van Vlaanderen in deze landen. U weet dat we terzake al een aantal afspraken hebben gemaakt. Ik wil een code van goed nabuurschap tot stand brengen inzake de delocalisatie van bedrijven, onder meer met zuidelijk Nederland. Dezelfde vraag is gekomen vanuit Nordrhein-Westfalen en Noord-Frankrijk. Laten we daar dus aan werken. Dit zal leiden tot een op elkaar afstemmen van het beleid in een van de kerngebieden van Europa.

We zijn niet het enige kerngebied. Er zijn er nog verschillende andere in Europa : kijk maar naar het noordoosten van Frankrijk en Baden-Württemberg, of naar Noord-Italië en Zuidoost-Frankrijk. We hebben te maken met verschuivende gehelen en moeten daar rekening mee houden. Vanzelfsprekend neemt Brussel daarin een vaste plaats in. Het is immers onze hoofdstad en een belangrijk referentiepunt.

Als samenwerking mogelijk is met een aantal van deze buurregio's, waarom zou dat dan niet kunnen met Wallonië ? Dat kan inderdaad, op voorwaarde dat we het eens raken met onze zuiderburen over een aantal economische uitgangspunten en andere domeinen. Het afstemmen van de grensoverschrijdende en interregionale samenwerking op de algemene beleidsopties voor de ontwikkeling van Vlaanderen, zal het interne beleid bij ons versterken en de uitstraling en aantrekkingskracht vergroten.

Ik reken het verder tot mijn opdracht als voorzitter van de Vlaamse regering én van de vergadering van de regio's van Europa, om dit proces op actieve wijze te bevorderen. Door onze centrale ligging en door de dynamische evolutie die we hier te lande hebben gekend, moeten wij in staat zijn om nieuwe samenwerkingsverbanden te valoriseren voor ons en voor onze bureaus.

Ik kan in alle rust bevestigen wat ik op 29 april heb gezegd. We hebben een dubbele opdracht, één voor de werkgelegenheid en één voor de arbeidskostenverlaging. Ik moet de interpellanten ontgoochelen. We zullen die opdrachten waarmaken. We zullen onze taak met rustige zekerheid tot een goed einde brengen. (*Applaus bij de meerderheid*)

**De voorzitter** : De heer Bogaert heeft het woord.

**De heer Jean-Marie Bogaert** (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, ik wil in alle sereniteit reageren op uw antwoord. U verstaat als geen ander de kunst om dit parlement om de tuin te leiden. Drie vierde van uw antwoord bestaat uit citaten uit de resolutie van het Vlaams Parlement die op 30 april werd goedgekeurd. Uiteraard zijn we het daarmee eens. De resolutie steunt op een moeizaam bereikte consensus. Maar dat was niet het onderwerp van onze interpellatie. Dat was niet onze vraag.

Ik herhaal de vraag zeer duidelijk : blijft u bij uw verklaring van 13 mei ? U zei toen letterlijk dat de Vlaamse regering voor de begroting van 1998 bijkomende miljarden wil uittrekken voor de arbeids-



## Bogaert

kostenverlaging in de privé-sector. U zegt nu dat dat uw ongewijzigde overtuiging blijft en dat u dat zal bepleiten. Voorziet u in bijkomende miljarden in de begroting voor 1998 ? Is het antwoord op die vraag uw eigen antwoord of dat van de Vlaamse regering ?

Mijnheer Denys, het verheugt me dat de VLD nu een resolutie wil goedkeuren die ik op 30 april al indiende. In de resolutie pleiten we voor een eigen, Vlaams sociaal akkoord wanneer het Belgische overleg faalt. We plakken daar ook een datum op : vanaf 1 oktober. Dat is precies wat de VLD nu ook voorstelt. U stelt verder voor om in de begroting voor 1998 in middelen te voorzien om dit te realiseren. Dat komt ook overeen met mijn resolutie. Deze gaat veel verder dan de consensusstekst. Wij zijn echter niet kortzichtig en wanneer u straks de resolutie voorlegt, zullen we ze met veel plezier goedkeuren. (*Applaus bij de VU*)

**De voorzitter** : De heer Denys heeft het woord.

**De heer André Denys** : Wat ik hier vandaag heb gezegd, ligt in de lijn van wat we steeds hebben verdedigd. U maakt een andere nuance : u streeft naar een globaal Vlaams sociaal akkoord. Wij vinden dat we in Vlaanderen ook andere manieren moeten uitproberen om het huidige sociaal overleg te decentraliseren. Het is misschien om die nuance dat we het toen niet hebben goedgekeurd. Ik weet het niet juist meer.

Ik kom terug op het antwoord van de minister-president. In tegenstelling tot de heer Bogaert, heb ik begrepen dat de minister-president heel duidelijk het volgende heeft gezegd : om te komen tot een arbeidskostenverlagende maatregel, moet er substantieel een aanzienlijke inspanning worden geleverd in de begroting van 1998. Met dat uitgangspunt zijn we het volledig eens.

Ik begrijp wel niet dat u zegt dat u spreekt in naam van de Vlaamse regering. Ik heb hier het persbericht van Belga met de reactie van minister Van den Bossche. Ik zal het u letterlijk voorlezen, zodat u weet dat ik niet improviseer. Ik citeer : minister Van den Bossche roept op tot voorzichtigheid met betrekking tot een budgettaire impact van mogelijke maatregelen op de Vlaamse begroting. Eventuele vrije ruimte moet prioritair naar tewerkstellingsmaatregelen gaan, maar de kostprijs van een relevante arbeidskostenverlagende maatregel overstijgt momenteel elke vrije ruimte. Volgens minister Van den Bossche zou het absurd zijn om in de

Vlaamse begroting een nieuwe marge voor werkgelegenheid te creëren en tegelijkertijd uitgaven met een arbeidsbouwend karakter te schrappen of het investeringsniveau te verlagen. Einde citaat.

Mijnheer de minister-president, ik treed de heer Geysels bij : het is het één of het ander. Eigenlijk hadden we vandaag ook minister Van den Bossche moeten interpellieren. Onze procedure maakt dat echter onmogelijk.

U hebt vandaag herhaald wat u zei tijdens het tewerkstellingsdebat. Wat minister Van den Bossche daarover zegt, staat daarmee in schril contrast. We zijn het beu om in het parlement geconfronteerd te worden met zogenaamde vrijblijvende uitspraken van ministers. De VLD wil een concrete uitspraak van het parlement en wil de uitspraken van de minister-president over die twee punten neerleggen in een met redenen omklede motie.

**De voorzitter** : De heer Geysels heeft het woord.

**De heer Jos Geysels** : Ik dacht dat het de bedoeling was dat de minister-president namens de Vlaamse regering zou antwoorden op de vragen van de verschillende fracties over zijn uitspraken van 13 mei.

Volgens de minister-president heeft hij op 29 april hetzelfde gezegd als op 13 mei. Dat begrijp ik niet. Waarom neemt de pers op 13 mei heel wat meer waar dan op 29 april ? Wat heeft minister Van den Bossche op 13 mei gehoord, dat hij op 29 april niet heeft gehoord maar achteraf wel in het Beknopt Verslag heeft gelezen ? Het ligt waarschijnlijk aan mij dat ik niet meer kan volgen.

Als u op de vraag van de heer Denys antwoordt dat u vasthoudt aan wat u op 13 mei hebt gezegd, dan wordt het zeer moeilijk om duidelijkheid te scheppen. Minister Van den Bossche heeft in reactie op uw verklaringen van 13 mei twee zaken gezegd die ingaan tegen de principes waarover zogezegd eensgezindheid bestond. Hij zegt dat er geen extra ruimte is en dat het om een federale bevoegdheid gaat. Het is het één of het ander : ofwel hebt u altijd hetzelfde gezegd en ligt het aan de journalisten, aan minister Van den Bossche, aan minister Demeester-De Meyer en aan minister Kelchtermans, ofwel gaat het om een nieuwe uitspraak. In het laatste geval rekt u de vaudeville.

**De voorzitter** : De heer Dewinter heeft het woord.

**De heer Filip Dewinter** (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, uw antwoord ontgoochelt me ten zeerste. Ik verzet me ook tegen het veren-

## Dewinter

gen van dit debat tot een nogal technische discussie over het al dan niet verlagen van de arbeidskosten of het al dan niet afsluiten van een sociaal akkoord op Vlaams niveau. Al deze zaken zijn uiteraard zeer belangrijk, maar het zijn slechts deelaspecten van de fundamentele vraag van dit debat : welke strategie heeft deze Vlaamse regering om de Vlaamse welvaart en het Vlaamse welzijn in de toekomst te garanderen en te verbeteren ? Deze essentiële vraag komt te weinig aan bod. Ten onrechte koppelt men het communautaire aspect los van het al te technische debat over een aantal louter economische kwesties. Beide zaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Mijnheer de minister-president, dit komt te weinig aan bod in uw antwoord.

Drie elementen spelen een cruciale rol in deze discussie. Ten eerste, Vlaanderen beschikt niet over eigen instrumenten om autonoom een eigen beleid te voeren inzake tewerkstelling en aanverwante zaken. Ten tweede, Wallonië kiest voor een status-quo en blokkeert iedere verdere stap in de richting van meer Vlaamse autonomie. Ten derde, de Vlaamse meerderheidspartijen zijn niet bereid om de ultieme stap in de richting van Vlaamse onafhankelijkheid te zetten. Over deze drie cruciale elementen zouden we het in dit debat moeten hebben. Ik merk echter dat ook bepaalde oppositiepartijen zich laten leiden in de richting van een te eng debat over een aantal technische deelaspecten van het probleem.

Mijnheer de minister-president, uw antwoord bevatte inhoudelijk slechts twee kleine aspecten. Ten eerste verwees u naar de vlucht voorwaarts in de richting van het fameuze eurokerengebied. Dit is momenteel nog weinig concreet en dus eigenlijk een gemakkelijksoplossing. Ten tweede sprak u de stille hoop uit op een vernieuwde dialoog met Wallonië. Ik veronderstel dat u zich hiervoor baseert op de recente uitspraken van PSC-voorzitter Nothomb. Mijns inziens heeft deze laatste echter niet veel meer gezegd dan : zwijg en betaal. Ik deel dus zeker niet uw enthousiasme over een nieuwe bereidheid van de Franstaligen om hierover te praten.

Er is maar één oplossing. U moet durven kiezen voor de ultieme stap in de richting van volledige Vlaamse onafhankelijkheid. Dit is het enige waarvoor men in Wallonië bang is. Zolang u dit niet doet, zal men u aan de overkant van de taalgrens blijven uitlachen. Ik verwijs in dit verband naar een uitspraak van voormalig PS-voorzitter Spitaels : de

Vlaamse leeuw brult wel, maar hij bijt niet. Mijnheer de minister-president, jammer genoeg had de heer Spitaels gelijk. Soms brult u wel, maar bijten durft u niet. Ook vandaag heb ik geen enkel concreet voorstel gehoord in antwoord op alle Waalse aanvallen op Vlaanderen.

Als dit het antwoord is op de Waalse beledigingen, is het zeer zwak gesteld met Vlaanderen, niet alleen met de Vlaamse regering en met de meerderheidspartijen in het Vlaams Parlement, maar ook met bepaalde oppositiepartijen. Sommige van deze oppositiepartijen vallen de SP aan, in de hoop haar plaats in de Vlaamse regering over te nemen. We moeten echter een grondige analyse maken van wat er in de Vlaamse regering dient te gebeuren.

Mijns inziens is deze analyse duidelijk. Mijnheer de minister-president, u spreekt over een rustige vastberadenheid. Ik spreek over een laffe stilzwijgendheid. U schikt zich naar de eisen van de federale overheid. U ontvangt uw orders van de eigenlijke minister-president van Vlaanderen, de federale premier Dehaene. (*Applaus bij het VB*)

**De voorzitter :** Minister-president Van den Brande heeft het woord.

**Minister-president Luc Van den Brande :** Voorzitter, ik zal het, zoals steeds, bondig houden, omdat u dat vraagt.

**De voorzitter :** U hoeft niet te brullen.

**Minister-president Luc Van den Brande :** De geluidsversterking laat ons toe rustig te communiceren ; daar helpt de techniek ons.

Ten eerste : mijnheer Dewinter, dit is geen technisch debat. U hebt moeite om buiten het sloganeske te stappen.

**De heer Filip Dewinter :** Ik heb in u een zeer goede leermeester gevonden.

**Minister-president Luc Van den Brande :** Indien ik dat gevoel zou hebben bij alle fracties, minderheid of meerderheid, dan zou de zin van een dialoog in het Vlaams Parlement me volkomen ontgaan. Mijn uitgangspunt was om dit in de juiste politieke context te schetsen. U hoeft niet akkoord te gaan. Dit is echter geen technisch debat. U verbreedt het debat opzettelijk naar een dimensie die afwijkt van de kern van het probleem. (*Hilariteit bij het VB*)

## Van den Brande

Het tweede punt gaat over de verklaringen van minister Van den Bossche. Wat heeft minister Van den Bossche in essentie gezegd ? Ten eerste, dat het om een federale en regionale bevoegdheid gaat. Wij zijn het er binnen de Vlaamse regering roerend mee eens dat er op dit ogenblik een heel beperkte ruimte is om eigen maatregelen te nemen. Dat heb ik zonet gezegd, en ik heb nooit iets anders beweerd. Ik heb het voorbeeld gegeven van de arbeidsplaatspremies, maar er zijn er nog andere.

Ik heb gezegd dat ik dit in een dynamisch kader wilde plaatsen en bijgevolg moeten we ervoor zorgen dat we de hele autonomiediscussie en alles wat daarmee samenhangt.

Ten tweede : geen communicerende vaten. Er is geen enkel meningsverschil tussen minister Van den Bossche en ikzelf over het gegeven dat we de tewerkstellingsmaatregelen in de huidige begroting moeten beperken, om in de plaats daarvan arbeidskostverlagende maatregelen te nemen. (*Opmerkingen van de heer Jos Geysels*)

Op dit punt zeg ik heel duidelijk, samen met minister Van den Bossche, dat zowel mijn verklaring van 29 april als die van vandaag de unanieme goedkeuring wegdragen van de Vlaamse regering.

**De heer Jos Geysels** : Die van vandaag wel, maar niet die van 13 mei.

**De heer Jean-Marie Bogaert** : Het gaat over 13 mei, en niet over 29 april.

**Minister-president Luc Van den Brande** : Mijnheer Geysels, mijnheer Bogaert, we leven in een parlementaire democratie waar het een regeringslid, en a fortiori de minister-president van de Vlaamse regering, nog toegelaten is om opinies te uiten, ook zonder uw voorafgaandelijke goedkeuring.

Een tweede punt – en dat is ook de essentie voor wie de moeite zou hebben gedaan om goed te luisteren op 29 april jongstleden – is dat we beleidsruimte moeten opzoeken om daartoe te komen. (*Opmerkingen van de heer Jean-Marie Bogaert*)

Ten derde : we zullen deze lijn doortrekken naar de begroting van 1998. Wat is daarvan nu het resultaat, vraagt men ? Hierbij wordt geregeld verwezen naar resultaten die in Vlaanderen geboekt worden. Het is niet voor niets dat we bepaalde keuzes

gemaakt hebben in de afgelopen twee jaar van deze regeerperiode en de vier jaren daarvoor.

Wat zijn de cijfers voor Vlaanderen op het Europees of internationale tableau ? De groei van Vlaanderen is groter dan die van Nederland ; de investering minstens even groot en waarschijnlijk groter. Voor de werkloosheidsgraad en andere parameters kunnen we eveneens goede cijfers voorleggen. Het is de gezamenlijke inspanning, van de meerderheidsfracties en de Vlaamse regering, van de afgelopen jaren die tot resultaat geleid heeft in Vlaanderen.

**De voorzitter** : De heer Denys heeft het woord.

**De heer André Denys** : De minister-president probeert het verschil tussen wat minister Van den Bossche en hijzelf hebben gezegd, te verdoezelen. Dit vormt voor hem uiteraard een probleem.

Het is duidelijk dat wat de omvang van de inspanningen betreft in de Vlaamse begroting – ik spreek niet over de instrumenten – er een verschil is tussen wat de minister-president gezegd heeft en wat minister Van den Bossche gezegd heeft. Minister-president Van den Brande had het over een aanzienlijk, substantieel bedrag, terwijl minister Van den Bossche zei dat er geen relevante ruimte was.

Wat de omvang van de te leveren inspanning betreft, is er dus een groot verschil van mening. Wel, dat verschil wordt verklaard door de ideologische tegenstellingen tussen beiden. Iedereen weet immers dat een maatregel met bescheiden financiële implicaties van weinig betekenis zal zijn. Enkel als men daarvoor een aanzienlijk bedrag vrijmaakt, zal men inzake tewerkstelling enig resultaat boeken. Ik stel vast dat de ideologische verschillen die aan die tegengestelde standpunten van de nummers één en twee van de Vlaamse regering ten grondslag liggen, niet zijn uitgeklaard.

**De voorzitter** : De heer Geysels heeft het woord.

**De heer Jos Geysels** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, tijdens de interpellaties hebben we ons in gematigde bewoordingen uitgedrukt. Het slotgedeelte van het antwoord van de minister-president noopt me evenwel tot de volgende reactie. De minister-president zit met het nadeel dat de teksten van minister Van den Bossche niet met potlood zijn geschreven. Ze zijn gedrukt. Ik begrijp dat hij probeert om de reactie van minister Van den Bossche uit te vlakken. Een mooie poging, maar het loont de moeite

**Geysels**

niet. Ik zal hier immers de reactie van minister Van den Bossche voorlezen. Ik citeer : de kostprijs van de relevante arbeidskostenverlagende maatregel overstijgt momenteel elke te voorziene vrije ruimte. Einde citaat. Dat is dus niet hetzelfde als wat u op 13 mei hebt gezegd. Punt andere lijn. Het slaat nergens op als u die reactie probeert uit te vlakken. U vergist zich danig.

De heren Stassen en Van Mechelen vroegen op het einde van het debat van 29 april het volgende. De heer Stassen vroeg, en ik citeer : zou dit debat leiden tot een aangepaste begroting voor 1998 ? Einde citaat. Het gaat dus over de begroting voor 1998, en niet over de controle op de begroting voor 1997. De heer Van Mechelen herhaalde deze vraag. Het antwoord van de minister-president luidde als volgt : de Septemberverklaring is gepland voor 22 september. Einde citaat. Die is dus niet gepland voor 13 of 14 mei, maar voor 22 september. Dat staat op bladzijde 35 van het Beknopt Verslag. Het is dan toch evident dat een aantal mensen, die wekenlang zijn bezig geweest met de voorbereiding van het debat van 13 mei, zich dan afvragen wat er aan de hand is. Waarom krijgt de heer Busquin op 13 mei wel gedaan wat het Vlaams Parlement op 29 april niet kon bewerkstelligen ? Dat is de grond van de zaak, maar daar gaat u niet op in. U zegt dat u altijd hetzelfde hebt verklaard ; dat de journalisten op 29 april hebben liggen slapen ; en dat minister Van den Bossche de tekst slecht heeft gelezen.

**De voorzitter** : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

**Minister-president Luc Van den Brande** : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, ik wil enkel het volgende zeggen. De concretisering zal gebeuren naar aanleiding van de Septemberverklaring van 22 september ; zoals de begroting voor 1998 dus stipuleert. Dat is duidelijk. Ten tweede : ik kan enkel bevestigen dat de gewenste substantiële inspanning inzake arbeidskostenverlaging ook nog aan iets anders is gekoppeld.

**De heer André Denys** : Mijnheer de minister-president, waarom achtte minister Van den Bossche het nodig te reageren op uw verklaringen ? U was het toch met elkaar eens ?

**Minister-president Luc Van den Brande** : Mijnheer Denys, mijn antwoord verschilt niet van het antwoord dat ik op 29 april heb verstrekt in hoofde van de unaniem gezinde Vlaamse regering.

**De voorzitter** : De heer Bogaert heeft het woord.

**De heer Jean-Marie Bogaert** : Ik wens hier voor eerst met klem te protesteren tegen de insinuatie die de minister-president zich veroorlooft over diegenen die hier op 29 april tot het bittere einde zijn gebleven. Ze hebben toen aandachtig geluisterd naar het uitgebreide antwoord van de minister-president, alsook naar zijn repliek op de twee uiteenzettingen waarover men het hier zonet heeft gehad. In uw verklaring van 29 april hebt u nergens toegezegd dat de regering ingrijpende wijzigingen in de begroting voor 1998 zou inschrijven om de arbeidskosten te verlagen. Dat hebt u op 29 april op geen enkel ogenblik aangekondigd. U hebt dat niet in het Vlaams Parlement gedaan ; en dat staat ook niet vermeld in het Beknopt Verslag, dat de discussie correct weergeeft.

Ten tweede blijft u tegen beter weten in proberen om uw verklaring van 29 april te verwarren met die van 13 mei. We hechten belang aan wat u op 13 mei aan de publieke opinie hebt verklaard. Dergelijke verklaringen legt u als hoofd van een regering niet vrijblijvend af. Ik hoop dat dit duidelijk is. U zegt dat u voor 1998 verscheidene miljarden uit de Vlaamse begroting veil hebt voor arbeidskostverlagende maatregelen, en dat ten gevolge daarvan in die begroting besparingen op andere domeinen moeten worden gerealiseerd. U wordt de volgende dag tegengesproken door de tweede man van de Vlaamse regering. In zo een situatie heeft dit Vlaams Parlement in alle openheid en duidelijkheid recht op een eenduidig en klaar antwoord. Wat is het standpunt van de Vlaamse regering ? Vrijblijvende, persoonlijke benaderingen zijn hier uit den boze. Maar in dat verband kregen we van u geen enkel concreet antwoord. U blijft, te kwader trouw denk ik, verwijzen naar uw verklaringen van 29 april, waar het ons vandaag niet om gaat.

**De voorzitter** : De heer Stassen heeft het woord.

**De heer Jos Stassen** : Mijnheer de minister-president, er bestaat een zeer mooi spreekwoord van de Noord-Amerikaanse Indianen dat luidt als volgt : wanneer iemand meer dan honderd woorden nodig heeft om ja, nee of misschien te antwoorden, dan spreekt hij met een gespleten tong. Ik hoop dat die uitspraak niet op u van toepassing is.

**Minister-president Luc Van den Brande** : Drie woorden, en geen honderd. Substantieel : 22 september en begroting 1998. Dan geef ik u de toetssteen van wat de beslissingen zullen zijn van de Vlaamse regering. Er is een goed Vlaams spreekwoord dat luidt : wat niet kort kan worden gezegd, is de waarheid niet.

**Met redenen omklede moties**

**De voorzitter** : Door de heer Denys werd tot besluit van deze interpellaties een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer Dewinter en door de heer Bogaert werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

**MOTIE VAN ORDE****Voorstel tot spoedbehandeling**

**De voorzitter** : Dames en heren, met toepassing van artikel 44 van ons Reglement heeft de heer Laverge bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Laverge heeft het woord.

**De heer Jacques Laverge** : Er bestaat reeds een gedrukt stuk van een voorstel van resolutie over de materie die aan bod komt in het nu geagendeerde voorstel van resolutie van de heren Coens en Voorhamme. Het is getekend door de heren Bogaert, Stassen en mezelf. Ik vraag de koppeling van beide voorstellen van resolutie.

**De heer Joachim Coens** : Omdat beide voorstellen dezelfde inhoud hebben, hebben wij daar geen bezwaar tegen.

**De voorzitter** : Vraagt nog iemand het woord ?  
(*Neen*)

Het incident is gesloten.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jean-Marie Bogaert, Jacques Laverge en Jos Stas-****sen betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie**

– 605 (1996-1997) – Nr. 1

**Voorstel tot spoedbehandeling**

**De voorzitter** : Door de heer Laverge werd de spoedbehandeling gevraagd van het voorstel van resolutie van de heren Bogaert, Laverge en Stassen betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie.

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling in de plenaire vergadering ?  
(*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van de heren Bogaert, Laverge en Stassen betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens ? (*Instemming*)

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Joachim Coens en Robert Voorhamme betreffende de universele dienstverlening**

– 588 (1996-1997) – Nr. 1

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jean-Marie Bogaert, Jacques Laverge en Jos Stassen betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie**

– 605 (1996-1997) – Nr. 1

**Bespreking**

**De voorzitter** : Dames en heren, aan de orde zijn het voorstel van resolutie van de heren Coens en Voorhamme betreffende de universele dienstverlening en het voorstel van resolutie van de heren Bogaert, Laverge en Stassen betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie.

Het voorstel van resolutie van de heren Coens en Voorhamme betreffende de universele dienstverlening luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op

1° de Europese regelgeving terzake ;

**Voorzitter**

- 2° de programmawet van 1995 en zijn uitvoeringsbesluiten ;
- 3° de resolutie van 5 december 1995 betreffende de ontwikkeling van informatiesnelwegen ;
- 4° de hoorzitting van 24 oktober in de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden ;
- 5° zijn voornemen om zich spoedig uit te spreken over het pro-actieve beleid dat de Vlaamse Gemeenschap moet ontwikkelen in al haar beleidsdomeinen en meer bepaald inzake onderwijs, cultuur, media en welzijn, met het oog op het voorkomen van de mogelijke dualiserende effecten van de informatiesamenleving ;
- is van oordeel dat
- 1° de universele dienstverlening inhoudt dat bepaalde basisdiensten, ongeacht de leveringswijze, voor iedereen, en meer bepaald voor doven en slechthorenden, tegen een betaalbare prijs toegankelijk moeten zijn, onafhankelijk van de geografische locatie en in de vorm van een ononderbroken levering met gewaarborgde kwaliteit ;
- 2° de definitie en de financieringswijze van de universele dienstverlening het best op Europees niveau worden bepaald, aangezien de liberalisering van de telecommunicatiemarkt op Europees niveau in gang is gezet en begin 1998 in de meeste lidstaten een feit zal zijn en omdat een Europese regeling te verkiezen is boven uiteenlopende nationale regelingen met concurrentievervalsing als gevolg ;
- 3° de universele dienstverlening evolutief is en te gepaste tijde een nieuwe invulling moet krijgen waarbij het belang van de gebruiker centraal staat ;
- 4° de universele dienstverlening in overeenstemming met de Europese visie momenteel opgelegd moet worden op het vlak van de spraaktelefonie, meer bepaald wat betreft het verstrekken van een spraaktelefoon-dienst door middel van een aansluiting waarlangs ook een telefax en een modem kunnen worden gebruikt, en wat betreft het invoeren van een telefoonbemiddelingsdienst, nood-diensten, diensten voor inlichtingen, een abonneegids en openbare telefooncellen ;
- 5° de universele dienstverlening de logische partner is van de liberalisering en die dus niet tot gevolg mag hebben dat de markt wordt verstoord. Daarom is het onder meer zo dat
- a) de universele dienstverlening enkel op efficiënte wijze tot stand kan worden gebracht indien een aantal wettelijke problemen worden opgelost, meer bepaald wat betreft de interconnectie van de netwerken van de verschillende huidige en toekomstige telecommunicatie-operatoren, de eenvormigheid van het nummeringssysteem en de Europese standaardisering ;
- b) de kostprijsberekening van het verstrekken van de universele dienstverlening het beste opgedragen wordt aan een onafhankelijk extern orgaan dat er onder meer op moet toezien dat de totale kostprijs van de universele dienstverlening zo laag mogelijk is ;
- c) het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie (BIPT) enkel dat orgaan kan zijn op voorwaarde dat de Gewesten en Gemeenschappen effectief betrokken worden in het BIPT en dat het BIPT onder de bevoegdheid valt van een andere minister dan diegene die de voogdij uitoefent over betrokken overheidsbedrijven ;
- d) de financiering van de economische meerkosten door de verstrekking van de universele dienstverlening verhoudingsgewijs moet gebeuren uit een fonds voor universele dienstverlening waarin die actoren moeten bijdragen die diensten aanbieden opgenomen in de universele dienstverlening ;
- e) de universele dienstverlening voor een te bepalen duur moet worden toegewezen na een algemene offerte-aanvraag, rekening houdend met de prijs en de kwaliteit, waarbij ze per deelpakket kan worden toegekend aan verschillende operatoren, eventueel met regionale licenties ;
- 6° het vergunningenbeleid een geschikt instrument is voor het bewaken van de kwaliteit

**Voorzitter**

van de dienstverlening, bijvoorbeeld wat betreft de doorzichtige facturering, de interconnectie, de eenvormigheid, de Europese standaardisering, het taalgebruik, enzovoort ;

7° het noodzakelijk is dat de Vlaamse Gemeenschap vanwege haar bevoegdheden betreffende de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, betrokken wordt bij de invulling en eventuele uitbreiding van de universele dienstverlening en bij de financiering ervan ;

- vraagt aan de Vlaamse regering het bovenstaande standpunt te onderschrijven en zich in te zetten om het te realiseren.

Het voorstel van resolutie van de heren Bogaert, Laverge en Stassen betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op :

- 1° de Europese regelgeving ter zake ;
- 2° de programmawet van 1995 en zijn uitvoeringsbesluiten ;
- 3° de resolutie van 5 december 1995 betreffende de ontwikkeling van informatiesnelwegen ;
- 4° de hoorzitting van 24 oktober in de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden ;
- 5° zijn voornemen om zich spoedig uit te spreken over het proactieve beleid dat de Vlaamse Gemeenschap moet ontwikkelen in al haar beleidsdomeinen en meer bepaald inzake onderwijs, cultuur, media en welzijn, met het oog op het voorkomen van de mogelijke dualiserende effecten van de informatiesamenleving ;

- is van oordeel dat

- 1° de universele dienstverlening inhoudt dat bepaalde basisdiensten, ongeacht de levenswijze, voor iedereen, en meer bepaald voor doven en slechthorenden, tegen een betaalbare prijs toegankelijk moeten zijn, onafhankelijk van de geografische locatie en in de

vorm van een ononderbroken levering met gewaarborgde kwaliteit ;

2° de definitie en de financieringswijze van de universele dienstverlening het best op Europees niveau worden bepaald, aangezien de liberalisering van de telecommunicatiemarkt op Europees niveau in gang is gezet en begin 1998 in de meeste lidstaten een feit zal zijn en omdat een Europese regeling te verkiezen is boven uiteenlopende nationale regelingen met concurrentievervalsing als gevolg ;

3° de universele dienstverlening evolutief is en te gepasten tijde een nieuwe invulling moet krijgen waarbij het belang van de gebruiker centraal staat ;

4° de universele dienstverlening in overeenstemming met de Europese visie momenteel opgelegd moet worden op het vlak van de spraaktelefonie, meer bepaald wat het verstrekken van een spraaktelefoon dienst betreft door middel van een aansluiting waarlangs ook een telefax en een modem kunnen worden gebruikt, en wat het invoeren van een telefoonbemiddelingsdienst, nooddiensten, diensten voor inlichtingen, een abonneegids en openbare telefooncellen betreft ;

5° de universele dienstverlening de logische partner is van de liberalisering en die dus niet tot gevolg mag hebben dat de markt wordt verstoord. Daarom is het onder meer zo dat

- a) de universele dienstverlening enkel op efficiënte wijze tot stand kan worden gebracht indien een aantal wettelijke problemen worden opgelost, meer bepaald wat betreft de interconnectie van de netwerken van de verschillende huidige en toekomstige telecommunicatie-operatoren, de eenvormigheid van het nummeringssysteem en de Europese standaardisering ;
- b) de kostprijsberekening van het verstrekken van de universele dienstverlening het beste opgedragen wordt aan een onafhankelijk extern orgaan dat er onder meer op moet toezien dat de totale kostprijs van de universele dienstverlening zo laag mogelijk is ;
- c) het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie (BIPT) enkel dat orgaan

**Voorhamme**

kan zijn op voorwaarde dat de Gewesten en Gemeenschappen effectief betrokken worden in het BIPT en dat het BIPT onder de bevoegdheid valt van een andere minister dan diegene die de voogdij uitoefent over betrokken overheidsbedrijven ;

d) de financiering van de economische meerkosten door de verstrekking van de universele dienstverlening verhoudingsgewijs moet gebeuren uit een fonds voor universele dienstverlening waarin die actoren moeten bijdragen die diensten aanbieden opgenomen in de universele dienstverlening ;

e) de universele dienstverlening voor een te bepalen duur moet worden toegewezen na een algemene offerte-aanvraag, rekening houdend met de prijs en de kwaliteit, waarbij ze per deelpakket kan worden toegekend aan verschillende operatoren, eventueel met regionale licenties ;

6° het vergunningenbeleid een geschikt instrument is voor het bewaken van de kwaliteit van de dienstverlening, bijvoorbeeld wat betreft de doorzichtige facturering, de interconnectie, de eenvormigheid, de Europese standaardisering, het taalgebruik, enzovoort ;

7° het noodzakelijk is dat de Vlaamse Gemeenschap vanwege haar bevoegdheden betreffende de ontwikkeling van de informatie-maatschappij, betrokken wordt bij de invulling en eventuele uitbreiding van de universele dienstverlening en bij de financiering ervan ;

– vraagt aan de Vlaamse regering het bovenstaande standpunt te onderschrijven en zich in te zetten om het te realiseren.

Ik stel voor hierover één bespreking te houden. (*Instemming*)

De bespreking is geopend.

De heer Voorhamme heeft het woord.

**De heer Robert Voorhamme** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de behandeling van deze twee resoluties komt precies op tijd. Door het goedkeuren van deze resoluties zal het Vlaams

Parlement morgen namelijk een standpunt innemen met betrekking tot een thema dat volgende vrijdag wordt besproken op een federale themaministerraad die uitsluitend zal handelen over de problematiek van de telecommunicatie. Hier zal eveneens de problematiek van de invulling van de universele dienstverlening en de daarbij horende koninklijke besluiten worden behandeld.

De discussie over deze cruciale aangelegenheid werd reeds geruime tijd geleden gevoerd in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden. De publieke opinie en een aantal collega's beseffen niet welke belangrijke afspraken we op dit vlak zullen moeten maken. We bevinden ons namelijk in een transformatieperiode waarbij nationale staatsgrenzen worden opengemaakt. Hierbij worden eveneens een aantal nationale overheidsmonopolies doorbroken, wat belangrijk is voor de economische ontwikkeling.

Dit is eveneens belangrijk voor de consumenten, aangezien zij zullen kunnen genieten van de positieve invloeden van de concurrentie. Bij het doorbreken van overheidsmonopolies bestaat evenwel het gevaar dat ook de belangrijkste rechtvaardiging wordt doorbroken waarom deze activiteiten destijds binnen een overheidsbedrijf werden georganiseerd : men moest erop toezien dat de diensten die werden aangeboden een zekere mate van sociale rechtvaardigheid en universele toegankelijkheid impliceerden. Bij het invoeren van een liberalisering moet men deze sociale rechtvaardigheid blijven garanderen. Deze regeling noemt men de universele dienstverlening.

Tijdens de discussies in de commissie is gebleken dat het begrip universele dienstverlening gemakkelijk wordt misbruikt. Door deze resolutie proberen we in eerste instantie mogelijke misverstanden uit de wereld te helpen. Sommige misverstanden worden veroorzaakt door de manier waarop de federale regering probeert om het begrip universele dienstverlening in te vullen en vorm te geven. Hoewel deze materie niet tot onze bevoegdheid behoort, meen ik dat het noodzakelijk is om ons standpunt terzake duidelijk te maken.

In deze resolutie hebben we geprobeerd om ons zo beperkt mogelijk – maar daarom niet minder uitgesproken – toe te spitsen op de elementen die belangrijk zijn voor de discussie op het federale vlak. We definiëren waarover het gaat in de universele dienstverlening. Ons standpunt terzake is overigens in overeenstemming met de Europese standpunten.



## Voorhamme

We stellen uitdrukkelijk dat de definitie en de afspraken inzake de financieringswijzen voor de universele dienstverlening het best op het Europese niveau worden vastgelegd. We willen immers vermijden dat universele dienstverlening onder het mom van het nastreven van sociale rechtvaardigheid concurrentieverstorend zou werken, en in de eerste plaats de klanten in eigen land zou benadelen. Tijdens de hoorzittingen bleek dat men een duidelijke definitie kan geven van universele dienstverlening op dit ogenblik en voor de huidige omstandigheden. Het is echter ook duidelijk dat geen sector zo in evolutie is als deze van de telecommunicatie. Daarmee moeten we rekening houden : een definitie van universele dienstverlening moet evolutief zijn. Dit betekent dat het mogelijk moet zijn om in de toekomst, bij de uitbreiding van de toepassingen van de telecommunicatie en bij de inbedding ervan bij het grote publiek, de definitie van universele dienstverlening aan te passen.

Vervolgens hebben we een aantal voorwaarden gekoppeld aan het invoeren van de universele dienstverlening. Ik herhaal dat dit vooral een boodschap is voor het federale beleidsniveau. Dat wil ik niet onder stoelen of banken steken. Ten eerste menen we dat voorafgaand aan of gelijktijdig met de regeling voor de universele dienstverlening een aantal problemen moeten worden opgelost. Ik heb het dan over problemen met de interconnectie van netwerken. Als er concurrentie komt op de telecommunicatiemarkt, is het duidelijk dat diegene die in dit land deze markt leidt, ook moet kunnen instaan voor een goede doorschakeling van andere netwerken. Zo niet, zal men niet slagen in het vrijmaken van de markt. Men kan eveneens vragen of voorwaarden formuleren voor bijvoorbeeld het toewijzen van de nummeringssystemen aan concurrenten.

Bij de definiëring van deze universele dienstverlening en de opstelling van een financiering hiervoor, mag er geen twijfel bestaan over de wijze waarop de kostprijs van die dienstverlening wordt berekend. We eisen dat een onafhankelijk orgaan zich daarmee zou bezighouden, een aan de regering extern orgaan. In het buitenland zijn goede voorbeelden te vinden. We zijn er echter van overtuigd dat we vandaag in eigen land reeds beschikken over een instrument, het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie ; dat hiervoor geschikt is. Het BIPT kan als onafhankelijk instrument optreden en beschikt zeker over de nodige deskundigheid.

De kostprijs voor de universele dienstverlening mag niet het voorwerp worden van concurrentievervalsing. Die kostprijs dient zo laag mogelijk te zijn, dat spreekt vanzelf. Omwille van het economische en maatschappelijke belang, moeten de gewesten en gemeenschappen worden betrokken bij het besturen van het BIPT. Hierbij aansluitend willen we dat – in tegenstelling tot de huidige toestand – de voor deze sector en het BIPT bevoegde federale minister niet dezelfde kan zijn als diegene die bevoegd is voor de overheidsbedrijven. Vandaag maakt immers Belgacom deel uit van deze overheidsbedrijven, namelijk, als enig telecombedrijf, maar in de toekomst kunnen er wellicht ook andere bedrijven komen. Deze combinatie van bevoegdheden móet bijna leiden tot misverstanden.

Wat de financiering betreft, zijn we ervan overtuigd dat er een fonds moet worden opgericht waartoe de verschillende actoren uit de sector dienen bij te dragen.

We verschillen ook van mening met de federale wetgever, als we zeggen dat universele dienstverlening moet worden toegewezen aan een bepaalde operator voor een bepaalde duur. Dat houdt verband met het evolutief karakter van de universele dienstverlening. De universele dienstverlening moet verder worden toegewezen op basis van een offerteaanvraag. Op dit ogenblik ligt het voor de hand dat : ten minste een groot deel van de universele dienstprestaties zal door Belgacom worden geleverd. Dit komt door de huidige marktpositie van deze operator. Het lijkt me niettemin vanzelfsprekend dat zelfs als de universele dienstverlening nu wordt ingevoerd, er met een offerteaanvraag moet kunnen worden gewerkt.

Dit is geen pleidooi tegen Belgacom. Van de vertegenwoordigers van Belgacom hebben we trouwens tijdens de commissievergaderingen en hoorzittingen vernomen dat ze er niet op gebrand zijn om die dingen toebedeeld te krijgen zoals een voorbijgestreefde monopolist. Er zijn heel wat opdrachten waarvoor ze zelfs liever niet de operator zouden zijn en waarvoor ze liever geen dictaat zouden krijgen van de federale regering.

Offerteaanvragen zijn dus nodig en mogen niet alleen mogelijk zijn in deelpakketten voor de verschillende diensten die in de universele dienstverlening worden aangeboden. Offerteaanvragen moeten ook mogelijk zijn met regionale pakketten. Dat biedt een aantal mogelijkheden, rekening houdend met het feit dat er in Vlaanderen binnenkort een concurrerende operator op de markt zal

### Voorhamme

komen. Regionale pakketten betekenen ons inziens natuurlijk niet dat de optelsom van de verschillende pakketten de universele dienstverlening duurder mag maken. Onze stelling blijft dat de kostprijs zo laag mogelijk moet blijven.

Voorts is het de moeite waard erop te wijzen dat de verwarring die naar aanleiding van de invoering van de universele dienstverlening ontstond, onder meer te maken heeft met het feit dat het federale niveau en de federale regering een aantal sociale en kwalitatieve aspecten in verband met de communicatiesector per se willen regelen door middel van de universele dienstverlening.

Wij menen dat de universele dienstverlening niet moet worden gebruikt als instrument om een aantal kwaliteitseisen te stellen in verband met de telecommunicatiediensten die worden aangeboden. Integendeel, we zijn van oordeel dat het vergunningenbeleid het meest geschikte instrument is. Elke operator op de Belgische markt zal trouwens van het BIPT een vergunning moeten krijgen om als operator te mogen werken voor de deelsector die hij heeft uitgekozen. Het ligt voor de hand dat elke operator, in het belang van de consument in het algemeen, een aantal kwaliteitseisen moet onderschrijven wanneer hij een vergunning krijgt.

Ten slotte denken we dat de Vlaamse Gemeenschap moet worden betrokken bij de verdere invulling en bij de eventuele uitbreiding van de universele dienstverlening.

Mijnheer de voorzitter, collega's, zonder al te uitgebreid te zijn in onze resolutie, denken we dat we een aantal duidelijke aanwijzingen hebben gegeven hoe we de geesten willen zien evolueren op het federale vlak.

Ik wil ook namens onze fractie herhalen dat we er niet mee akkoord gaan dat voor de universele dienstverlening bijvoorbeeld de mogelijkheid wordt gecreëerd om diensten te leveren tegen niet-marktconforme prijzen, dus tegen lagere prijzen, onder meer op het vlak van de ontsluiting van Internetaansluitingen voor het onderwijs, voor bibliotheken en voor een aantal sectoren waarvoor de gemeenschappen duidelijk bevoegd zijn.

Dit staat vandaag met zoveel woorden in de voorstellen die op federaal niveau circuleren. Ik wil hier uitdrukkelijk stellen dat wij het daar niet mee eens zijn. Zulke maatregel zou er feitelijk op neerkomen dat men via het instrument van de universele

dienstverlening – niet in overeenstemming met de Europese regels die daarover zijn afgesproken – een terughaaloperatie zou uitvoeren om een cultuur- en onderwijsbeleid te voeren – en vooral te financieren, wat een duidelijke bevoegdheid is geworden van de gemeenschappen.

Wij zijn ervan overtuigd – en dat is ook gebleken uit het werkgelegenheidsdebat en de resolutie die wij daarover hebben gestemd – dat op onderwijsniveau veel meer inspanningen moeten worden geleverd om in de nodige technische faciliteiten te voorzien. In alle klassen – ook in het lager onderwijs – moet de mogelijkheid geboden worden tot netwerkvorming met informatica en telecommunicatie via Internet, enzovoort. Wij vinden dat de Vlaamse Gemeenschap hieraan prioriteit moet verlenen en daarin, net zoals bij de bibliotheken, haar financiële verantwoordelijkheid moet dragen. Wij denken dus niet dat dit moet gebeuren via het instrument van de universele dienstverlening, omdat dit zou betekenen dat de federale begroting dan hoe dan ook zou beginnen optreden in de plaats van de gemeenschapsbegroting. Dit zou ons inziens een verkeerde weg zijn.

Dit staat dan ook niet als dusdanig in de tekst van de resolutie, en dat is veelbetekenend. Wij willen immers niet dat dit voorkomt in de regeling van de universele dienstverlening. Inmiddels hebben wij binnen onze fractie ruimschoots de tijd gehad om deze tekst verder te bespreken. Wij zeggen dus nu dat wij er geen voorstanders van zijn dat die elementen mee zouden worden opgenomen in de universele dienstverlening. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

**De voorzitter** : De heer Laverge heeft het woord.

**De heer Jacques Laverge** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, vanaf 1 januari 1998 wordt de telecommunicatiemarkt in Europa volledig geliberaliseerd. De VLD juicht dit uiteraard toe en ik neem aan dat de andere fracties op ongeveer dezelfde golfteugte zitten. Ervaringen in het buitenland – ik denk daarbij bijvoorbeeld aan Groot-Brittannië, de Scandinavische landen en Nieuw-Zeeland – hebben bewezen dat concurrentie in deze sector alleen maar de kwaliteit kan verhogen van de aangeboden diensten en tegelijkertijd de werkgelegenheid kan verhogen.

Deze concurrentie moet evenwel gebaseerd zijn op gezonde verhoudingen tussen enerzijds de bestaande operator in ons land, in casu Belgacom, en anderzijds de nieuwe toetreders op de markt, waar-

## Laverge

onder Telenet. Om deze gezonde concurrentie tot stand te kunnen brengen moet op federaal niveau – telecommunicatie is immers nog steeds een federale bevoegdheid – nog heel wat regelgevend werk gebeuren. Ik kom hier later op terug.

Ik wil er echter eerst en vooral op wijzen dat hier twee resoluties voor ons liggen met – tot de punten en komma's toe – dezelfde tekst. Dit is een uniek fenomeen. Ik moet hier onmiddellijk aan toevoegen dat na het indienen van onze tekst een technische correctie is gebeurd in de tekst van de heren Voorhamme en Coens, waarbij ik heb vastgesteld dat zij hun tekst hebben aangepast op basis van onze tekst. Dit is vrij verrassend, en ik ben er u dankbaar voor dat u uiteindelijk onze tekst hebt overgenomen.

Mijnheer Voorhamme, ik wens eraan te herinneren dat u als voorzitter van de commissie en van de debatten omtrent telecommunicatie steeds hebt gepleit voor een eensgezind standpunt. We moeten over de partijgrenzen heen een signaal geven aan de Vlaamse en de federale regering. Het wordt voor Vlaanderen een belangrijke materie en het zal bepalend zijn voor de toekomst. Deze consensus werd wel inhoudelijk bereikt in de teksten, maar niet bij de indiening. Na heel wat gesprekken was men tot één tekst gekomen. De voorzitter heeft hierin een belangrijke rol gespeeld. Ere wie ere toekomt. Maar bij het indienen van de eigen resolutie heeft hij zijn rol als consensusfiguur verspeeld door solo te gaan met één lid uit de commissie Media. Zij twee dienden een motie in die met andere partners was besproken. U doet eigenlijk aan diefstal, mijnheer Voorhamme. Dit was niet erg sportief. Men spreekt over de nieuwe politieke cultuur maar dit gedrag heeft daar helemaal geen plaats in. U had het initiatief niet mogen nemen zonder de partners die bij de bespreking aanwezig waren, te raadplegen.

**De voorzitter** : De heer Voorhamme heeft het woord.

**De heer Robert Voorhamme** : Ik begrijp uw opmerkingen, mijnheer Laverge. Iedereen fronste de wenkbrauwen. De tekst is waard wat hij waard is. Hij werd tenslotte twee keer ingediend. Er moest een initiatief worden genomen. Men moest kiezen tussen de spelletjes die hier soms worden gespeeld of de efficiëntie van het beleid. Blijvend de dingen blokkeren en vrijdag een federale themaministerraad laten plaatsvinden terwijl hier een onbesproken resolutie ligt, lijkt me ook niet het

doel van de parlementaire werkzaamheden. We namen het initiatief met de meerderheid, waarbij ik aan de leden die meewerkten, uitdrukkelijk heb gezegd dat ze ook een voorstel konden indienen. Hiermee werd de zaak in beweging gebracht. Ik hoop dat een andere werkwijze in de toekomst zal toelaten tot een andere procedure van besluit te komen.

**De voorzitter** : De heer Bogaert heeft het woord.

**De heer Jean-Marie Bogaert** : De heer Voorhamme zegt te willen ophouden met spelletjes spelen. Om de zaak niet langer te blokkeren zou hij het initiatief genomen hebben, gesteund door de meerderheid.

Dit is niet het geval : de oppositie blokkeerde de zaak niet. Onze namen kwamen voor op de oorspronkelijke tekst van de resolutie. Vier maanden geleden plaatste ik er mijn handtekening zonder tegenpruttelen onder. De meerderheid heeft de zaak geblokkeerd. Men werd het niet eens over de volgende stappen. Ik betreur dat ten eerste. Men moet dat nu zeker niet de oppositie aanwrijven.

**De voorzitter** : De heer Laverge heeft het woord.

**De heer Jacques Laverge** : Mijnheer de voorzitter, ik zou een kleine correctie willen aanbrengen op wat de heer Voorhamme zegt. Ik heb hier een document van 17 december 1996 : een voorstel van resolutie betreffende de universele dienstverlening en de communicatie in het licht van een volledig geliberaliseerde communicatiesector, ingediend door de heren Voorhamme, Coens, Laverge, Dielens, Bogaert en Stassen. Dit document is ondertekend, mijnheer de voorzitter, door uzelf, door mij en de heer Bogaert. Dan is dit initiatief stil gevallen. Ik heb in de commissie verschillende keren de vraag gesteld waar we met deze resolutie bleven. Mijnheer Voorhamme, ik had gedacht dat u het initiatief zou nemen om de andere partners van dit debat terug samen te brengen om de resolutie te ondertekenen. Dat is schijnbaar niet gebeurd : u hebt samen met de heer Coens een initiatief genomen.

We moeten eerlijk blijven : ik kan u bewijzen dat u uw tekst hebt aangepast. De eerste tekst die u hebt ingediend, is niet dezelfde als de tekst van de resolutie van vandaag. Er staat op deze resolutie, en ik citeer : dit stuk vervangt wegens een technische rechtzetting het vroeger rondgedeelde stuk 588. Einde citaat. Ik heb gezocht naar de verschillen met het vorige stuk en ik heb gevonden waar u uw tekst duidelijk hebt aangepast en – wat nogal kras

**Laverge**

is – onze tekst hebt gekopieerd. Onder punt 5C staat in uw initiële tekst, en ik citeer : het BIPT enkel dit orgaan kan zijn op voorwaarde dat de Vlaamse Gemeenschap een volwaardige stem krijgt. Einde citaat. Wij hebben geschreven : gewesten en gemeenschappen. Dat hebt u van ons overgenomen.

**De voorzitter** : Mijnheer Laverge, u kunt zich gelukkig prijzen dat er zaken worden overgenomen van de oppositie.

**De heer Jacques Laverge** : Mijnheer de voorzitter, ik vraag een sportieve houding van de heer Voorhamme. Hij zou tenminste akkoord kunnen gaan om de twee voorliggende resoluties in elkaar te schuiven en er één gezamenlijke resolutie van te maken. Dat zou een beperkte rechtzetting zijn van de situatie. Mijnheer Voorhamme, gaat u akkoord om morgen te stemmen over één resolutie van de vijf fracties ?

**De heer Robert Voorhamme** : Mijnheer Laverge, ik heb verschillende pogingen ondernomen om daartoe te komen. Dat is echter niet gelukt. Vandaag hebben we twee identieke teksten. Mijn fractie en ik gaan ermee akkoord om de twee teksten in mekaar te schuiven en als één resolutie te behandelen.

**De voorzitter** : Mevrouw Dillen heeft het woord.

**Mevrouw Marijke Dillen** : Mijnheer de voorzitter, het is schandalig wat hier is gebeurd. Ik zou duidelijk aan de heer Voorhamme willen zeggen wat er is misgelopen. Iedereen ging op 17 december 1996, vlak voor het kerstreces, akkoord met de tekst die hier vandaag voorligt. Aan de zes verschillende fracties werd gevraagd om een handtekening te plaatsen. Op dat ogenblik heeft elke fractie daarin toegestemd. Niemand hier in dit halfroond kan dat ontkennen. Wat is er dan misgelopen ? U verschuilt zich opeens achter allerlei vage omstandigheden.

**De voorzitter** : De heer Voorhamme heeft het woord.

**De heer Robert Voorhamme** : Mevrouw Dillen, dit is niet juist. Niet iedereen ging akkoord om samen zijn handtekening te zetten onder dat document.

**Mevrouw Marijke Dillen** : Op 17 december 1996 was iedereen het hiermee eens.

**De heer Robert Voorhamme** : Mevrouw Dillen, ik vind het niet gepast om naar aanleiding van dit debat een spelletje te spelen over wie er begonnen is met wat. De inhoud primeert hier toch. Ik kan alleen zeggen dat we niet in staat waren om alle fracties tegelijkertijd deze resolutie te laten ondertekenen. Er waren wederzijdse blokkeringsoefeningen. Het is niet aan mij om te zeggen welke fracties welk standpunt innamen. Er werden daartoe verschillende pogingen ondernomen. Ik wil de heer Laverge bijtreden wanneer hij vraagt om de twee teksten in elkaar te schuiven en als zodanig te behandelen.

**Mevrouw Marijke Dillen** : Elke fractie heeft daaraan meegewerkt. U kunt morgen niet één fractie uitsluiten. Dat is absoluut onaanvaardbaar.

**De voorzitter** : De heer Coens heeft het woord.

**De heer Joachim Coens** : Alle fracties hebben in de commissie inderdaad samengewerkt om tot één tekst te komen. Toen dat niet lukte, heeft de meerderheid voorgesteld om de zaak niet onnodig uit te stellen tot na de ministerraad. Een samenvoeging van de teksten is niet evident wanneer niet alle partijen zich daarbij kunnen aansluiten.

**De voorzitter** : De heer Laverge heeft het woord.

**De heer Jacques Laverge** : Mijnheer de voorzitter, uiteraard schaaft heel de VLD zich achter het principe van de universele dienstverlening, in zoverre dat de concurrentieverhoudingen gevrijwaard blijven en de werking van de markt niet wordt verstoord.

Universele dienstverlening moet ons inziens begrepen worden als een minimale dienstverlening die altijd en overal aan alle burgers wordt aangeboden tegen een redelijke prijs en met een gewaarborgde kwaliteit. Universele dienstverlening mag niet worden misbruikt om een of andere operator te bevoordelen. De financieringswijze ervan mag niet leiden tot de creatie van een nieuw belastingsmonster, ten gunste van Belgacom.

Dit is de boodschap die het voorstel van resolutie moet uitdragen naar de Vlaamse regering maar ook en vooral naar de federale overheid, meer specifiek naar PS-minister Di Rupo. Het moet voor eens en altijd duidelijk zijn dat er voor de VLD geen sprake kan zijn van universele dienstverlening indien niet tegelijk werk wordt gemaakt van gezonde concurrentieverhoudingen. Het moet duidelijk zijn dat België een achterstand heeft opgelopen tegenover het Europees tijdschema voor de

## Laverge

liberalisering van de telecommarkt. Dit betekent concreet dat binnen een zo kort mogelijke termijn – liever gisteren dan vandaag – een regeling moet worden gevonden en getroffen omtrent de vijf volgende punten.

Ten eerste is er de interconnectie. Tegen 1 juli moeten de telecomoperatoren hun termijnen en voorwaarden publiceren. Er zijn trouwens aanwijzingen dat buitenlandse concurrenten worden afgeschrikt door de afwezigheid van duidelijke interconnectie-regels.

– *De heer Luk Van Nieuwenhuysen, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Het opstellen van deze regels is essentieel voor het aantrekken van buitenlandse operatoren die al in andere landen actief zijn en daar belangrijke investeringen doen. Ten tweede, de voorwaarden voor de uitreiking van vergunningen moeten transparant, objectief en niet-discriminerend zijn. Ook hiervoor moeten tegen 1 juli 1997 de procedures gekend zijn. Ten derde, de eenvormigheid van de nummeringssystemen moet worden gegarandeerd. Ten vierde, de gewesten en gemeenschappen moeten worden betrokken bij de omvorming van het BIPT tot een onafhankelijk overheidsorgaan. Het hoeft geen betoog dat een onafhankelijk regulerend orgaan van cruciaal belang is voor de liberalisering. Ten vijfde, de toekenning van universele dienstverlening moet via een objectieve methode gebeuren, namelijk via een algemene offerteaanvraag. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de in het buitenland bekende techniek van unbundling. Dat houdt het toekennen van deelpakketten in en eventueel het werken met regionale licenties. Ten vijfde, het moet duidelijk worden hoeveel de universele dienstverlening zal kosten, hoe de kostprijs zal worden bepaald en ten slotte, wie eventueel voor de financiering zal moeten opdraaien.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, over enkele weken houdt de federale overheid een themaministerraad over de informatiemaatschappij. Ze zal daarbij onder druk van de Europese Commissie niet voorbij kunnen aan de verdere liberalisering van de Telecomsector. In die zin komt het voorstel van resolutie over de universele dienstverlening geen moment te vroeg, maar eerder een beetje te laat. Hadden we deze resolutie kunnen indienen in december of januari, dan was het signaal tijdig aan de federale regering gegeven. Het is duidelijk dat het signaal krachtig moet zijn. We rekenen erop dat de minister-presi-

dent en de regering dat zullen doen. Als oppositie en als partner van deze resolutie, zullen we dit voorstel steunen. (*Applaus*)

**De voorzitter** : Mevrouw Dillen heeft het woord.

**Mevrouw Marijke Dillen** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, minister-president, collega's, ik zou willen protesteren tegen de schandalige handelwijze van de meerderheid. Wat sommigen ook beweren, er was een duidelijke afspraak gemaakt en er was een consensus.

De voorzitter van de commissie voor Economie had in november aan de verschillende fracties gevraagd om een werkdocument op te stellen om tot een consensustekst te komen. Alle fracties hebben dat werkdocument in de commissievergadering van 21 november ingediend. Er bleken een aantal knelpunten te bestaan, maar er was een ontwerpdocument van resolutie opgemaakt, waar op twee latere commissievergaderingen wijzigingen zijn aangebracht. En dan, mijnheer Voorhamme, dat kan niemand ontkennen, ging op de vergadering van 17 december 1996 elke fractie akkoord. Iedereen was het eens : u, de heren Coens, Laverge, Bogaert, Stassen en ikzelf. Daaraan kan niet worden getwijfeld.

Daarna moest de tekst nog enkel worden verzorgd door het secretariaat. U hebt toen als voorzitter beloofd iedereen te laten tekenen. Voor mij is een woord een woord. Afspraken worden gemaakt om na te leven. U hanteert blijkbaar andere principes.

Er gingen vele weken voorbij. U kunt niet ontkennen dat ik u hier meermaals heb gevraagd waar de tekst bleef. Ik had een vermoeden dat de tekst definitief naar de koelkast was verhuisd. Nu verschijnt echter de identieke tekst als officieel stuk, maar niet als consensustekst. Enkel de namen Voorhamme en Coens staan erop. Dit vind ik politiek en intellectueel oneerlijk. Het is onaanvaardbaar.

Mijnheer Voorhamme en mijnheer Coens, is dit uw visie op de nieuwe politieke cultuur, die uw meerderheid prijst en tegenwoordig bijna het alfa en omega is binnen het politiek denken ? Is dit een staaltje van eerlijke politiek ? Ik kan u zeggen dat ik dit niet slik. Het is woordbreuk, een eerlijk politicus niet waardig.

Dan kom ik nu tot de inhoudelijke bespreking. Het is niet mijn bedoeling om de volledige inhoud uit te spitten. Immers, hierover bestaat eigenlijk consensus. Ik wil wel een aantal uitgangspunten belichten

## Dillen

die voor onze fractie belangrijk zijn en waar we inhoudelijk een aantal klemtonen leggen.

Het Vlaams Parlement heeft deze resolutie voldoende belangrijk geacht om er in een ruim debat aandacht aan te besteden. Dat vind ik terecht. Het gaat immers om een thema dat een steeds belangrijker plaats zal innemen in onze samenleving. Het is goed dat we dat op een duidelijke wijze onderkennen. We moeten pogen om over die materies waar Vlaanderen iets in de pap te brokken heeft, onze stem te laten horen. Alleen moeten we eerlijk durven bekennen dat Vlaanderen maar een heel klein beetje in de pap te brokken heeft. Onze macht en onze inspraak zijn immers zeer beperkt, hetgeen ik ook ten zeerste betreur.

In dat opzicht is dit voorstel van resolutie dan ook zeer optimistisch geformuleerd. Zo spreekt men onder andere over – en ik citeer : het voornemen van dit Vlaams Parlement om zich spoedig uit te spreken over het proactieve beleid dat de Vlaamse Gemeenschap in al haar beleidsdomeinen moet ontwikkelen. Einde citaat. Jammer genoeg zijn deze beleidsdomeinen bijzonder beperkt : onderwijs, cultuur, media en welzijn. We moeten ons hiervan terdege bewust zijn. We mogen onze macht niet overschatten.

Dit dossier betreft een hoofdzakelijk federale materie. Het behoort bijna niet tot de bevoegdheden van het Vlaams Parlement. Het is het zoveelste bewijs dat Vlaanderen te weinig macht heeft in belangrijke zaken en dat de federale overheid te weinig rekening houdt – of dient te houden – met de Vlaamse wensen. Net zoals in talrijke andere domeinen, pleiten we dan ook hier voor een verder doorzetten van de federalisering. Enkel het volledig toekennen van alle bevoegdheden inzake telecommunicatie aan Vlaanderen kan er definitief voor zorgen dat de federale overheid voldoende respect zal opbrengen voor materies waarvoor de gemeenschappen en de gewesten bevoegd zijn. Inzake telecommunicatie moet Vlaanderen zelf kunnen handelen en beslissen.

De sociale dimensie van deze materie is een tweede belangrijk uitgangspunt. Over het zeer grote belang van de sociale aspecten in dit dossier is iedereen het eens. Dit behoeft geen verdere toelichting. De universele dienstverlening sluit aan bij een echt sociaal beleid. Ze is er vooral op gericht een duidelijke en eigen bescherming te geven aan enkele groepen in de maatschappij die dit verdienen, opdat ook zij volledig kunnen genieten van de

verworvenheden van onze telecommunicatiemaatschappij.

Zonder deze specifieke bescherming zullen deze groepen waarschijnlijk achtergesteld blijven. Daarom dient dit sociaal aspect als een zeer belangrijk uitgangspunt te gelden. Elke andere belangenoverweging, van welke aard ook, is hieraan ondergeschikt. We moeten de mogelijke dualiserende gevolgen van de informatiesamenleving trachten te voorkomen. We moeten vermijden dat we achteraf een herstelbeleid dienen te voeren. Deze sociale overweging moet ook doorwegen bij de concrete invulling van de universele dienstverlening.

Er is ook een consensus over een derde belangrijk principe, dat van de vrije concurrentie. Ook hier dient de concurrentie als basisprincipe te gelden. In plaats van te bepalen aan wie alle taken worden toegekend, dienen we voorrang te geven aan competitie en vrije concurrentie. We zijn geen voorstander van een monopoliepositie. Die is enkel aanvaardbaar als men ze objectief kan verantwoorden.

De Programmawet van 1995 kent de universele dienstverlening tot 1998 aan Belgacom toe. Daarna dient de mogelijkheid open te blijven om ook andere telecomoperatoren te laten meedingen. De mogelijkheid tot een diepgaande evaluatie moet zeker worden ingebouwd. Daarenboven zijn ook wij voorstander van de mogelijkheid om de universele dienstverlening in deelpakketten op te splitsen, afhankelijk van de concrete invulling van het begrip universele dienstverlening. Zo moet in ieder geval in de mogelijkheid worden voorzien dat bepaalde deelpakketten worden toevertrouwd aan een bepaalde operator en andere deelpakketten aan een andere operator, op voorwaarde dat deze opsplitsing kan worden verantwoord vanuit het oogpunt van de kostprijs.

Ik kom nu op de meer inhoudelijke aspecten van wat onder het begrip universele dienstverlening kan worden verstaan. Het is uiteraard een moeilijk te definiëren begrip. Het is echter wel belangrijk dat de omschrijving voldoende duidelijk en doorzichtig is, zeker in een concurrentiële omgeving. Het is een basisdienst voor iedereen. Iedereen moet dus toegang kunnen krijgen tot de telecommunicatiediensten. De cruciale vraag is echter welke diensten we moeten onderbrengen bij de universele dienstverlening.

Bij deze invulling is het belangrijk om een evenwicht na te streven, zodat de invulling niet te eng of te breed is. De omschrijving mag enerzijds niet te

## Dillen

beperkt zijn : we moeten voor ogen houden dat we hier te maken hebben met een sector in beweging, een sector in evolutie. Dit aspect van dynamiek verdient een bijzondere aandacht, ook in de omschrijving. Anderzijds pleit ik ervoor de omschrijving niet te uitgebreid te houden : we moeten ons hoeden voor een volledige globalisering. Enkel in de gevallen waarin de markt niet automatisch geïnteresseerd is, moet de universele dienstverlening worden gewaarborgd. Zaken die reeds voldoende op de markt aanwezig en voor iedereen toegankelijk zijn, vallen erbuiten.

We mogen niet vergeten dat universele dienstverlening gesubsidieerd wordt en bijgevolg ook duidelijk maatschappelijk verantwoord moet zijn. Daarenboven is het maatschappelijk onaanvaardbaar dat nieuwe diensten die slechts nuttig zijn voor een relatief beperkte groep, gefinancierd worden op last van het geheel. Over de basisprincipes van de invulling is iedereen het eens : universaliteit, gelijkheid en continuïteit.

Naar aanleiding van de bespreking in de commissie werd er heel wat aandacht besteed aan het geografisch deelaspect. Dat geografische deelaspect is een belangrijk onderdeel van de omschrijving. Uiteraard moeten alle regio's kunnen beschikken over de basisdienstverlening, ook de meer afgelegen gebieden. De universele dienstverlening moet volledig onafhankelijk zijn van de geografische locatie. Ik denk dat dit in Vlaanderen niet echt als een probleem kan worden beschouwd.

Een veel groter probleem is de bescherming van enkele specifieke doelgroepen. Vooral de sociale aspecten dragen onze bijzondere aandacht weg, zoals ik daarnet al beklemtoonde. Universele dienstverlening dient zich voornamelijk tot enkele specifieke groepen in onze samenleving te richten die deze bijkomende bescherming verdienen en nodig hebben. Dat is de sociale invulling. We moeten ons hier de realistische vraag stellen naar die behoeften : wat is voor die doelgroepen een prioriteit ?

Daarenboven moeten we erover waken – en daarvoor wil ik waarschuwen – dat wat beschouwd wordt als een speciale bescherming voor enkele specifieke doelgroepen, niet verward wordt met beleid. Ik denk bijvoorbeeld aan het onderwijsbeleid, het mediabeleid of het sociaal beleid. In de ontwerp tekst van koninklijk besluit, artikel 2.7, zie ik dat er specifiek in een bijzondere regeling wordt voorzien voor scholen, ziekenhuizen en openbare

bibliotheken. Het kan niet dat op federaal vlak een aantal zaken worden ingeschreven die zeer specifiek behoren tot onze bevoegdheid, of zelfs tot de uitsluitende bevoegdheid van Vlaanderen.

Collega's, u hoort me niet zeggen dat het beleid op dit punt onbelangrijk zou zijn. Ook in het onderwijsbeleid, het mediabeleid en het sociaal beleid moet veel aandacht worden besteed aan het onderwerp waarover we het vandaag hebben. Vlaanderen moet daarover zelf kunnen beschikken via zijn eigen beleid. Daarin moet niet op federaal vlak worden voorzien.

Naast de omschrijving van universele dienstverlening, wil ik het nog hebben over andere aspecten van de universele dienstverlening. Wat de gunning betreft, steunt onze fractie de idee dat alles het best gebeurt via een openbare aanbestedingsprocedure, toegankelijk voor alle marktspelers die in staat zijn de universele dienstverlening te verzekeren op een praktische en uiteraard ook economische basis. De criteria voor toekenning zullen gebaseerd zijn op kwantificeerbare elementen, zoals kostprijs en opbrengsten. Belangrijk hierbij is het aspect kwaliteit. Ik wil dit beklemtonen : dit hoort niet echt thuis binnen de omschrijving, maar wel binnen het gunningsbeleid. Een gewaarborgde kwaliteit is uiteraard noodzakelijk, maar dit hoort mijns inziens vooral thuis in de reglementering met betrekking tot het toekennen van de licentie. Dat moet dus worden geregeld via het vergunningenbeleid.

Wat betreft de kostprijs denk ik dat we het er over eens zijn dat het om een bijzonder complex probleem gaat. De talrijke specialisten die tijdens de hoorzittingen aan bod kwamen hebben dat ook gezegd. Het is bijzonder moeilijk om daarover vandaag zinnige concrete uitspraken te doen.

In elk geval zijn mijns inziens de volgende uitgangspunten van belang. Ten eerste : de prijs moet voor alle gebruikers binnen dezelfde regio gelijk zijn. Ten tweede : de kostprijs van het abonnement moet zo laag mogelijk worden gehouden. Ten derde : we mogen niet uit het oog verliezen dat het aanbieden van de universele dienstverlening voor de operator in kwestie ook een meerwaarde oplevert. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de naamherkenning. U weet dat dit vanuit publicitair oogpunt erg belangrijk is – denken we maar aan de naamherkenning via de installatie van betaaltelefoons in de straat. Dat is een aspect waarmee rekening moet worden gehouden.

## Dillen

Ten slotte wil ik nog een woordje kwijt over het BIPT. Het voorstel van resolutie voorziet dat, en ik citeer : het BIPT enkel dat orgaan kan zijn op voorwaarde dat de gewesten en gemeenschappen effectief worden betrokken bij het BIPT, en dat het BIPT onder de bevoegdheid valt van een andere minister dan degene die de voogdij uitoefent over de betrokken overheidsbedrijven. Einde citaat.

Dat is reeds een duidelijke stap in de goede richting. Maar onze fractie is van oordeel dat op termijn verdere stappen moeten worden gezet. We zijn voorstander van een splitsing van het BIPT. Dat zal ons inziens zeker in het belang van Vlaanderen zijn. We mogen toch wel zeggen dat Vlaanderen in dat verband vragende partij is.

In afwachting van een splitsing dient deze instelling in ieder geval te evolueren naar een onafhankelijke overheidsinstelling, waarbij ook Vlaanderen zich moet kunnen laten gelden. We pleiten ervoor om de Vlaamse Gemeenschap binnen het BIPT een volwaardige stem te geven. Ik denk dat we ons op dit vlak misschien kunnen laten inspireren door het Angelsaksisch model. Daar beschikt men over een echt onafhankelijk extern orgaan dat de ontwikkelingen in de telecommunicatiesector op een onpartijdige wijze opvolgt.

Vandaag kan men van het BIPT bezwaarlijk hetzelfde zeggen. We menen dat het onaanvaardbaar is dat het BIPT onder de hoede valt van de minister die ook bevoegd is voor Belgacom. Belgacom is immers een van de direct betrokken – en niet van de minst belangrijke – partijen in dit debat. Het gevaar dat Belgacom zowel rechter als partij zou worden is dan ook erg reël. Gezien de huidige structuren kan het BIPT de rol van onafhankelijk orgaan niet vervullen.

Dit debat alsook de hoorzittingen waren bijzonder boeiend en leerrijk. Het thema is erg actueel, en van groot belang voor de samenleving. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om enkele vragen en waarschuwingen te verwoorden. Ligt de definitie van universele dienstverlening niet vast? Ik kan verwijzen naar de programmawet van 1995, en naar het ontwerp van Koninklijk Besluit. Kan ook niet hetzelfde worden gezegd over de definitie van de kosten, over de reeds gedane toewijzing en over de principiële beslissing over de financieringswijze?

We mogen vandaag voorstellen doen en suggesties formuleren maar we hebben geen garantie dat

daaraan daadwerkelijk gevolg zal worden gegeven. Het Vlaams Parlement spoort de Vlaamse regering aan dat ze het nodige doet, opdat ze betrokken raakt en inspraak krijgt bij de invulling en de eventuele uitbreiding van de universele dienstverlening en de financiering ervan. Ik wens de regering in deze strijd veel succes. Ik wil wel waarschuwen voor overdreven optimisme. Zoals voor een aantal andere dossiers, vrees ik dat van daadwerkelijke betrokkenheid en inspraak weinig terecht zal komen. De federale overheid zal geen rekening houden met Vlaanderen zolang ze de bijna volledige bevoegdheid over dat landsdeel behoudt. Daarvan bestaan er voldoende voorbeelden. In dit specifieke geval kan Vlaanderen enkel met de volledige bevoegdheid over de telecommunicatie zelf beslissen. Daar moeten we naar streven. (*Applaus bij het VB*)

**De voorzitter :** De heer Bogaert heeft het woord.

**De heer Jean-Marie Bogaert** (*Op de tribune*) : Wat ik te zeggen heb over universele dienstverlening en telecommunicatie, kan worden samengevat in twee volzinnen. De eerste betreft de procedure. Ik wil eerst nog eens uitleggen waarom we op 24 maart een voorstel van resolutie hebben ingediend.

Tot mijn verbazing stelde ik op 20 maart, naar aanleiding van een colloquium te Brussel over de sociaal-economische aspecten van de informatiesnelwegen, vast dat aan de ingang van de zaal een aantal exemplaren van een resolutie van het Vlaams Parlement ter beschikking werd gesteld van de deelnemers. De ondertekenaars daarvan waren de heren Coens en Voorhamme. Bij nader inzien bleek de inhoud helemaal niet overeen te stemmen met wat vandaag voorligt en met wat in december als consensus was bereikt. Na een gesprek met de heer Voorhamme heb ik begrepen dat hem daarover geen schuld treft. Maar het is toch andermaal een voorbeeld van intellectuele oneerlijkheid. Als het Vlaams Parlement op dat moment reeds een bepaalde consensus had bereikt over wat universele dienstverlening moet zijn en aan welke voorwaarden moet worden voldaan, dan zou ik op zijn minst verwachten dat men dit document ter beschikking stelt van de buitenwereld, en niet een achterhaald origineel voorstel van de heren Coens en Voorhamme.

Het document dat vandaag is rondgedeeld, heeft door een intern misverstand heel wat tijd in beslag genomen, maar het dateert van 24 maart. De eerste werkdag na 20 maart heb ik het initiatief genomen om de tekst waarover reeds een aantal instanties het eens waren, als voorstel van resolutie in te die-



## Bogaert

nen in de hoop om op korte termijn de werkzaamheden te deblokkeren.

Gelet op de tijd en de moeite die deze tekst en het indienen ervan in beslag hebben genomen, is het evident dat we heel nadrukkelijk achter de inhoud ervan staan. Met betrekking tot een aantal belangrijke punten hebben wij onze collega's overtuigd om ons standpunt expliciet in de tekst te vermelden.

In de tekst staat uitdrukkelijk dat wij voor de berekening van de kostprijs van de universele dienstverlening behoefte zullen hebben aan een onafhankelijk extern orgaan. Wie ooit met kostprijsberekening te maken had, weet ongetwijfeld hoe complex deze materie op zich reeds is. In de tekst staat uitdrukkelijk dat dit onafhankelijk orgaan het BIPT kan zijn, maar dit alleen onder bepaalde voorwaarden. Aangezien Vlaanderen niet op een effectieve manier bij de werking van het huidige BIPT wordt betrokken, beantwoordt dit orgaan niet aan deze voorwaarden.

In tegenstelling tot de vorige spreker, weiger ik aan te nemen dat de definitie van het begrip universele dienstverlening reeds zou vastliggen. Vlaanderen moet zich hierbij niet neerleggen. De definitie van dit begrip zal men namelijk nooit definitief kunnen vastleggen, aangezien het om een zeer evolutieve materie gaat.

Wij hebben vooral de nadruk gelegd op de zorg voor de zwakkeren die bij de nieuwe technologische evoluties uit de boot dreigen te vallen. Omdat het begrip zwakkeren vaak wordt misbruikt, hebben we het gespecificeerd. In de resolutie staat bijvoorbeeld letterlijk dat doven en slechthorenden zich in de welzijnssector niet in een hokje moeten laten drummen. Op het vlak van de universele dienstverlening en de telecommunicatie moet men eveneens rekening houden met deze groep. Aangezien dit in deze materie niet evident is, werd het letterlijk opgenomen in de tekst.

Voor de sociaal zwakkeren is het van essentieel belang dat de telecomoperatoren worden verplicht om hun diensten op een doorzichtige manier te factureren. Iedereen moet namelijk de gefactureerde diensten kunnen controleren. Nu moet men reeds over een bepaalde graad van geschooldheid beschikken om de facturen van Belgacom werkelijk te kunnen controleren.

In de resolutie staat eveneens dat het taalgebruik door de regio moet worden bepaald en niet door om het even welke andere instantie. Binnen de monopoliepositie is het taalgebruik namelijk evident, maar bij het openstellen van de grenzen zal dit niet meer het geval zijn. Het enige wat niet woordelijk in de resolutie werd opgenomen en waarvoor we nochtans hadden gepleit, alleen al omwille van het schaalvoordeel, was de samenwerking met Nederland. In vergelijking met de denkwijze van einde 1996 stellen we vast dat de samenwerking met Nederland in de geesten vandaag al veel meer bespreekbaar is dan toen blijkbaar het geval was. Mochten we de discussie van toen vandaag even hernemen in dit halfroond, dan waren we er wél in geslaagd de verwijzing naar Nederland in de tekst op te nemen.

Voor mij is het belangrijkste dat de geesten in die richting evolueren. Allicht zullen de daden nadien ook wel volgen. (*Applaus*)

**De voorzitter** : De heer Stassen heeft het woord.

**De heer Jos Stassen** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal de discussie over de ondertekening niet opnieuw openen. Ik wil ingaan op het feit dat er naast de toch wel duidelijke eensgezindheid waarvan deze resolutie uiting geeft toch nog een aantal discussiepunten overblijven.

Met betrekking tot bepaalde punten gaan we allemaal akkoord en zijn we zeer blij dat we de Europese dimensie naar voren hebben geschoven, met name het feit dat de liberalisering en regelgeving op Europees niveau moeten worden gerealiseerd. Ook moeten er dringend oplossingen komen voor problemen zoals interconnectie, eenvormigheid van de nummersystemen en Europese standaardisering. Wat deze resolutie daaromtrent stelt is eveneens zeer positief. Natuurlijk staan we achter het mede door ons geformuleerde standpunt dat er noodzaak is aan een echt onafhankelijk controleorgaan. Gezien de maatschappelijke impact van de telecommunicatie – iedereen kan die dagelijks aan den lijve ondervinden – dienen de gewesten en gemeenschappen natuurlijk te worden betrokken bij het BIPT en de invulling en financiering van universele dienstverlening. Natuurlijk zijn we het eens met de oprichting van een fonds voor universele dienstverlening. Dat zijn de kernpunten die we uit deze resolutie halen.

Toch moeten we ondanks deze hoogmis van de consensus niet proberen te verdoezelen dat er een aantal discussiepunten bestaan. In een goede

## Stassen

democratie is het immers goed dat er dergelijke discussiepunten bestaan en dat er niet over alles eensgezindheid bestaat. Zo is de eensgezindheid over de definiëring van universele dienstverlening niet volledig, en dan vooral omtrent de vraag wat we daaraan koppelen. Sommigen beweren dat we de universele dienstverlening zo beperkt mogelijk moeten definiëren, want anders zullen we de operatoren die voor dat soort dienstverlening hebben ingetekend een concurrentieel nadeel berokkenen. Anderen verklaren dan weer dat we er een aantal zaken, bijvoorbeeld sociale opdrachten, aan kunnen koppelen. Dat discussiepunt blijft bestaan : in deze resolutie wordt dit niet helemaal opgehelderd.

Een andere discussie betreft de plaats van de universele dienstverlening. Aan de ene kant wordt het als een zogenaamde maatschappelijke opdracht beschouwd, aan de andere kant als een concurrentiewapen voor die operator die daarmee kan uitpakken. Een verder geschilpunt betreft de vraag welk territorium als basis dient voor universele dienstverlening. Geldt dat voor het territorium België of Vlaanderen ? Maakt Brussel daar deel van uit ? Zeker als men de discussie op haar diverse niveaus – federaal en Vlaams – bekijkt zijn we daar niet uitgeraakt.

Verder wordt de universele dienstverlening in eerste instantie als een economische opdracht beschouwd. Toch zijn daaraan een aantal gevolgen verbonden : voor wiens rekening zijn ze ? Moeten alle bijkomende opdrachten – sociale opdrachten met betrekking tot onderwijs, welzijn, cultuur en media – volledig ten laste worden gelegd van de overheid ? Om die opdrachten te vervullen zou de overheid die operator of operatoren die in dat netwerk van de spraaktelefonie en alle aanverwante diensten een vrij breed net kunnen uitbouwen nog eens zwaar financieren. Dat zal die operatoren een aantal financiële voordelen opleveren. De vraag rijst derhalve of deze operatoren hier niet voor een deel in moeten bijdragen. Natuurlijk pleit ik er niet voor dat die inkomsten zouden worden toegekend op federaal niveau, maar ze zouden volgens een of ander systeem kunnen worden doorgesluisd naar de gemeenschappen, die daarmee dan concreet hun onderwijs-, welzijns-, cultuur- en mediapolitiek kunnen voeren.

Een laatste discussiepunt waarover we het niet helemaal eens waren, is de inbedding van de universele dienstverlening voor spraaktelefonie. Moet ze ingebed zijn in een proactief of in een reactief

overheidsbeleid ? Sommige mensen menen dat de ontwikkeling van de nieuwe media, van de spraaktelefonie en van alle aanverwante diensten zo groot zal zijn, dat de overheid het maar moet laten gebeuren en alleen kan bijsturen in de kantlijn. Dat zou men het reactieve beleid kunnen noemen. Anderen beweren daarentegen dat de ontwikkelingen gedeeltelijk moeten worden bijgestuurd. Naast de deregulering die zeker nodig is, namelijk het terugtreden van de overheid uit de telecommunicatie, is er ook een nieuwe regulering nodig om een aantal neveneffecten te voorkomen.

Over al deze discussiepunten in verband met de definiëring, de universele dienstverlening als concurrentiewapen of maatschappelijke opdracht, het territorium, de economische opdracht, de kostprijs voor de gemeenschappen en het proactieve of reactieve beleid van de overheid, was er geen eensgezindheid in de commissie. Dat hoeft ook niet. Ik ben wel blij dat we over een aantal essentiële zaken tot een duidelijk akkoord zijn gekomen. Ik hoop ook dat de Vlaamse regering de grote lijnen en de inhoud van deze resolutie ter sprake brengt op het overleg met de federale overheid. (*Applaus*)

**De voorzitter :** De heer Coens heeft het woord.

**De heer Joachim Coens :** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, er zijn niet veel mensen meer die luisteren, maar men kan achteraf misschien het verslag lezen. Dit is tekenend voor het maatschappelijke debat dat we over de informatiesamenleving moeten voeren. Ik denk dat er voor iedereen in dit parlement een belangrijke opdracht is weggelegd om de samenleving en de bevolking te laten aanvoelen dat dit een belangrijke wending is in onze manier van leven, wonen en werken. Tijdens één van mijn eerste uiteenzettingen in het federale gebouw heb ik gezegd dat dit onderwerp cruciaal was, dat we dit moesten voorbereiden en dat we het maatschappelijke draagvlak moesten vergroten. De veranderingen sluimeren, maar we zijn er ons niet voldoende van bewust. Het blijkt moeilijk te zijn om hierover een groot debat te voeren in het parlement.

Een aantal jonge collega's zijn enkele weken geleden naar Londen gegaan om de toekomstbeurs op het vlak van de telecommunicatie te bezoeken. Het was heel boeiend en verrijkend om de gevolgen te leren kennen van de manier waarop we wonen, werken, voor elkaar zorgen, ons verplaatsen en leren. Al deze zaken kunnen fundamenteel veranderen. Deze evolutie biedt zeer veel kansen om opnieuw een betere en kwalitatief hoogstaande

## Coens

samenleving op te bouwen. Er zijn mogelijkheden te over waarmee we niet genoeg rekening houden.

Het parlement en Vlaanderen hebben vooral de opdracht om dit debat in de samenleving in gang te zetten en om een sensibiliseringscampagne te voeren bij een groot deel van de bevolking. Zelfs de jongeren zijn onvoldoende gesensibiliseerd. Het is zorgwekkend te zien welke studierichtingen ze soms kiezen en welke ontwikkelingen er mogelijk zijn. Ook het OESO-rapport toont aan dat er vaak een richting wordt gekozen die onze samenleving niet echt nodig heeft.

Als we het debat over de universele dienstverlening voeren, dan moeten we weten dat dit een begeleidende maatregel is voor de liberalisering van de telecomsector op Europees niveau in het midden van de jaren tachtig. De heer Voorhamme heeft terecht aangehaald dat dit een Europees dossier is met verregaande gevolgen. Het is goed dat ook nog een aantal andere dingen op Europees niveau worden geregeld. Dat akkoord wordt binnenkort afgesloten en op 1 januari worden de laatste monopolies opgeheven. De openbare spraaktelefonie komt dan in een hevige concurrentiestrijd terecht.

Het openbreken van een monopoliemarkt mag niet alleen de economische markt bevorderen, maar moet ook voordelen bieden aan de gewone gebruiker. De prijzen moeten aanzienlijk vermindern, de kwaliteit van de aangeboden diensten moet verbeteren en de keuze aan operatoren en diensten moet toenemen. Informatie en communicatie spelen een grote rol in onze postindustriële maatschappij, een maatschappij die net zoals onze economie op kennis gebaseerd zal zijn. Deze manier van werken zal ook een nieuwe soort van werkgelegenheid creëren. Het OESO-rapport van 1997 merkt op dat de reorganisatie van de telecommarkt zal leiden tot een aanzienlijke wijziging – en het is belangrijk dit aan te stippen – in de kwalificatie van de werknemers en tot een verandering van de arbeidskrachten. Telecombedrijven zijn vooral op zoek naar wat ze gespecialiseerde krachten noemen. Nu al dreigt een tekort aan ingenieurs en pleiten vele operatoren voor aanpassingen in onderwijsprogramma's en universitaire opleidingen. Dit zijn stuk voor stuk Vlaamse materies.

De hervorming van de arbeidsmarkt is dus een essentiële voorwaarde om de optimale benutting van die liberalisering mogelijk te maken. Normaliter zou die liberalisering ook hier in Vlaanderen

moeten leiden tot meer tewerkstelling in andere sectoren, bijvoorbeeld de electronicasector. Daar toe moeten evenwel een aantal randvoorwaarden worden ingevuld, waarbij ik heel specifiek denk aan de opleiding en sensibilisering van jongeren.

België vervult in die liberalisering zeker geen voortrekkersrol. Eigenlijk zijn wij de laatste in de rij. In Duitsland was dit op 25 juli 1996 al van toepassing. Ook in Frankrijk werd dit een jaar geleden al ingevoerd. Luxemburg en Nederland volgden in maart 1997. Groot-Brittannië en Zweden hebben die liberalisering al jaren geleden doorgevoerd. Denemarken en Finland deden dit in juni 1996, Spanje in januari 1997, Italië in februari 1997 en Portugal in maart 1997.

Eind deze week is er op federaal niveau een thema-ministerraad en ik hoop dat daar een aantal knopen zullen worden doorgesneden. Eén van die knopen, is die van de universele dienstverlening. Het verheugt mij nu al dat er binnen dit Vlaams Parlement een grote consensus bestaat omtrent de juiste doelstelling, de juiste invulling en de juiste manier van totstandkoming van deze universele dienstverlening. Een dergelijke unanimiteit moet vruchten afwerpen en ik hoop dan ook dat tijdens de ministerraad van vrijdag rekening zal worden gehouden met onze tekst, zeker wat de doelstellingen en de totstandkoming betreft. Wanneer ik het over de totstandkoming heb, bedoel ik ook de offerte, de deelpakketten, het fonds waarin alleen de betrokkenen inzake de universele dienstverlening hun bijdrage zullen moeten leveren, de manier waarop het BIPT dit als een slagvaardig, krachtadig, extern en onafhankelijk orgaan zou moeten controleren, het belang dat gehecht wordt aan de prijstransparantie om op een juiste manier de tarieven te kunnen berekenen, enzovoort.

Zonder hierbij opnieuw in te gaan op de details van de resolutie, verklaar ik dat universele dienstverlening niet voldoende is om de overgang naar de informatiesamenleving vlot te laten verlopen. We moeten in de eerste plaats werk maken van de liberalisering en op dat vlak hebben we nog heel wat werk voor de boeg dat los van universele dienstverlening staat. We moeten dus bijvoorbeeld weten wat de lastenboeken inhouden inzake de spraaktelefonie en de derde mobiele licentie, wat er in de licentievoorwaarden komt te staan, enzovoort. We hebben hieromtrent een aantal suggesties geformuleerd, onder meer met betrekking tot het taalgebruik en de doorzichtigheid van de facturatie. Zoals ook door mevrouw Van Cleuvenbergen opgemerkt, is ook de bereikbaarheid van alle gezinsleden zeer belangrijk. Nu zijn de tarieven

**Coens**

nog onbekend en moeten de boekhoudkundige regels nog duidelijk maken wat de reële kosten van de universele dienstverlening zullen zijn. Dit wordt momenteel nog overschat, zoals gebleken is tijdens onze besprekingen in de commissie waarbij de mensen van British Telecom wezen op de relatief marginale kosten die daarmee gepaard gaan.

Heel belangrijk zijn ook de omvorming en de bevoegdheidsversterking van het BIPT en vooral de totstandbrenging van de nummeroverdraagbaarheid. Stelt u zich voor dat u als klant om een of andere reden ontevreden bent en zou willen veranderen van operator. Het moet mogelijk zijn van operator te veranderen zonder daarom van nummer te moeten veranderen. De gebruiker moet in dit alles zijn weg kunnen vinden, want de informatiesamenleving moet precies gebaseerd zijn op gebruiksvriendelijke, financieel haalbare en vlot toegankelijke zaken. Anders zal het nooit worden begrepen en nooit als voordeel worden aanzien door de inwoners van Vlaanderen.

Naast de liberalisering moet er in het bijzonder een aanvulling met een proactief beleid komen. Dit beleid werd reeds door verschillende collega's aangekondigd. Het bestaat uit het opstarten van verschillende zaken, het voeren van een doelgroepenbeleid op het vlak van welzijn, cultuur – waar reeds een initiatief bestaat in bibliotheken en dat versterkt zou kunnen worden – onderwijs, vorming, ziekenhuiswezen en vooral op het vlak van de sensibiliseringscampagne ten aanzien van de bevolking in het algemeen, en van de jongeren in het bijzonder.

We moeten nagaan wat we hiervoor kunnen doen en ik hoop dat de voorzitter van de commissie verdere stappen zal ondernemen om dit debat in het Vlaams Parlement levendig te houden. Mijn fractie zal in elk geval de twee resoluties steunen. (*Applaus*)

**De voorzitter :** De heer Voorhamme heeft het woord.

**De heer Robert Voorhamme :** Mijnheer de voorzitter, ik kan de heer Coens meedelen dat de commissie heeft beslist om nog vóór de zomer opnieuw een eerste stap te ondernemen voor een maatschappelijk debat over de informatiesnelwegen. Om die reden werd ook opdracht gegeven om contact op te nemen met het secretariaat van de commissie voor Media, waar de heer Coens lid van is.

In de tweede helft van de maand juni plannen we in dit verband een hoorzitting met de heer Luc Soete, een onderzoeker die hieromtrent een speciaal rapport voor de Europese Gemeenschap heeft opgesteld.

**De voorzitter :** Minister-president Van den Brande heeft het woord.

**Minister-president Luc Van den Brande** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, naar aanleiding van de voorliggende resoluties en omwille van de nodige afstand die we moeten bewaren omdat gewoonlijk een beroep wordt gedaan op uw bescheiden dienaren voor de uitvoering, zou ik toch mijn vreugde willen laten blijken omdat de verschillende fracties grosso modo dezelfde opvatting zijn toegedaan over de universele dienstverlening.

De Vlaamse regering heeft evenzeer reeds een standpunt ingenomen op 16 juni 1996. Hieruit kan worden afgeleid, mijnheer de voorzitter, dat we niet enkel kunnen leven met wat nu voorligt, maar dat het ook gedeeltelijk of in zijn geheel moet worden gerealiseerd.

Met de goedkeuring van de resolutie van de universele dienstverlening wordt tevens het eerste deel van de discussies in de hoorzittingen afgesloten. U herinnert zich vast dat ik bij het begin daarvan een bijdrage heb willen leveren door – niet vrijblijvend – een aantal zaken te bepalen die we wensten te realiseren.

Het is nuttig om dit debat niet alleen te verbinden met de ministerraad van 30 mei – die omwille van de Europese Top een week is verplaatst -, maar ik zou graag heel kort op een rijtje zetten wat we ondertussen hebben gedaan.

Ten eerste was er het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma informatietechnologie. 54 bedrijven en universiteiten zijn betrokken bij de 28 goedgekeurde projecten. Dit is samen goed voor 1 miljard 50 miljoen frank en 250 extra banen. Bij de geselecteerde projecten zijn naast bedrijven en universiteiten ook kabelmaatschappijen, ziekenhuizen en een tv-omroep betrokken.

Er zijn vijf belangrijke toepassingsvelden : programma's op aanvraag, telewerken, entertainment, multimediacommunicatie voor transport en multimediacommunicatie voor procescontrole.

Ten tweede wil ik u meedelen dat we vanmorgen in de Vlaamse regering het opstarten van het infor-

## Van den Brande

matietechnologiecentrum met een budget van 50 miljoen frank hebben goedgekeurd. Het informatietechnologiecentrum moet een betere verspreiding realiseren van de onderzoeksresultaten en nieuwste ontwikkelingen op het gebied van informatietechnologie, zoals het Internetgebruik in de Vlaamse bedrijven en in het bijzonder in de KMO's.

We proberen niet enkel oog te hebben voor de technologische ontwikkeling. Dit bewijst het medialaboprogramma dat de niet-technologische aspecten onderzoekt in het domein van telewerk, teleopleiding, telehandel en teleadministratie. Het totale budget hiervoor bedraagt 130 miljoen frank.

Het ter beschikking stellen van Internet aan een zo ruim mogelijk publiek is een ander beleidsdoel van de Vlaamse regering. Vanaf dit jaar wordt Internet gratis raadpleegbaar in alle Vlaamse bibliotheken, hogescholen en in een eerste reeks van 150 scholen.

Het project Telenet Vlaanderen is ondertussen uitgegroeid tot een volwaardige naamloze vennootschap. In de komende maanden en jaren bouwt Vlaanderen zijn kabelnetwerk uit tot de meest hoogstaande kabelinfrastructuur ter wereld. In Vlaanderen zal men veel vroeger dan in andere landen toegang krijgen tot de onvoorstelbare mogelijkheden van een grootschalig interactief netwerk.

Om deze infrastructurele voorsprong te verzilveren zal de Vlaamse overheid haar inspanningen toespitsen op teleadministratie, telehandel en het gebruik van informatica in het onderwijs. Deze multimedia-aanpak dient tot stand te komen via een partnership waarin de eindgebruiker – de overheid, het onderwijs en het bedrijfsleven – de taken verdelen volgens belangstelling, kunde en verantwoordelijkheid.

We bereiden een aantal initiatieven voor op het vlak van teleadministratie en multimediademonstratieprojecten. Tijdens het tweede deel van de hoorzittingen in de commissie kunnen we er verder op ingaan. Ik wou hier even aangeven wat we op dat vlak al realiseerden. De indruk dat we pas zouden wakker worden naar aanleiding van de federale ministerraad, is niet juist. We zijn reeds lang wakker en hopen dat nog lang te blijven. Men sprak over 13 mei; ik had het reeds allemaal verteld op 29 april, en wel op de kernplaats van de democratische besluitvorming. Ik had dit nog graag

even toevertrouwd aan de heer Bogaert, die ik graag bij deze verontschuldigt, en aan de andere leden van het Vlaamse Parlement, maar er is voldoende informatietechnologie beschikbaar om hun dat mee te delen.

Ik sta nog even stil bij de bijzondere telecommunisterraad van 30 mei 1997. Mijn kabinet heeft intensief overleg gepleegd met de kabinetten van de bevoegde federale ministers. Een aantal maanden geleden merkten we op dat een en ander diende te worden versneld. We hebben er alle belang bij dat op federaal niveau de nodige beslissingen worden genomen voor een coherente en competitieve omkadering van de telecommunicatie. Met de goedkeuring van een aantal Koninklijke Besluiten wordt een stap gezet naar de voorbereiding van de volledige liberalisering van de telecommunicatiesector in Europa op 1 januari 1998.

Alhoewel over het algemeen de Europese regelgeving wordt gevolgd, blijven er nog enkele knelpunten. Ik wil er een drietal aangeven. Het fonds voor universele dienstverlening wordt gespijsd – conform de Europese regelgeving – door bijdragen van aanbieders van openbare telecommunicatienetten en leveranciers van spraaktelefonie. Dit uitbreiden naar personen die andere telecommunicatiediensten aan het publiek willen aanbieden, is in strijd met de Europese regelgeving.

Hiermee zou een bijkomende last worden gelegd op bijvoorbeeld aanbieders van Internet. Dit zou het gebruik van Internet verder bezwaren, zowel in Vlaanderen als in België, dat reeds achterloopt op de meeste buurlanden. Het ondersteunen via het fonds voor universele dienstverlening van Internetgebruik in bibliotheken en scholen is bovendien een gemeenschapsbevoegdheid. Dit wil ik duidelijk onderstrepen.

Ten tweede is het mijn overtuiging dat de universele dienstverlening niet zomaar kan worden toegerekend aan Belgacom, maar via een offerteaanvraag moet worden toegewezen, rekening houdend met prijs en kwaliteit. De universele dienstverlening dient bovendien per deelpakket te worden toegerekend aan mogelijk meerdere operatoren. Enkel met deze benadering kan de meest efficiënte oplossing voor de kosten worden gewaarborgd.

België mag zich, als besluitvormende partner, op het Europees vlak niet langer samen met Portugal verzetten tegen de nummeroverdraagbaarheid vanaf 1 januari 2000. Zo kan elke telefoonabonnee zijn telefoonnummer meenemen indien hij of zij naar een andere telefoonoperator overstapt.

**Van den Brande**

Ten slotte zijn er nog enkele lacunes. We moeten erop aandringen dat er nog voor het zomerreces een aantal KB's op de federale ministerraad aan bod komen. Ik haal er enkele aan : het lastenboek voor spraaktelefonie, het lastenboek betreffende de boekhoudkundige regels tot berekening van het interconnectietarief en het lastenboek voor de derde mobiele licentie. Zonder de tijdige goedkeuring van bovengenoemde KB's zullen we de boot van de liberalisering missen. We wensen die liberalisering, niet omdat ze een ideologie is, maar omdat ze waarborgen geeft voor lagere prijzen en meer en betere diensten voor iedereen. Om sociale, educatieve en vormende redenen moeten we ons voor deze zaak inzetten om een kloof te vermijden. Liberalisering heeft zeker in dit geval ook een sociale en menselijke doelstelling.

Deze beschouwingen wilde ik in deze stand van het debat maken. Natuurlijk is er nog het regionale aspect, maar ik wilde enkel een kort overzicht geven van wat de Vlaamse regering heeft beslist tijdens de afgelopen periode en een aantal aandachtspunten aanbrenge. Ik ben ervan overtuigd dat een goede samenwerking tussen het Vlaams parlement en de Vlaamse regering de nodige resultaten zal opleveren. (*Applaus*)

**De voorzitter** : Vraagt nog iemand het woord ?  
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de voorstellen van resolutie houden.

---

---

**REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN**

**De voorzitter** : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.05 uur.*

---

## **BIJLAGE**

### **MONDELINGE VRAGEN**

**MONDELINGE VRAAG** (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van maandag 5 mei 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vae-  
renbergh tot de heer Luc Martens, Vlaams minister  
van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het beheer van  
gelden en goederen van bejaarden door OCMW's***1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De vraagsteller argumenteert dat het beheer van gelden en goederen van bejaarden door OCMW's wettelijk slechts is toegestaan onder welbepaalde voorwaarden, namelijk als er een schriftelijke overeenkomst is en als een onafhankelijke commissie toezicht uitoefent. De spreker citeert in dit verband de artikelen 2 en 5 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 17 juli 1985 tot vaststelling van de normen waaraan een serviceflatgebouw, een woningcomplex met dienstverlening, een rusthuis of een dagverzorgingscentrum moet voldoen om voor erkenning in aanmerking te komen, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Executieve van 17 april 1991. Artikel 2 : "Om voor erkenning in aanmerking te komen moet een rusthuis voldoen aan de normen die als bijlage B van dit besluit zijn opgenomen." Artikel 5 : "Op gemotiveerde aanvraag van de verantwoordelijke beheersinstantie van het serviceflatgebouw, het woningcomplex met dienstverlening, het rusthuis of het dagverzorgingscentrum, kan de Executieve afwijkingen toestaan van deze normen."

De spreker herinnert eraan dat een afwijking, waarbij gevraagd werd om het beheer door een ontvanger te laten gebeuren, destijds niet werd goedgekeurd door minister Lenssens. Nochtans blijken er nog tal van OCMW's te zijn die tot op heden nog steeds geen dergelijke toezichtscmissie hebben opgericht en dit ondanks het feit dat een dergelijke commissie essentieel is om voor erkenning in aanmerking te kunnen komen. Meestal gebeurt het beheer dan ook op een andere manier, zonder dat er daarvoor, overeenkomstig het geciteerde artikel 5, een afwijking werd aangevraagd.

De spreker legt de minister in dit verband drie vragen voor :

1. Kan het feit dat het beheer op een andere manier gebeurt gevolgen hebben voor de erkenning, of moeten de geciteerde wetsbepalingen als dode letter worden beschouwd ?

2. Zal er opgetreden worden wanneer een OCMW niet aan die wetsbepalingen voldoet of weigert daaraan te voldoen ?

3. Hoeveel tijd krijgt een OCMW dat zich in die situatie bevindt om aan de voorschriften te voldoen ?

*2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn*

Wat de eerste vraag betreft citeert de minister de norm 1.8 van de bijlage B (de erkenningsnormen voor de rusthuizen) die bepaalt dat het beheer van gelden en goederen alleen op vrijwillige basis kan waargenomen worden en dit onder de volgende voorwaarden :

1. Er is toezicht van een commissie voorgezeten door een magistraat, een notaris of een bedrijfsrevisor.

2. Het beheer wordt uitsluitend aan de dagelijks verantwoordelijke van de instelling toevertrouwd.

3. Met de familie wordt overleg gepleegd als de bejaarde niet in staat is om een schriftelijke overeenkomst af te sluiten.

4. Deze regel is niet van toepassing als de bejaarde opgenomen is in een inrichting van een OCMW en ten laste ervan is.

De minister wijst erop dat er voor de rusthuizen geen algemene verplichting bestaat om een dergelijke toezichtscmissie op te richten. Enkel als het beheer van gelden en goederen voor één of meerdere bewoners wordt waargenomen dient dit te gebeuren. De meeste rusthuizen laten deze opdracht over aan de bejaarde zelf, zijn familie, een notaris of een bankinstelling. Over het aantal functionerende commissies bestaan er geen cijfergegevens. De minister veronderstelt wel dat het aantal zeer beperkt is. Hij wijst verder op het belangrijke onderscheid tussen enerzijds de gelden en goederen die toebehoren aan de bewoners, en die enkel beheerd kunnen worden door de dagelijkse verantwoordelijke, en anderzijds de eigen middelen van het OCMW, die onder de bevoegdheid van de ontvanger vallen.



In antwoord op de tweede vraag bevestigt de minister dat het beantwoorden aan de voornoemde norm een erkenningsvoorwaarde is. Als vastgesteld wordt dat gelden en goederen van bewoners beheerd worden op een wijze die niet conform is met de norm, dan wordt dit, zoals elke andere vastgestelde tekortkoming, in het inspectieverslag vermeld en schriftelijk meegedeeld aan de beheersinstantie.

Op de derde vraag antwoordt de minister dat er binnen de 30 dagen een reactie wordt gevraagd van de beheersinstanties. Dit komt er meestal op neer dat de ouderenvoorziening een voorstel doet tot

remediëring binnen een bepaalde termijn. Indien dit voorstel redelijk en realistisch is, dan wordt dit aanvaard. De verantwoordelijke beheersinstantie kan voor elke erkenningsnorm een gemotiveerde afwijkingsaanvraag indienen. De administratie onderzoekt dan of er voldoende redenen zijn om een afwijking op de erkenningsnorm toe te staan. Omdat de erkenningsnormen voor de ouderenvoorzieningen beschouwd worden als minimumvoorwaarden om behoorlijk te kunnen functioneren, worden afwijkingen slechts zelden toegestaan.

– *Het incident is gesloten.*

**MONDELINGE VRAAG** (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van maandag 5 mei 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van mevrouw Sonja Becq tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen***1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De vraagsteller stipt aan dat er de jongste tijd terecht veel aandacht gaat naar de rechten van kinderen, waarbij inspraak en participatie, maar ook bescherming, de sleutelbegrippen zijn. Deze sleutelbegrippen moeten volgens de spreker ook van toepassing zijn op niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, die in ons land aankomen of verblijven. Bij gebrek aan een specifiek beleid inzake niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, lopen zij immers het risico hun identiteit en de uitoefening van hun rechten te verliezen, meer specifiek hun recht op medische zorgverstrekking en op onderwijs. De spreker verwijst hierbij onder meer naar het voorbeeld van een Zairees meisje dat op Zaventem als vluchteling toekwam, begeleid door een man. Toen die man werd opgepakt werd het meisje opgevangen door het OCMW van Zaventem. Nadien was er een tussenkomst van de bijzondere jeugdzorg.

Het is volgens de vraagsteller niet duidelijk hoeveel minderjarige vreemdelingen hier, zonder ouders, voogd of familie, verblijven. Naar verluidt zouden in 1995 zowat 270 asielaanvragen van niet-begeleide minderjarigen geregistreerd zijn. Hierbij stelt zich bijkomend het probleem dat het om jongeren gaat die niet allemaal in dezelfde situatie verkeren en dus ook niet hetzelfde statuut hebben. De ene wordt opgepikt in een transitzone, de andere vraagt asiel aan, nog een andere is 'uitgeprocedeerd', maar wordt tot zijn meerderjarigheid hier gehouden.

Het is volgens de vraagsteller niet altijd even duidelijk welke opvang en aanpak het meest adequaat is voor de betrokkenen. Eén en ander wordt overigens bemoeilijkt door het ontbreken van enig statuut van sommige jongeren. De spreker wijst er bovendien op dat er weinig aangepaste voorzieningen bestaan voor de opvang van de betrokkenen. Nochtans vindt de spreker dat het au sérieux

nemen van kinderen en het waarmaken van de Verklaring van de Rechten van het Kind, ook impliceert dat er voor de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen aangepaste hulpverleningsscenario's worden ontwikkeld en voorzieningen worden uitgebouwd, en dat er voor de betrokkenen in een verblijfsstatuut wordt voorzien.

1. Heeft de minister zicht op het aantal niet-begeleide minderjarige vreemdelingen dat ons land binnenkomt of hier verblijft ?

2. Wat is de geëigende procedure die het best gehanteerd wordt voor de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen ? Bestaan er afspraken tussen het Vlaamse niveau (welzijn) en het federale niveau (justitie en OCMW), zowel wat betreft de concrete aanpak, als wat betreft de financiële verantwoordelijkheden ?

3. Op welke hulpverlening kunnen deze jongeren aanspraak maken ? Op welke wijze wordt hun recht op onderwijs en gezondheidszorg – ook op preventief vlak of voor niet-dringende medische hulp – gegarandeerd ? Op welke wijze wordt hun recht op opvang, bescherming en bijstand, huisvesting enzovoort waargemaakt ? Op welke wijze kan de minister bijdragen tot aangepaste opvang en begeleiding ?

4. Wat is de visie van de minister met betrekking tot de uitbouw van specifieke voorzieningen voor deze jongeren die tot hun meerderjarigheid niet kunnen uitgewezen worden ? Zijn er reeds stappen ondernomen om voor deze jongeren specifieke voorzieningen te garanderen of uit te bouwen ?

*2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn*

De minister antwoordt dat de ambtenaren van zijn administratie bij de bevoegde federale instanties informatie hebben opgevraagd over het aantal niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in België. Volgens de gegevens van 1995 vroegen in dat jaar 431 alleenstaande minderjarige asielzoekers asiel aan in België, komende uit 46 verschillende landen. Hiervan werden er 371 aanvragen onontvankelijk verklaard. Een aantal van de uitgeprocedeerde jongeren vertrekt van de eerste plaats van opvang zonder opgave van een nieuw adres. De minister wijst erop dat minderjarige asielzoekers voor een eerste gestructureerde opvang terecht kunnen in een viertal centra. De adolescentendienst in het Klein Kasteeltje – de grootste opvangplaats in België – bood in 1996 nog onderdak aan een 130-tal adolescenten.

Wat de geëigende procedure voor de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft wijst de minister erop dat het onthaal – onderdak, onderhoud, medische verzorging – dient te worden gefinancierd met federale middelen. Hierbij geldt nog steeds de OCMW-wetgeving, die bepaalt dat een OCMW de voogdij heeft over elke minderjarige waarover niemand het ouderlijk gezag, de voogdij of de materiële bewaring heeft, en die op het betrokken grondgebied van het bevoegde OCMW verblijft. Tegenwoordig wordt er meer en meer overleg georganiseerd inzake de verdere oriëntatie – onderwijs en welzijnszorg – van jonge vreemdelingen die in een specifieke regio verblijven.

Het recht op hulpverlening, onderwijs, gezondheidszorg en huisvesting wordt dan verder individueel benaderd en ingevuld. Indien op hen een beroep wordt gedaan voor opvang en begeleiding werken het algemeen welzijnswerk en de bijzondere jeugdbijstand hiervoor samen met diensten in de regio die over meer expertise beschikken inzake de bewuste problematiek. De minister wijst erop dat het telkens een probleem is om schakelfiguren te vinden die mee kunnen instaan voor de begeleiding van de betrokken jongeren, aangezien hun situatie moeilijk kan geregulariseerd worden. Comités voor bijzondere jeugdzorg die individuele begeleiding moeten verzekeren in problematische opvoedingssituaties, hanteren bij de begeleiding van minderjarige vluchtelingen niet de problematische opvoedingssituaties, maar wel de rechtsbepalingen van het internationale kinderrechtenverdrag. De minister erkent dat dit een individuele invalshoek is, en geen georganiseerd antwoord op de problematiek van staatloze minderjarige vluchtelingen.

Inzake het recht op opvang, bescherming en bijstand wijst de minister erop dat de psycho-sociale begeleiding van minderjarige vluchtelingen gebeurt vanuit de opvangcentra. Omdat van daaruit een hoog percentage vertrekt zonder een adres achter te laten kan alleen een specifiek beleid voor minderjarige vluchtelingen vanuit de plaatselijke OCMW's voor duurzame oplossingen zorgen. De bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap hebben immers geen impact op de situatie van onontvankelijk verklaarde asielaanvragen of op het procedureverloop van de asielaanvraag. Volgens de minister is het niet eenvoudig om een reglementair sociaal statuut uit te werken, met inbegrip van de toevoeging van een rechtshulpverlener, of om een reglementaire voogdij-instelling op te zetten, met als opdracht een plaatsing van minderjarige asielzoekers in een centrum of in een opvanggezin.

De minister onderkent de nood aan een meer beschermde structuur en aan kleinschalige opvangcentra voor minderjarige vluchtelingen. Specifieke omkadering met betrekking tot niet-begeleide minderjarige vluchtelingen is volgens hem alleszins een wenselijkheid, die echter alleen vanuit een systematisch overleg tussen federaal en gemeenschapsniveau kan worden gerealiseerd ten aanzien van de betrokken doelgroep. Op basis van zijn bevoegdheid voor welzijn is de minister vragende partij om een meer systematisch overleg met het federale niveau te ontwikkelen, aangezien de Vlaamse Gemeenschap ten zeerste begaan blijft met deze problematiek.

De minister legt verder uit dat, in voorbereiding van de Interministeriële Conferentie voor het Migrantenbeleid (ICM) een werkgroep\* vier maal heeft vergaderd onder voorzitterschap en ten huize van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. De werkgroep stelde vast dat nauwkeurige gegevens ter kwantificering van de problematiek nagenoeg onbestaande zijn. Om die reden stelt de werkgroep voor om gedurende één jaar proef te draaien met een vijfledig voorstel :

1. Er wordt een ambtenaar vrijgesteld op de dienst Vreemdelingenzaken voor dossiers en statistieken van niet-begeleide minderjarigen.
2. Binnen de kabinetten van de bevoegde ministers en de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie worden één of meer personen aangeduid om de dossiers niet-begeleide minderjarigen op te volgen.
3. De minister van Binnenlandse Zaken coördineert de werkzaamheden en roept minstens twee maal per jaar de ruimere groep samen, inclusief de instanties van de werkgroep.
4. Tijdens de proefperiode zoeken de gemeenschappen naar de meest geëigende opvangstructuur.
5. Na afloop van de proefperiode zal een protocolakkoord worden afgesloten met de betrokken instanties.

De minister bezorgt aan de vraagsteller document 4 "niet-begeleide minderjarigen", dat werd voorbereid door de genoemde werkgroep en waaraan ook zijn administratie heeft meegewerkt. Het document werd ingediend op de ICM van 6 november 1996. De ICM heeft haar principiële goedkeuring gehecht aan de voorstellen, waarna – op 28 januari 1997 – de Vlaamse regering de notulen van de

ICM heeft goedgekeurd. Op de daaropvolgende ICM van 23 april 1997 werd genotuleerd dat de werkgroep opnieuw zal worden samengeroepen door de minister van Binnenlandse Zaken. Dit zal gebeuren in de loop van mei 1997.

### *3. Bijkomende vraag en antwoord van de minister*

De vraagsteller rekent erop dat de Vlaamse regering de nodige impulsen zal geven voor een meer adequate en structurele opvang van niet-begeleide

minderjarige vreemdelingen. Ze vraagt bijkomend wanneer het protocol-akkoord, waarvan sprake in het antwoord van de minister, zal worden afgesloten. De minister verduidelijkt dat het dossier slechts terloops aan bod kwam op de ICM van 23 april en ten gronde zal worden besproken op een volgende vergadering in de loop van mei 1997. Het protocolakkoord zou bijgevolg normaal gezien nog vóór het zomerakkoord rond moeten zijn.

– *Het incident is gesloten.*

---

\* Deze werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van de federale ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie, van de staatssecretarissen voor Maatschappelijke Integratie en Ontwikkelingssamenwerking, van de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, de voor jeugdzaken bevoegde minister van de Franse Gemeenschap, de dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, de Délégué Général aux droits de l'enfant, het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen, de Internationale Organisatie voor Migraties, de Reizend Ambassadeur van Binnenlandse Zaken en tenslotte het Rode Kruis.

**MONDELINGE VRAAG** (Regl. art. 79)

Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Vergadering van maandag 5 mei 1997

Vaste verslaggever : de heer Jean-Marie Bogaert, secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van de heer Herman Candries tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de Vlaamse betrokkenheid bij de industriële compensaties voor opdrachten van het ministerie van Landsverdediging**

*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De vraagsteller merkt op dat het departement Landsverdediging weer in de belangstelling staat. Het betreft onder meer de discussie over de beschikbare middelen. Vermits dit een federale materie is, benadrukt de vraagsteller hierop niet verder in te gaan tijdens deze vraag.

In de rand van die discussie verdient volgens de vraagsteller evenwel de aanpak van de overheidsbestellingen en in het bijzonder die waarbij compensaties voorzien worden, alle aandacht.

Inderdaad, in de besluiten van de parlementaire onderzoekscommissie naar de "legeraankopen" werden nieuwe procedures vooropgesteld en daarbij werd onder meer de betrokkenheid van de gewesten voorzien.

De vraagsteller vernam van de minister gaarne een concreet antwoord op de volgende vragen :

1. Wordt het Vlaams Gewest bij de compensatiedossiers betrokken ?
2. Werd het Vlaams Gewest betrokken bij het tot stand komen van het recente KB ter zake ?

De vraagsteller benadrukt met deze vraag het belang van de problematiek, mede gelet op het feit dat het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering prioriteit beloofd hebben aan de tewerkstelling, aan duurzame tewerkstelling. Compensaties, waar de vraagsteller principieel geen voorstander van is, omdat ze het vrije marktmechanisme kunnen storen, bieden soms een belangrijk tewerkstellingspotentieel. Soms gaat het inderdaad over miljarden omzetmogelijkheden en dat moet Vlaanderen interesseren.

Spreker stelt vast dat met compensaties dit land ongetwijfeld een aantal goede ervaringen heeft. Het ligt niet in de bedoeling van de vraagsteller een aantal mislukkingen en schandalen uit de gracht te halen, om te tonen hoe en hoe dikwijls compensatiedossiers ook misbruikt en mislukt zijn.

De vraagsteller benadrukt dat het enige uitgangspunt voor deze vraag de zorg is voor duurzame tewerkstelling. Daarbij verwacht de vraagsteller dat de Vlaamse regering elke gelegenheid voor het behoud van bestaande en het creëren van nieuwe jobs ter harte neemt.

De vraagsteller vindt het nuttig en noodzakelijk dat de Vlaamse regering in dit soort dossiers (mede)zeggingskracht zou hebben, en dit niet alleen bij de verdeling van die compensaties, maar evenzeer en vooral bij de bepaling van de aard van de compensaties.

Deze compensaties moeten immers gestroomlijnd zijn met de eigen Vlaamse industriële strategie, en die is innovatiegericht en stuurt aan op duurzaamheid.

In deze context zijn directe compensaties meestal korteduur projecten. Ze scheppen als het ware een te tijdelijke activiteit, die snel tot een opnieuw bedelen van een overheidsopdracht leidt. In het verleden had dit zelfs onnodige en nutteloze projecten tot gevolg.

In een krimpende defensiesector komt dit over als een bedelen om dingen te doen, die door de compensatieplichtige reeds lang en in veelvoud gedaan worden, zodat echte toegang tot de markt steeds problematisch is.

Inderdaad, een aantal bedrijven – zogenaamde concessiebedrijven – doen als het ware geen marktonderzoek, maar analyseren alleen de overheidsbegroting om daarvan een gedeelte op te eisen. En eisen is wel het juiste woord, omdat ze soms kunnen dreigen met sociale problemen als de vorige overheidsopdracht afloopt.

Dit leidt tot een pleidooi voor een andere aanpak van de compensaties, een pleidooi voor indirecte compensaties, die uiteraard van eenzelfde technologisch niveau moeten zijn als de te compenseren aankoop, en die in ieder geval innovatiegericht moeten zijn.

Compensaties zouden dan geen duplicatie zijn, maar complementair en innovatiegericht.

Het grote bezwaar dat uit het federale departement economie gemaakt wordt, betreft de moeilijkheid dit compensatieproces te beheren.

Moeilijk moet echter ook gaan, als daarmee vernieuwend en duurzaam resultaat kan geboekt worden. En dat is mogelijk. Men moet dan echter in andere tijdschema's denken en werken aan de leveringsduur gebonden directe compensaties.

Een ander probleem is dat van de kwantitatieve invulling van de compensatieovereenkomst. Hierbij wordt soms gepleit voor een multiplicator bij de start van een programma. Zo tracht men het rendement van een compensatieproject te berekenen. Wanneer achterdocht en gebrek aan inzicht troef zijn, dan kan of wil men geen kans op succes zien. Dat daaraan een bepaald risico zit, en dat daarbij een dosis vertrouwen nodig is, dat is vanzelfsprekend. Het moet echter mogelijk zijn met evaluatieperioden te werken, zodat een te hoog ingeschatte multiplicator later kan herzien worden. Meer nog, mocht een project mislukken, dan moet het mogelijk zijn dit af te voeren en met een ander project te starten.

Dit brengt ons tot een andere compensatiebenadering. In dit geval spreekt men van een internationaal samenwerkingsakkoord. Een dynamisch en toekomstgericht gegeven. Een project waar beide partijen beter van worden. Een echte kans voor innovatie, voor duurzame tewerkstelling.

Daarmee komt de vraagsteller terug bij zijn eerste zorg : hoe in Vlaanderen toekomstgerichte, duurzame activiteiten bevorderen ?

Compensaties zijn een kans. Waarom zou Vlaanderen die niet grijpen ?

*2. Antwoord van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media*

De minister treedt de bekommernis van de vraagsteller bij en licht de hierboven geschetste problematiek toe als volgt.

Na enkele malen in 1996 te hebben aangedrongen bij de bevoegde federale minister werd op initiatief van deze laatste op 20 januari 1997 een vergadering belegd met afgevaardigden van de federale en gewestelijke bevoegde ministers.

Het opzet was de gewesten te betrekken bij het beleid inzake economische compensaties, verbonden aan aankopen voor Landsverdediging, dit via

de oprichting van een Raad voor de Industriële Compensaties.

Op voormeld overleg werden volgende basisdocumenten besproken.

1. het koninklijk besluit betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van leveringen en diensten, waarbij de volgende principes werden vastgelegd.

De federale ministerraad beslist of bij het toewijzen van een offerte al dan niet rekening zal worden gehouden met nijverheidscompensaties. Zo ja, dienen de bedrijven twee prijsvoorstellen in, één met technische aspecten en één met economische. Deze laatste wordt beoordeeld door de federale minister van Economie.

2. Het advies betreffende de Raad voor de Industriële Compensaties van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven van 21 mei 1996. De krachtlijnen hiervan worden door de minister geschetst als volgt.

De Centrale Raad voor de Industriële Compensaties van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) is van oordeel dat er geen inmenging mag zijn in de toekenningsprocedure en dat de opdracht van de Raad moet beperkt zijn tot het geven van aanbevelingen en tot het opvolgen van het beleid. De CRB meent dat de samenstelling paritair moet zijn, met vertegenwoordiging van de gewesten.

3. Ontwerp van administratief protocol tussen de commissie ad hoc " aankoop van legermateriaal " en het ministerie van Economische Zaken. Een Parlementaire Commissie ad hoc zal de verschillende aspecten in verband met de aankoop van legermateriaal controleren. Het administratief protocol (thans nog een ontwerp) bepaalt welke documenten aan deze commissie moeten voorgelegd worden, zo onder meer de aanbevelingen van de Raad voor de Industriële Compensaties. De procedure verloopt als volgt :

– de federale administratie van Economische Zaken bereidt semestrieel een rapport voor ;

– dit wordt voorgelegd aan de Raad voor de Industriële Compensaties ;

– deze legt het voor aan de Parlementaire Commissie.

4. Ontwerp van ministerieel besluit voor de oprichting van de Raad voor de Industriële Compensaties :

- de opdracht van de Raad is adviesverlenend ;
- de Raad is samengesteld uit acht leden :
- vier aangeduid door de CRB (paritair) ;
- drie aangeduid door de gewesten, voor Vlaanderen door de SERV ;
- één aangeduid door het federale departement van Economische Zaken ;
- er mag geen relatie zijn met ondernemingen met bedrijfsactiviteiten in de sector ;
- de CRB verzorgt het secretariaatswerk.

De minister formuleert vervolgens volgende vaststellingen.

1. Het is ongepast en een slechte start vanuit de federale instanties een vergadering te beleggen op 20 januari, het schema in ministerraad te brengen op 24 januari en de gewesten te verplichten voor 27 januari hun opmerkingen te formuleren. Op die manier kan niet ernstig gewerkt worden.

2. Positief is dat een eerste kleine stap wordt gezet qua organisatie van gewestinbreng in het beleid inzake industriële compensaties.

3. Het federale voorstel staat ver weg van de resolutie van de Vlaamse Raad van 6 april 1995 dat om het volgende verzocht :

- systeem economische compensaties aanpassen aan de federale staatsstructuur waarbij het economisch beleid ten volle moet kunnen uitgeoefend worden door de gewesten, ook de compensaties ;
- voorgestelde Raad is wel een overlegorgaan maar zeker geen onderhandelings- en beslissingsorgaan ;
- regeling voor de meerkost van de economische compensaties ten laste van de gewesten blijft uit.

4. Het element "indirecte compensaties" wordt niet geregeld inzake minimum verplichtingen, boeteclausules, timing.

5. Het ontwerp ministerieel besluit tot oprichting van een Raad voor de Industriële Compensaties is quasi conform het SERV-advies van 21 mei 1996.

De minister poneert dat de Vlaamse regering niet kan instemmen met het federale voorstel en dit om de volgende redenen :

- de gewesten zijn ondervertegenwoordigd ;
- de adviestaak moet uitgebreid worden tot overleg- en onderhandelingsstructuur ;
- maximale transparantie werd geëist inzake documenten en balansen ;
- duidelijkheid dat de Vlaamse houding er één moet zijn van niet-militair-gerichte investeringen en compensaties.

Begin februari werd dit aan de bevoegde federale minister overgemaakt met het verzoek tot overleg. Tot heden lukte het niet tot overeenstemming te komen. Informeel wordt gepoogd tussen de federale administratie Economische Zaken en de Vlaamse administratie Economie wat betreft concrete dossiers, de Vlaamse belangen te verdedigen. Dit lukt echter onvoldoende. De directe betrokkenheid van de gewesten rond de opwaardering van de F16 is dan ook nul.

Positief is volgens de minister dat via het IWT (Vlaams Instituut ter bevordering van het Wetenschappelijk Onderzoek in de industrie) Vlaamse bedrijven kunnen deelnemen aan militaire onderzoeksprogramma's in het kader van EUCLIP (een Europees programma).

### 3. Repliek

De heer Herman Candries stelt vast dat de Raad voor de Industriële Compensaties zich niet mag mengen, maar slechts aanbevelingen kan formuleren. De vraagsteller wenst van de minister te vernemen of door deze Raad reeds een aantal aanbevelingen zijn geformuleerd, en of deze terug te vinden zijn in het SERV-advies ?

De minister verklaart nog geen concrete dossiers te hebben behandeld. De minister stelt vast dat het de gewesten zijn die voortdurend moeten aandringen op de verdere voortzetting van het overleg.

– *Het incident is gesloten.*

**MONDELINGE VRAAG** (Regl. art. 79)

Commissie voor Financiën en Begroting

Vergadering van dinsdag 6 mei 1997

Vaste verslaggever : de heer Stefaan Platteau, secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van de heer Stefaan Platteau tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de gevolgen voor instellingen van openbaar nut van de recente hervorming voor wat het Vlaams Gewest betreft van het Wetboek der Successierechten***1. Toelichting door de vraagsteller*

Ingevolge de bepalingen van artikel 19 van het programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997 wordt, voor wat het Vlaams Gewest betreft, het tarief van de successierechten vastgesteld op 6,60 % voor legaten aan provincies, gemeenten, provinciale en gemeentelijke openbare instellingen en instellingen van openbaar nut gelegen in het Vlaamse Gewest.

Voorheen was het tarief van 6,60 % van toepassing voor de legaten aan provincies, gemeenten, provinciale en gemeentelijke openbare instellingen, instellingen van openbaar nut en aan een hele reeks andere instellingen, ongeacht in welk gewest ze gelegen waren.

De doorgevoerde wijziging heeft dan ook een aantal belangrijke gevolgen.

Voor alle duidelijkheid kan worden gepreciseerd dat, ingeval een persoon, die zijn laatste woonplaats voor zijn overlijden had in het Vlaamse Gewest, een legaat heeft gedaan aan een instelling van openbaar nut die gelegen is in het Vlaamse Gewest, betrokken instelling op dit legaat een successierecht verschuldigd is van 6,60 %.

Indien in dezelfde situatie het legaat wordt gedaan aan een instelling van openbaar nut die gelegen is in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of in het Waalse Gewest, dan is op dat legaat het tarief van toepassing tussen derden, dat gelegen is tussen 30 % en 80 %.

Indien echter een persoon met laatste woonplaats voor het overlijden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of in het Waalse Gewest een legaat doet aan een instelling van openbaar nut, waar ook gele-

gen in België, dan is deze instelling slechts een successierecht verschuldigd van 6,60 %.

Anderzijds is het zo dat hiervoor bedoeld programmadecreet geen wijziging heeft aangebracht aan artikel 59, 2° van het Wetboek der Successierechten, zodat het tarief van 8,80 % ongewijzigd van toepassing blijft voor de legaten gedaan aan de verenigingen zonder winst oogmerken, aan de aangenomen mutualiteitsverenigingen, aan de beroepsverenigingen en aan de internationale verenigingen met wetenschappelijk doel, ongeacht waar ze gelegen zijn in België.

Het hoeft dan ook geen betoog dat de doorgevoerde wijziging een aanzienlijke scheef trekking tot gevolg heeft, niet alleen tussen de gewesten maar ook in functie van het juridische statuut van de betrokken instellingen.

Zo worden bijvoorbeeld de Koning Boudewijnstichting en nog een aantal instellingen met privérechtspersoonlijkheid zoals de Vlaamse Interuniversitaire Raad, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het Rode Kruis van Vlaanderen en andere belangrijke stichtingen, sterk benadeeld.

Dit geldt bijvoorbeeld niet voor Amnesty International en Artsen Zonder Grenzen, die een vzw-statuu t hebben.

Door de Koning Boudewijnstichting werd in dit verband een brief gericht aan de voorzitter van het Vlaams Parlement.

Door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, werd aan de Koning Boudewijnstichting een antwoord gericht dat het hogervermelde gevolg voor de instellingen van openbaar nut niet zo was bedoeld en dat er iets aan zou worden gedaan. De vraagsteller vindt de stellingname van de minister-president vaag.

Graag vernam de vraagsteller van de minister :

1. wat de interpretatie is van de minister van de term "gelegen in het Vlaams Gewest" ;
2. of de minister bij het ter stemming leggen van artikel 19 van bedoeld programmadecreet zich bewust was van de nadelige gevolgen van deze maatregel voor een hele reeks instellingen ;



3. of de minister niet overweegt om een wijziging door te voeren aan deze maatregel, teneinde de discriminaties die eruit voortvloeien ongedaan te maken. Zo ja, waaruit zou de wijziging bestaan en wanneer zou deze worden doorgevoerd ?

2. *Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid*

Inzake successierechten werden onlangs een aantal ingrijpende initiatieven genomen.

Zoals de heer Stefaan Platteau opmerkt heeft het Vlaams Parlement bij programmadecreet 1997 naast een paar fundamentele wijzigingen, onder meer in verband met de tarieven, ook een paar veranderingen aangebracht aan de fiscale toestand van de legaten gedaan aan overheden en aan instellingen.

Art. 19 (wijziging art. 59, 1° van het Wetboek der Successierechten) van bovenvermeld programmadecreet voorzag inderdaad in een wijziging van het belastingtarief van de legaten aan provincies, gemeenten en OCMW's gelegen in het Vlaams Gewest.

De huidige tekst van art 59, 1° is er gekomen op amendementsvoorstel van mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Peter Vanvelthoven, Leo Cannaeerts, Herman De Loor, Johan De Roo en Carlos Lisabeth. Dit amendement (dat aangenomen werd) beoogde de inlassing van provinciale en gemeentelijke openbare instellingen en instellingen van openbaar nut gelegen in het Vlaams Gewest (de limitatieve vermelding OCMW werd weggelaten). Ten opzichte van de vroegere situatie betekent dit inderdaad dat giften aan dergelijke instellingen gelegen in de andere gewesten belast worden aan het veel hogere tarief geldig ten opzichte van legaten tussen derden.

Vooreerst weze aangestipt dat het verlenen van een erkenning als instelling van openbaar nut een federale aangelegenheid is, waar – tegen alle logica in – automatisch een vermindering van belasting van een andere entiteit zou moeten aan gekoppeld zijn. Dit is tegengesteld aan het begrip fiscale autonomie, waar het Vlaams Parlement zich duidelijk heeft voor uitgesproken in een motie, aan de Vlaamse Regering gericht.

Bovendien past het amendement, die het Vlaams Parlement heeft gekozen, bewust in de beleidslijn om sommige unitaire instellingen van openbaar nut een minder centralistisch karakter te geven. Ondanks het feit dat sommige van deze instellin-

gen een belangrijk percentage van hun fondsen inzamelen bij Vlaamse donateurs, blijven hun structuren soms sterk centralistisch met een zetel in het Brusselse Gewest, met een Vlaamse ondervertegenwoordiging in de Raden van Beheer. Anderzijds kan het gunsttarief verder bekomen worden, indien deze instellingen beslissen zich op te delen in aparte delen in aparte vleugels. Het decreet heeft immers niet tot doel de werkingssfeer van deze instellingen in het gedrang te brengen.

Deze maatregel wil dan ook deze instellingen stimuleren om zich op te delen in verschillende autonome vleugels, waarbij de Vlaamse ook zou kunnen genieten van de "6,6 %-maatregel".

Enkele instellingen van openbaar nut trokken overigens reeds hun conclusies (bijvoorbeeld het Rode Kruis) uit de realiteit van de staatshervorming, zodat het amendement van het Vlaams Parlement dan ook zinvol was. Aan verschillende betrokken instellingen werd reeds toegezegd dat wanneer de werking in het Vlaams Gewest bestaat, zij zullen kunnen genieten van het lager successietarief van 6,6 %. Alleen is de federale administratie van Financiën het niet eens met deze zienswijze omdat deze administratie van oordeel is dat erkenning van deze instellingen die van een lager successietarief genieten op het federale niveau dient te blijven. Deze federale administratie past deze nieuwe regelgeving dan ook niet toe. Van zodra de inning van de successierechten door de Vlaamse overheid zal gebeuren, en dit is een enkel nog een kwestie van tijd, zal dit probleem van de baan zijn.

De minister benadrukt overigens dat successierechten een gewestbelasting is, die per definitie territoriaal gebonden is. Volgens dezelfde logica belast het Brussels Hoofdstedelijk Gewest thans in Brussel, op haar grondgebied, een reeks gebouwen die belangrijk zijn voor de Vlaamse Gemeenschap en de Nederlandstalige cultuur in het algemeen, daar waar deze vroeger vrijgesteld werden in de onroerende voorheffing. Dat is de consequentie van het territorialiteitsbeginsel.

Gelet op bovenstaande argumentering lijkt het de minister niet aangewezen initiatieven te nemen om de nieuwe toestand nogmaals te laten wijzigen, die in feite tegenstrijdig zijn aan de motie van het Vlaams Parlement, voor een probleem dat overigens door de betrokkenen zelf met wat goede wil oplosbaar is.

### 3. Replieken

De heer Stefaan Platteau wenst graag een formeel antwoord op zijn tweede vraag.

De minister antwoordt dat bij de voorbereiding van het ontwerp van programmadecreet deze consequentie wel degelijk was geëvalueerd. In het ontwerp van decreet dat ter bespreking werd voorgelegd was in artikel 19 geen sprake van een verlaging van de successierechten tot 6,60 % voor de instellingen van openbaar nut gelegen in het Vlaams Gewest. Door het hogergenoemde amendement van mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Peter Vanvelthoven, Leo Cannaerts, Johan De Roo en Carlos Lisabeth werd de verlaging van de successierechten tot 6,60 % voor de instellingen van openbaar nut gelegen in het Vlaams Gewest toch een feit.

Op de vraag van de vraagsteller of het antwoord van de minister niet in tegenstrijd is met de brief

van minister-president Luc Van den Brande antwoordt de minister ontkennend. De Vlaamse regering zit helemaal op dezelfde golflengte : de Vlaamse regering heeft aanvaard dat voor de instellingen van openbaar nut het beschikken over een werking in het Vlaamse Gewest gelijkstaat met het beschikken over een zetel in het Vlaamse Gewest. In sommige kringen ligt het emotioneel gevoelig om federale instellingen aan de logica van de federalisering aan te passen. Het kan ook niet de bedoeling zijn dat nieuwe instellingen van openbaar nut erkend door de federale regering en die geen werking hebben in het Vlaams Gewest nog zouden kunnen genieten van het voordelig tarief voor de successierechten van 6,60 %.

– *Het incident is gesloten.*

**MONDELINGE VRAAG** (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van donderdag 15 mei 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van de heer Francis Vermeiren tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de sanering van de Zenne***1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Reeds tientallen jaren worden de omwonenden van de bedding van de oude Zenne tussen Vilvoorde en Mechelen geconfronteerd met de stankhinder afkomstig van deze zwaar vervuilde rivier. Het geduld van de bewoners van Eppetegem, Weerde en Zemst wordt volgens de heer Francis Vermeiren zwaar op de proef gesteld. Herhaaldelijk hebben zij tijdens protestacties uiting gegeven aan hun ongenoegen over het uitblijven van een oplossing.

De stankoverlast van de oude Zenne staat permanent op de dagorde van de Milieuraden van Vilvoorde en Mechelen, evenals die van de gemeenten gelegen tussen deze twee steden. De gemeentebesturen staan onmachtig tegenover het steeds terugkerend verschijnsel en de milieu-ambtenaren kunnen enkel nog nota nemen van de klachten van de bevolking, zonder een oplossing te kunnen aanwijzen.

Aan het probleem werden reeds conferenties van de betrokken burgemeesters gewijd, doch concrete maatregelen ter bestrijding van de stankoverlast komen er niet. Ook op ministerieel niveau lijkt men zich reeds bij deze toestand te hebben neergelegd.

Het is volgens de vraagsteller duidelijk dat een oplossing er slechts kan komen in overleg met de verantwoordelijken van het Brussels Gewest. De vervuiling en de stank van het rioolwater komen immers in belangrijke mate van de hoofdstedelijke regio.

Werd over dit probleem reeds met de Brussels instanties overleg gepleegd ? Hebben de Vlaamse ministers het probleem reeds besproken om naar oplossingen te zoeken ? Heeft men een idee hoe lang het nog zal duren vooraleer een oplossing wordt gevonden voor het probleem van de stankoverlast veroorzaakt door de waters van de Zenne ?

*2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling*

De minister antwoordt dat reeds op 12 december 1990, op zijn initiatief, een overeenkomst met het Brussels Hoofdstedelijke Gewest voor de sanering van de Zenne- en het Woluwebekken werd goedgekeurd.

De voorbije jaren werd deze overeenkomst strikt nageleefd, vooral wat de participatie van het Vlaamse Gewest in de uitbouw van de zuiveringsinfrastructuur in de Brussels zone betreft (collectoren in de zuiveringsgebieden Brussel-Zuid en Brussel-Noord en uitbouw eerste fase van het zuiveringsstation Brussel-Zuid). Een aantal zuiveringstechnische werken werden uitgevoerd of gaan binnenkort in uitvoering. Alle nog uit te voeren werken zijn nominatief opgenomen in het investeringsprogramma 1998-2002 dat de minister op 1 juli 1996 aan de NV Aquafin heeft opgedragen. Samen gaat het over een investering van bijna 4 miljard frank.

In het Brussels Gewest is de rioolwaterzuiveringsinstallatie Brussel-Zuid (met een capaciteit van 300.000 inwonerequivalenten) sinds enige tijd in uitvoering. De voltooiing is voorzien voor 1998. Wat de zuiveringsinstallatie van Brussel-Noord (met een capaciteit van 1.100.000 inwonerequivalenten) betreft, werd door de bevoegde minister van het Brussels Gewest, de heer Didier Gosuin, gisteren nog verzekerd dat de voltooiing van de eerste fase (circa twee derden van de eindcapaciteit) voorzien is tegen 2002. De volledige ingebruikneming van dit station is voor 2006 gepland.

Over deze problematiek is er regelmatig overleg tussen de twee gewesten.

De minister is het er mee eens dat de werken bedroevend traag vorderen. De kern van het probleem is echter dat het Brussels Hoofdstedelijke Gewest bevoegd is voor het uitvoeren van de werken op haar grondgebied. Hij stelt verder dat de overeenkomst met het Brussels Gewest aan herziening en actualisering toe is. Het Vlaamse Gewest is vragende partij voor een snellere uitvoering. Op vraag van het Brussels Gewest, zal ook de verdeling van de kosten voor de sanering van het Zenne- en Woluwebekken opnieuw aan bod komen in het overleg. Verder moet volgens de minister een kader worden gecreëerd om praktische, afdwingbare afspraken te maken bij de uitvoering van de investeringsprogramma's en om de saneringen door het Brussels Hoofdstedelijke Gewest te kunnen opvolgen. Daarbij moet volgens

de minister in sancties voor het niet nakomen van de afspraken worden voorzien.

### *3. Repliek*

De heer Francis Vermeiren dringt aan op een urgentieprogramma en stelt dat de Vlaamse regering naar dwangmiddelen en sancties moet zoeken om het Brussels Gewest te dwingen de afspraken na te komen.

*– Het incident is gesloten.*

**MONDELINGE VRAAG** (Regl. art. 79)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van dinsdag 20 mei 1997

Vaste verslaggever : de heer Roland Deswaene, secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het naschools gebruik van schoolsporzalen**

*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Jos De Meyer verklaart dat bij het begin van het schooljaar 1994-1995 alle lagere en secundaire scholen in Vlaanderen door Bloso bevestigd werden omtrent 'het naschools gebruik van schoolsporzalen'. Van de 3.175 scholen op 3.582 die antwoordden, beschikken 432 scholen over een sportzaal met reglementaire afmetingen, die competitie in verschillende sportdisciplines mogelijk maakt én waarvan het beheer door de school zelf gebeurt. In 262 scholen – 60 % – wordt de infrastructuur naschools ter beschikking gesteld of verhuurd. Scholen die hun sportzalen niet ter beschikking stellen werpen verschillende argumenten op. Het gaat om principiële redenen : de sportzaal is voorbehouden voor de eigen leerlingen. Gebrek aan toezichtspersoneel of schrik voor vandalisme zijn andere redenen.

Tegelijk is er de vaststelling dat heel wat sportverenigingen geschikte infrastructuur missen en geen gebruik kunnen maken van de bestaande sporthallen in hun gemeente of stad wegens overbezetting. Een belangrijk aandachtspunt van het gemeentelijk sportbeleid is dan ook het openstellen van geschikte infrastructuur, die nu niet toegankelijk is, zoals de sportinfrastructuur van scholen.

Het zou volgens de spreker mooi zijn indien scholen een, zij het gedeeltelijke, oplossing konden bieden. Een groot potentieel aan ruimte zou beschikbaar kunnen worden gesteld aan georganiseerde groepen gebruikers en verenigingen. Het kan ook een bijkomende aantrekkingspool zijn voor de school. Een school heeft immers ook een taak buiten haar schoolmuren. De school als een geïntegreerd onderdeel van de buurt kan hiertoe bijdragen. Met duidelijke afspraken en een positieve ingesteldheid van alle betrokken partijen kan het naschools gebruik van sportinfrastructuur alleen

maar het maatschappelijk welzijn verhogen. Door het openen van haar deuren stimuleert de school de sportbeoefening van de lokale bevolking. Ook sport en lichamelijke opvoeding op school kunnen een belangrijke opwaardering krijgen.

Dat veel scholen hoofdzakelijk met gemeenschaps-gelden werden gebouwd legitimeert de dringende vraag naar de naschoolse openstelling van hun sportinfrastructuur. Een goede samenwerking tussen school en gemeentelijke sportdienst is van essentieel belang. Goodwill bij de schooldirectie en logistieke ondersteuning door de gemeente zijn natuurlijk heel belangrijk.

In samenwerking met diverse maatschappelijke instanties en geledingen o.m. het departement onderwijs, Bloso, de vereniging voor Vlaamse steden en gemeenten heeft de Koning Boudewijnstichting recent een studie gepubliceerd met een praktische handleiding en allerhande tips en organisatiemodellen. De school verhuurt haar infrastructuur aan de gemeente, die op haar beurt de accommodatie doorverhuurt aan de plaatselijke verenigingen en gebruikers. De gemeentelijke sportdienst heeft voldoende mankracht in huis om toezicht te waarborgen.

Eind februari las de spreker in de pers dat de minister eraan denkt voortaan slechts overheids-subsidies toe te kennen als de schoolsportaccommodatie voor iedereen toegankelijk is. Kan de minister bovenvermelde visie op openstellen van sportinfrastructuur onderschrijven ? Welke maatregelen worden in overweging genomen om deze ideeën in de praktijk te brengen ? Kan de minister reeds initiatieven terzake aankondigen ?

*2. Antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken*

De minister antwoordt dat hij omtrent het naschools gebruik van sportinfrastructuur verleden jaar vanop zijn kabinet gesprekken heeft laten opstarten met alle betrokkenen van de sector. Bedoeling was om scholen die hun infrastructuur willen openstellen, financieel te ondersteunen. Daartoe werden onder meer door de Koning Boudewijnstichting gelden vrijgemaakt ten belope van drie miljoen frank voor die scholen die een begin maken met het openstellen van hun infrastructuur, liefst in samenspraak met de gemeente.

Het initiële opzet is om een dynamiek op gang te brengen waarin scholen het als evident ervaren dat

zij zich ruim opstellen in het sociale weefsel, en zich niet angstvallig in hun cocon opsluiten.

Wat de concrete vraag betreft van de heer Jos De Meyer in verband met het toekennen van overheidssubsidies op voorwaarde dat de schoolsportaccommodatie voor iedereen toegankelijk is, heeft de minister op de persconferentie van het colloquium 'De school open voor de Sport' op 26 februari jongstleden via zijn cultuurattaché laten zeggen dat dit een gedachtengang is die kan worden overwogen. Concrete maatregelen in verband hiermee werden echter tot nog toe niet genomen omdat de minister de dynamiek die nodig is voor het openstellen van de sportinfrastructuur van de scholen liever op een andere manier ziet ontstaan, namelijk via incentives naar de scholen toe – iets wat nu gebeurt in de vorm van een toelage voor die scholen die bereid zijn in het project 'De school open voor de Sport' te participeren – en via het tonen van de wegen die het de scholen daartoe makkelijker moeten maken, zodat alle hindernissen die tot nog toe soms terecht maar vaak ook onterecht werden opgeworpen, zouden kunnen worden weggenomen. Op dit moment lopen de kandidaturen van de scholen in verband hiermee binnen bij de Koning Boudewijnstichting.

Momenteel geeft de minister dus de voorkeur aan het uitwerken van de piste die de Koning Boudewijnstichting volgt ; het ligt niet in zijn bedoeling om de gedachtengang die door zijn cultuurattaché werd gelanceerd nu verder uit te werken.

### *3. Repliek van de heer Jos De Meyer met wederwoord van de minister*

De heer Jos De Meyer is van mening dat er toch bijkomende stimuli nodig zullen zijn om meer scholen ertoe aan te zetten hun sportinfrastructuur ter beschikking te stellen. Dat zal zowel het onderwijs als de gemeentelijke sportdiensten ten goede komen.

De minister antwoordt dat hij eerst de resultaten van het experiment van de Koning Boudewijnstichting wil afwachten. Nadien kunnen nieuwe initiatieven worden overwogen. Hij wijst er wel op dat men rekening moet houden met problemen als verzekering en bewaking. Scholen die tot een samenwerking met de gemeenten kunnen komen, kunnen makkelijker een oplossing vinden voor die problemen.

*– Het incident is gesloten.*